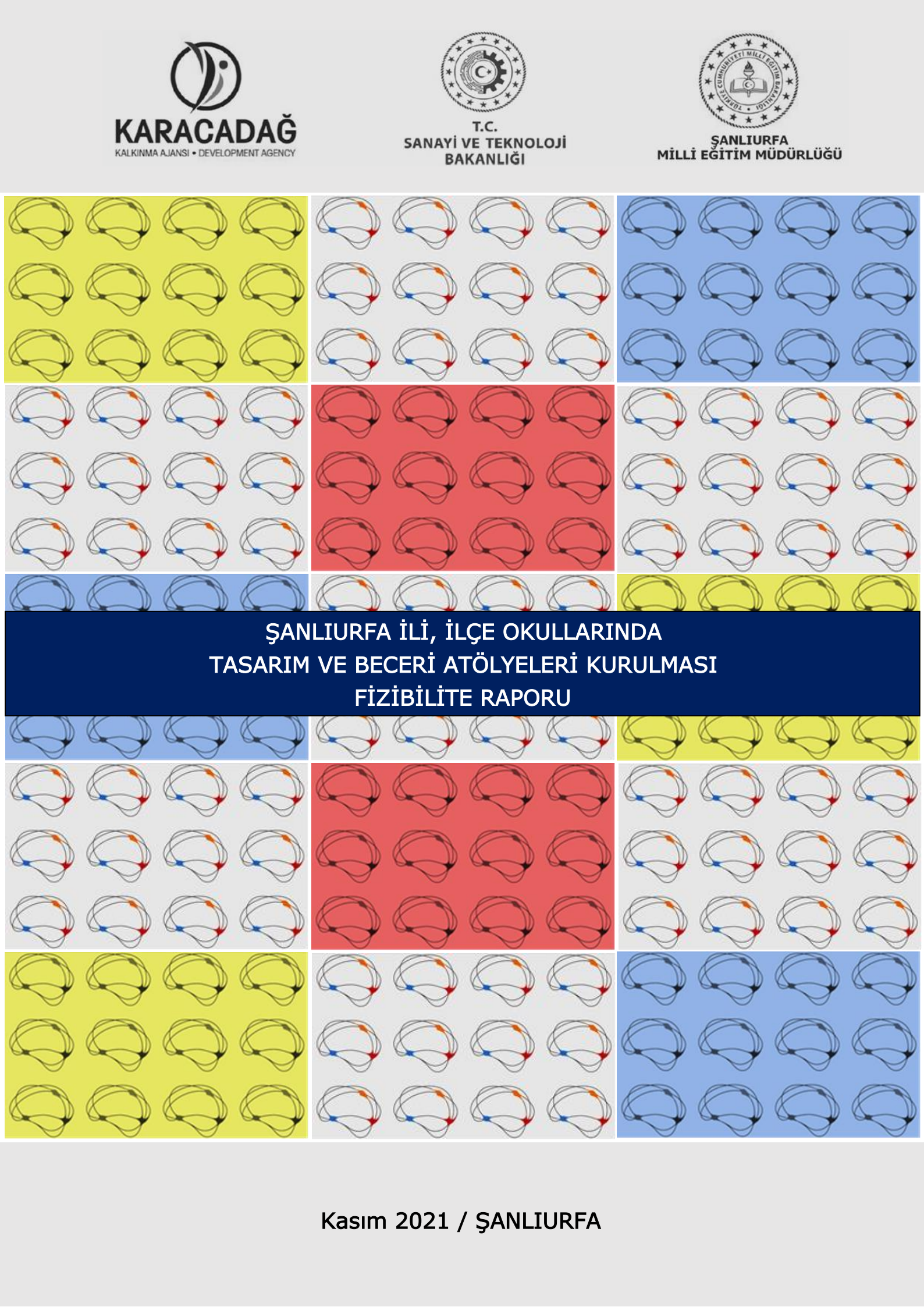

ŞANLIURFA İLİ, İLÇE OKULLARINDA TASARIM VE BECERİ ATÖLYELERİ KURULMASI FİZİBİLİTE RAPORU

“Tasarım ve Beceri Atölyeleri Kurulum Öncesi Fizibilite Çalışması, 2020 Yılı Fizibilite Desteği kapsamında Karacadağ Kalkınma Ajansı tarafından sağlanan mali destek ile yürütülmektedir.”

Sözleşme No: TRC2/20/FZD/SOP-2/0003

A. YÖNETİCİ ÖZETİ *(Proje ile ilgili bilgilerin ve fizibilite etüdü bulgularının özeti)*

Milli Eğitim Bakanlığımızın 2023 Eğitim Vizyonu temel amacı; *“Çağın ve geleceğin becerileriyle donanmış ve bu donanımı insanlık hayrına sarf edebilen, bilime sevdalı, kültüre meraklı ve duyarlı, nitelikli, ahlaklı bireyler yetiştirmek”* olarak belirlenmiştir. Zira bugün dünyada iyi eğitim performansı gösteren tüm ülkeler, elde ettikleri başarıları geçmişten geleceğe köprüler kurarak, merkezine insanı alan kavramsal çerçeveler ve felsefi yaklaşımlarla yakalamışlardır. Eğitimde başarılı görülen her değişim, dönüşüm ve reform, sağlam felsefi yaklaşımlarla desteklenmiştir. Bu bağlamda ülkemizin de eğitimde reform ve dönüşümleri sürdürmesi, çağın gereklerine göre gelişimi sağlayacak yaklaşımları öne alması büyük önem taşımaktadır. Bahsi geçen 2023 Eğitim Vizyon Belgesi’nin içerik ve uygulama adımlarının başında; *“Çocuklarımızın ilgi, yetenek ve mizaçlarına yönelik gelişimleri için tüm okullarda “Tasarım-Beceri Atölyeleri” kurulacaktır”* hedefi yer almıştır. Söz konusu atölyeler bulunduğumuz çağda öğrencilerin teorik uygulamalardan sıyrılarak; uygulamalı, tasarıma, kişinin kendini tanımasına ve gelişimine imkan veren eğitim ve öğretim modelinin ülkemizde yaygınlaşmasına imkan sağlamaktadır. Tüm okullar için belirlenen bu hedefe uygun olarak, yerelde (Şanlıurfa ilimizin ilçelerinde de) bu atölyelerin kurulabilmesi için 13 pilot okul belirlenmiştir. Söz konusu atölyelerin hayata geçirilmesi sürecinde gerekli araştırma ve hazırlıkların yapılması kararlaştırılmış, Şanlıurfa İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından hazırlanan proje ile Karacadağ Kalkınma Ajansı 2020 Fizibilite Desteği alınmıştır.

Alınan fizibilite desteği kapsamında Şanlıurfa’nın 13 ilçesi 13 okulunda, her okulda 2 adet olmak üzere toplam 26 tasarım ve beceri atölyesi kurulması sürecinde gerekli analizler ve çalışmalar yapılarak proje, ön fizibilite ve fizibilite çalışmaları tamamlanmıştır. Bu süreçte; literatür çalışmaları, ülkemiz ve dünya örneklerinin incelenmesi, mevzuat ve standartlar, hedef okullar ile görüşmeler, taleplerin alınması, ziyaretler ve mevcut koşullar dikkate alınarak bütüncül bir yaklaşım ile yapılabilirlik analizi tamamlanmıştır. Bahsi geçen okullarda fiziki şartlar (sınıf veya alan analizi), teknik ve insan kaynakları altyapı analizi, maliyet ve finansal analizler yapılmıştır. Sonuç olarak; bahsi geçen tasarım ve beceri atölyelerinin Şanlıurfa ilimizin ilçe okullarında fizibilite ekinde verilen şartnameler doğrultusunda ve gerekli finansman sağlandığı takdirde hayata geçirilebileceği değerlendirilmiştir.

B. ANA RAPOR

1. İÇİNDEKİLER (içindekiler, tablo ve şekil listesi ile kısaltmalar)	
2. GİRİŞ	7
3. PROJENİN TANIMI VE KAPSAMI	14
4. PROJENİN ARKA PLANI	22
i. Sosyo-ekonomik Durum	22
ii. Sektörel ve/veya Bölgesel Politikalar ve Programlar.....	23
iii. Kurumsal Yapılar ve Yasal Mevzuat.....	24
iv. Proje Fikrinin Kaynağı ve Uygunluğu.....	25
1. Projenin Sektörel ve/veya Bölgesel Kalkınma Amaçlarına (politika, plan ve programlar) Uygunluğu	25
2. Projenin Geçmiş, Yürüyen ve Planlanan Diğer Projelerle İlişkisi	25
3. Projenin diğer kurum projeleri ile ilişkisi	28
a) Proje ile eşzamanlı götürülmesi gereken diğer kurum projeleri .	29
b) Projede başka kurum projesi ile fiziki çakışma oluşmamasına yönelik tedbirler	29
4. Projenin İdarenin Stratejik Planı ve Performans Programına Uygunluğu	30
5. Proje Fikrinin Ortaya Çıkışı	30
6. Projeye İlgili Geçmişte Yapılmış Etüt, Arş. ve Diğer Çalışmalar.....	31
5. PROJENİN GEREKÇESİ.....	32
i. Ulusal ve Bölgesel Düzeyde Talep Analizi	32
ii. Ulusal ve Bölgesel Düzeyde Gelecekteki Talebin Tahmini.....	37
6. MAL VE/VEYA HİZMETLERİN SATIŞ-ÜRETİM PROGRAMI.....	40
i. Satış Programı.....	40
ii. Üretim Programı	41
iii. Pazarlama Stratejisi (fiyatlandırma, tanıtım ve dağıtım)	41
7. PROJE YERİ/UYGULAMA ALANI.....	41
i. Fiziksel ve coğrafi özellikler	41
ii. Ekonomik ve Fiziksel Altyapı.....	42
iii. Sosyal Altyapı.....	47
iv. Kurumsal Yapılar.....	50
v. Çevresel Etkilerin Ön-değerlendirmesi	50
vi. Alternatifler, Yer Seçimi ve Arazi Maliyeti	51

8. TEKNİK ANALİZ VE TASARIM	51
i. Kapasite Analizi ve Seçimi	51
ii. Alternatif Teknolojilerin Analizi ve Teknoloji Seçimi	52
iii. Seçilen Teknolojinin Çevresel Etkileri, Koruma Önlemleri ve Maliyeti	55
iv. Teknik Tasarım	55
v. Yatırım Maliyetleri	63
9. PROJE GİRDİLERİ	65
i. Girdi İhtiyacı (ham ve yardımcı maddeler)	65
ii. Girdi Fiyatları ve Harcama Tahmini	65
10. ORGANİZASYON YAPISI, YÖNETİM VE İNSAN KAYNAKLARI	65
i. Kuruluşun Organizasyon Yapısı ve Yönetimi	65
ii. Organizasyon ve Yönetim Giderleri (genel giderler vb.)	67
iii. İnsan gücü İhtiyacı ve Tahmini Giderler	67
11. PROJE YÖNETİMİ VE UYGULAMA PROGRAMI	68
i. Proje Yürütücüsü Kuruluşlar ve Teknik Kapasiteleri	68
ii. Proje Organizasyonu ve Yönetim (karar alma süreci, yapım yöntemi vb.)	68
iii. Proje Uygulama Programı (Termin Planı)	70
12. İŞLETME DÖNEMİ GELİR VE GİDERLERİ	71
i. Üretimin ve/veya Hizmetin Fiyatlandırılması	71
ii. İşletme Gelir ve Giderlerinin Tahmin Edilmesi	71
13. TOPLAM YATIRIM TUTARI VE YILLARA DAĞILIMI	71
i. Toplam Yatırım Tutarı (iç ve dış para olarak)	71
1. Arazi Bedeli (kamulaştırma giderleri)	71
2. Sabit Sermaye Yatırımı	71
3. Yatırım Dönemi Faizleri	72
4. İşletme Sermayesi	72
ii. Yatırımın Yıllara Dağılımı	73
14. PROJENİN FİNANSMANI	74
i. Yürütücü ve İşletmeci Kuruluşların Mali Yapısı	74
ii. Finansman Yöntemi (özkaynak, dış kredi, hibe, YİD vb.)	74
iii. Finansman Kaynakları ve Koşulları	74
iv. Finansman Maliyeti	75
v. Finansman Planı	75

15. PROJE ANALİZİ	75
i. FİNANSAL ANALİZ	75
1. Finansal Tablolar ve Likidite Analizi.....	75
2. İndirgenmiş Nakit Akım Tablosu.....	75
3. Finansal Fayda-Maliyet Analizi (NBD, İKO vb.)	75
4. Devlet Bütçesi Üzerindeki Etkisi	76
ii. EKONOMİK ANALİZ	76
1. Ekonomik Maliyetler	76
2. Ekonomik Faydalar.....	76
3. Ekonomik Fayda-Maliyet Analizi (ENBD, EİKO vb.)	76
4. Maliyet Etkinlik Analizi (karşılaştırmalı birim üretim ve yatırım maliyeti).....	77
5. Projenin Diğer Ekonomik Etkileri (katma değer etkisi vb.)	77
iii. SOSYAL ANALİZ	78
1. Sosyal Fayda-Maliyet Analizi.....	78
2. Sosyo-kültürel Analiz (katılımcılık, cinsiyet etkisi vb.)	79
3. Projenin Diğer Sosyal Etkileri (istihdama katkı vb.).....	79
iv. BÖLGESEL ANALİZ	80
- Projenin bölgesel düzeydeki doğrudan ve dolaylı etkileri	80
v. DUYARLILIK ANALİZİ	82
vi. RİSK ANALİZİ.....	82
16. KAYNAKÇA VE EKLER	84

Tablolar:

Tablo 1: Atölyelerin Okul Türlerine Göre Dağılımı Tablosu	9
Tablo 2: TBA'ların İlçelere ve Okullara Göre Dağılımı Tablosu	9
Tablo 3: Proje Bilgileri Özet Tablosu.....	14
Tablo 4: Projenin Çıktı Göstergeleri Tablosu	21
Tablo 5: Seçilmiş Merkezlere ve Sınır Kapılarına Uzaklık Tablosu	44
Tablo 6: Şanlıurfa'nın Seçilmiş Lojistik Köyler ve Limanlara Uzaklığı.....	44
Tablo 7: Şanlıurfa 2016-2020 Nüfus Verisi ve Cinsiyet Dağılımı Tablosu	48
Tablo 8: Şanlıurfa İli 2020 Yılı Nüfusunun Yaş Gruplarına Dağılımı Tablosu.....	48
Tablo 9: İlçelerin 2020 Yılı Nüfusları ve Cinsiyet Dağılımları Tablosu.....	49
Tablo 10: Atölyelerin Fiziki Düzenleme (Yapı Tadilat İşleri) Maliyeti Tablosu	63
Tablo 11: Atölyelerin Donanımsal Maliyetleri Tablosu	64
Tablo 12: Yatırım Dönemi Personel Maliyeti Tablosu.....	64
Tablo 13: Yatırımın Dönemi Toplam Maliyet Tablosu	64
Tablo 14: Yatırım Dönemi İstihdam (Proje Koordinatörü) Gider Tablosu	67
Tablo 15: Sabit Yatırım Giderleri Tablosu	72
Tablo 16: Yatırımın Özkaynak ve Ajans Desteği Dağılımı Tablosu	73
Tablo 17: Yatırımın Ekonomik Maliyeti Tablosu	76
Tablo 18: Risk Analizi Tablosu	83

Şekiller (Grafik, Resim ve Haritalar):

Şekil 1: Proje Kapsamında Yatırımı Planlanan Atölyelerin Diyagramı.....	8
Şekil 2: Dünyada Uygulamaya Konan Çağdaş Eğitim Akımları Diyagramı	33
Şekil 3: Şanlıurfa İl Haritası ve İlin Görünümü (Resim)	41
Şekil 4: Şanlıurfa İli Ulaşım Haritası	43
Şekil 5: Şanlıurfa İlinin Yıllar İtibariyle Nüfus Grafiği	47
Şekil 6: Şanlıurfa İlinin Yıllar İtibariyle Nüfus Artış Hızı Grafiği.....	48
Şekil 7: Proje Uygulama Alanı (Yerlerin) Görselleri (Resimler)	51
Şekil 8: Yazılım ve Tasarım Atölyesi Örnek Görünümü (Resim).....	60
Şekil 9: Drama, Dil ve Eleştirel Düşünce Atölyesi Örnek Görünümü (Resim).....	60
Şekil 10: Müzik Atölyesi Örnek Görünümü (Resim)	61
Şekil 11: Ahşap ve Metal Atölyesi Örnek Görünümü (Resim)	61
Şekil 12: Yaşam Becerileri Atölyesi Örnek Görünümü (Resim)	62
Şekil 13: Şanlıurfa İl Milli Eğitim Müdürlüğü Teşkilat Şeması (Diyagram)	66
Şekil 14: Proje Uygulama Ekibi Organizasyon Şeması	68

2. GİRİŞ (raporun amacı, kapsamı ve organizasyonu, çalışma yöntemi, bulguların özeti, sonuçlar ve öneriler)

Raporu amacı; Şanlıurfa ilimizin ilçelerinde belirlenen 13 pilot okulda Tasarım ve Beceri Atölyelerinin (TBA'ların) kurulabilmesi için gerekli araştırma ve hazırlıkların yapılması, söz konusu TBA'ların yapılabilirlik değerlendirmesinin tamamlanmasıdır.

Kapsam; İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nce hazırlanan ve 2020 Yılı Fizibilite Desteği kapsamında Karacadağ Kalkınma Ajansı tarafından onaylanan proje doğrultusunda görüşmeler, araştırmalar, ziyaretler, analizler ve değerlendirmeler yapılarak, bahsi geçen TBA yatırımı irdelenmiştir. Bu süreçte okullarda kurulması planlanan tasarım ve beceri atölyeleri için gerekli fiziki, teknik ve mali altyapı değerlendirilmiş; üst ve bölgesel ölçekli plan programlarla ilgililik, ülkemiz ve dünya örneklerinin irdelenmesi, yatırımın etkileri farklı açılardan analiz edilmesi, risk ve finansman ihtiyacının değerlendirilmesi sağlanmıştır. Fizibilite ile birlikte planlama, etki ve sonuçlara proje bilgi formu ve ön fizibilite eklerinde de yer verilmiştir. Yapılan çalışmaların organizasyonu, uygulama süreçlerine ve esaslara uygun şekilde planlanmıştır. Proje başvuru sahibi Şanlıurfa İl Milli Eğitim Müdürlüğü Ar-ge ekibi planlamaları ve hizmet satın alınması neticesinde çalışmalar başlatılmıştır. Öncelikle yatırım talebi, Şanlıurfa ilinde eğitim, altyapısı ve ihtiyaçlar perspektifinden mevcut durum irdelenmiştir. Bu süreçte:

- ❖ Mevcut durum değerlendirme toplantıları,
- ❖ Talep tahmini veya mevcut durum tespitlerinde kullanılan araştırma/saha formalarının veya soruları hazırlanması,
- ❖ Yüz yüze görüşmeler ve ziyaretler,
- ❖ Hedef gruplarla online görüşmeler veya bilgi ve belge temini,
- ❖ Literatür taramaları,
- ❖ Fiziki, teknik ve mali yapılabilirlik analizler raporlaştırılmıştır.

Hizmet alınan alan uzmanları ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü Ar-ge ekibi işbirliğinde yürütülen çalışmalar şöyledir:

- ❖ Şanlıurfa İl Müdürlüğü ile mevcut durum toplantısı yapıldı.
- ❖ İlçelerde belirlenen proje uygulama alanı okulların taleplerinin analiz edileceği görüşme formu-araştırma soruları hazırlandı. Söz konusu form-sorular bu fizibilite ekinde (Ek-2'de) yer almaktadır.

- ❖ Pandemi koşullarında Hilvan, Siverek, Eyyübiye, Haliliye ve Karaköprü ilçelerindeki okullarla yüz yüze, diğer okullarla ise uzaktan iletişimler gerçekleştirildi.
- ❖ STEM ziyareti ve görüşmesi yapıldı.
- ❖ Pandemi koşullarında online çalıştay düzenlendi.
- ❖ Şanlıurfa ili, TRC2 bölgesi ve ülkemiz ölçeğinde belirlenen hedefler, oluşturulan plan, program, strateji ve vizyon belgeleri detaylı şekilde incelendi.
- ❖ TBA'ların ve dünyada uygulanan modern eğitim modellerinin literatür taramalarının yanı sıra atölyelerin Türkiye ve dünya örnekleri araştırıldı.
- ❖ Fiziki, teknik ve mali yapılabirlik analizleri yapılarak raporlaştırıldı.

Yapılan çalışmalarda ortaya çıkan bulgular ise şöyle özetlenebilir. Fizibilite çalışması kapsamında talep analizi için okullarla yapılan görüşmeler neticesinde okulların atölyelerin kurulması için gerekli fiziki altyapıya sahip oldukları görülmüştür. 13 ilçede belirlenen 13 okulun 7'si ortaokul, 4'ü lise ve 2'si ilkokul düzeyindedir. Bu okulların her birinde 2 atölye olmak üzere toplamda 26 atölye planlanmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı'nın standartlarını belirlediği 11 tür tasarım ve beceri atölyeden okulların altyapıları da dikkate alınarak 5 türde atölyenin hayata geçirilmesi öngörülmüştür. Yazılım ve tasarım beceri atölyesi, dil-drama atölyesi, müzik, ahşap-metal ve yaşam becerileri atölyesi kurulması planlanan okulların talepleri de bu yönde olmuştur.

Şekil 1: Proje Kapsamında Yatırımı Planlanan Atölyelerin Diyagramı

Görüşme yapılan okullardan üçünün (Ceylanpınar Selahaddin'i Eyyubi Anadolu Lisesi, Harran ilçesi Harran Ortaokulu ve Viranşehir Nurettin Topçu Ortaokulunun) ilk üç tercihte FeTeMM atölye talepleri olmuştur. Ancak genel talep, fiziki ve ekonomik altyapılar dikkate alınarak 5 türde atölye için analizler yapılmıştır. Yüz yüze veya mail ile talepleri alınan 13 okulda kurulması planlanan 26 atölyenin 10'u yazılım-tasarım, 10'u dil-drama, 4'ü müzik, 1'i ahşap-metal ve 1'i yaşam beceri atölyesi olarak ortaya çıkmıştır. Talepler ve ihtiyaçlar doğrultusunda belirlenen atölyelerin türlerinin okul türlerine göre dağılımı sayısal olarak aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

Tablo 1: Atölyelerin Okul Türlerine Göre Dağılımı Tablosu

Sıra	Okul Türü	Okul Sayısı	Atölye Türü ve Okullara Dağılımı (Adet)					Toplam Atölye Sayısı
			Yazılım-Tasarım	Ahşap-Metal	Müzik	Dil-Drama	Yaşam Becerileri	
1	İlkokul	2		1		2	1	4
2	Ortaokul	7	6		3	5		14
3	Lise	4	4		1	3		8
Toplam		13	10	1	4	10	1	26

Proje kapsamında katılımcılarla (belirlenen okulların temsilcileri ile) yapılan görüşmelerde okulları için en uygun atölye türleri/talepleri sorulmuştur. Yukardaki tabloda sayıları özetlenen bu TBA'nin belirlenen ilçeler ve okullara göre dağılımı ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 2: TBA'ların İlçelere ve Okullara Göre Dağılımı Tablosu

Sıra	İlçeler	Okul Adı	Okul Türü	Atölye Türü (1 ve 2)	
1	Akçakale	Hadi Altun Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	Lise	Yazılım ve Tasarım	Drama-Dil ve Eleştirel Düşünce
2	Birecik	Yunus Emre Ortaokulu	Ortaokul	Drama-Dil ve Eleştirel Düşünce	Yazılım ve Tasarım
3	Bozova	Atatürk Ortaokulu	Ortaokul	Yazılım ve Tasarım	Drama-Dil ve Eleştirel Düşünce
4	Ceylanpınar	Selahaddin'i Eyyubi Anadolu Lisesi	Lise	Yazılım ve Tasarım	Drama-Dil ve Eleştirel Düşünce
5	Eyyübiye	Eyyübiye Anadolu İmam Hatip Lisesi	Lise	Yazılım ve Tasarım	Drama-Dil ve Eleştirel Düşünce
6	Halfeti	Yunus Emre Ortaokulu	Ortaokul	Müzik	Drama-Dil ve Eleştirel Düşünce

7	Haliliye	Yahya Kemal Beyatlı Anadolu Lisesi	Lise	Müzik	Yazılım ve Tasarım
8	Harran	Harran Ortaokulu	Ortaokul	Yazılım ve Tasarım	Drama-Dil ve Eleştirel Düşünce
9	Hilvan	75. Yıl İlkokulu	İlkokul	Drama-Dil ve Eleştirel Düşünce	Ahşap-Metal
10	Karaköprü	Şehit Sedat Sağır Ortaokulu	Ortaokul	Müzik	Yazılım ve Tasarım
11	Siverek	Vakıf İlkokulu	İlkokul	Drama-Dil ve Eleştirel Düşünce	Yaşam Becerileri
12	Suruç	Vali Ziya Çoker Ortaokulu	Ortaokul	Yazılım ve Tasarım	Drama-Dil ve Eleştirel Düşünce
13	Viranşehir	Nurettin Topçu Ortaokulu	Ortaokul	Yazılım ve Tasarım	Müzik

Söz konusu atölyeler için fiziki ve donanımsal altyapıların sağlanmasının ardından İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün gerekli alan uzmanı öğretmen ve eğitimcileri görevlendirmesi, oryantasyon desteklerinin ve eğitici eğitimlerinin sağlanması önem taşımaktadır. Yine donanımsal altyapıların sağlanması sürecinde tedarikçi veya yüklenicilerin teknik destek ve eğitimleri sağlaması önem taşımaktadır. Planlama, uygulama ve koordinasyonda okulların, ilçe milli eğitim müdürlükleri ve il milli eğitim müdürlüğü eş güdümü; yatırım sürecinde ise koordinatörlerle birlikte teknik ve idari uzmanların desteği önem taşımaktadır.

Fizibilite araştırmaları yapılırken hedef ilçelerde görüşme yapılan okulların tamamı (%100'ü) TBA'larının bulunmadığını beyan etmişlerdir. Bazı okullar atölyelere konu alanda sınıfları olduğunu beyan etseler de içerik, program ve donanım altyapısı bakımında tasarım ve beceri atölyeleri karşılamadıkları değerlendirilmiştir. Yine görüşme yapılan okulların tamamı (%100'ü) atölyeler için yeterli fiziki alanın bulunduğu belirtilmiştir. Bunlarla birlikte katılımcıların atölyeler, uygulama süreçleri, donanım altyapıları ve fiziki koşullar, öğretmen veya eğitimci durumu ile genel çerçevedeki geri bildirimler veya talepler aşağıda özetlenerek gruplandırılmıştır.

Atölyeler Hakkında Değerlendirmeler:

- Atölye tercihleri konusunda okulların talepleri dikkate alınmalıdır.
- Atölye konuları için aynı zamanda öğrencilerden maksimum düzeyde ilgi çekebilecek ve aynı zamanda katkı sunabilecek konulardan seçilmelidir.

-
- Her ilçede atölyelerin açılacağı okul için seçilen konuların birbirini destekler nitelikte olması verimi arttıracaktır.
 - Atölyelerin sayıca daha çok ortaokul ve liselerde kurulmasının yararlı olacaktır. Zira bu kademelerde ihtiyaçlar öğretmen veya eğitimlerce belirlenmektedir. Ancak ilkokullarda uygulama zorlukları ve veli beklentilerinin yüksek olması söz konusudur.
 - Atölyelerin kurulacağı okullarda okul yönetiminin desteğinin alınması, ayrıca ilçede tüm kurumların eşgüdümü ve desteği önemlidir.

Uygulama Süreçleri Hakkında Değerlendirmeler:

- Atölyelerin açılacağı okulun yöneticisinden azami düzeylerde ilgi ve destek sağlanması önemlidir. Bu konuda genel olarak TBA atölyelerinin faydaları konusunda duyarlılık çalışması gerçekleştirilmesine gerek duyulabilir. Yöneticilere yönelik gerçekleştirilecek seminerlerde TBA atölyelerinin faydaları konusunda sunumlar geliştirilip bu sunumlar yapılabilir.
- Genel olarak tüm sınıflardan atölye konuları ile bağlantılı ve/veya öğrencilerin ilgi alanlarına göre genel katılım kabul edilmelidir. Ancak daha üst ilgi ve kapasitedeki öğrenciler için ise farklı (daha üst) programlar uygulanmalıdır. Hafta sonları bu öğrenciler için ilave programlarda düzenlenebilir.
- TBA atölyeleri için bir diğer önemli Şanlıurfa-MEB merkezde bir izleme-değerlendirme birimi oluşturulabilir. Bu birim tarafından atölyelerde, olası sorunların çözülmesi, yönlendirme, ilçelerde uygulanan atölyeler bazında koordinasyon, elde edilen deneyimlerin paylaşılması gibi sorumluluklar verilebilir.
- Okulların seçtiği TBA'lara okullarda seçmeli ders olarak yer verilebilir ve dersler süresince bu atölyelerden faydalanılır.

Donanım Altyapıları ve Fiziki Koşullar Hakkında Değerlendirmeler:

- Donanım için atölye özelliklerine göre minimum standartlar belirlenmelidir. Bazı okullardan/öğretmenlerden talep olması durumunda özel bazı uygulamalar için minimum standartlar dışındaki isteklerde dikkate alınmalıdır.
- Atölyeler için ortalama 50 m² alan tahsis edilmelidir.

-
- Pencere ve havalandırma sistemlerinin konforlu olması gerekmektedir. Bodrum katlar bu atölyeler için uygun eğitim alanları değildir.

Öğretmenler veya Eğitimciler Hakkında Değerlendirmeler:

- Atölyeler için liyakat temelli öğretmen seçimi yapılmalıdır.
- Atölye öğretmenlerin bilgi ve donanım seviyesinin yükseltilmesine yönelik programlar hayata geçirilmelidir.
- Okullarda TBA kapsamında açılacak atölyelerin konularına uygun öğretmen veya eğitimci görevlendirmelerinin yapılması gerekmektedir.
- Her okulda, konu bazında atölye için daha üst düzeyde bilgiye sahip bir öğretmen sorumlu tutulabilir. Bu öğretmen daha uzman nitelikte olup aynı zamanda diğer öğretmenlere de bu alanda rehberlik yapabilir. Yine bu öğretmenin katılım sağlayacağı ilgili alandaki üst düzey eğitimlerden sonra kendi okulundaki öğretmenlere de sunumlar yaparak genel anlamda bir kapasite geliştirilebilir.
- Atölye konuları bazında Şanlıurfa MEM tarafından düzenlenecek kurslara/eğitime her okuldaki uzman nitelikteki öğretmenlerin katılım sağlayacağı kapasite geliştirme programları düzenlenmelidir. Bu kurslar sonucunda yetkinleşen öğretmenler, kendi okullarındaki öğretmenlerle bilgi paylaşımı yapacak sistemler oluşturulmalıdır.
- Öğretmenlerin veya eğitimcilerin teknik kapasite gelişimleri için Ajansın Teknik Destek programlarından yararlanılabilir.
- Atölyelerde ilgili alanlardaki öğretmen seçimlerinin yerel öğretmenlerden yapılması sistemin sürdürülebilirliği açısından önemlidir. Atölyedeki öğretmenlerin atama durumları bu atölyelerdeki sürdürülebilirliği ve verimliliği de olumsuz etkileyebilecektir.

Genel Çerçeveadaki Değerlendirmeler:

- TBA uygulamaların kapsamlı olarak Şanlıurfa ilinde ilk kez uygulanması nedeniyle ilk uygulamalardan elde edilecek başarılı sonuçlar bu işin yaygınlaşmasına da olumlu katkılar sunacaktır. Bu durum aynı zamanda diğer yerleşimlerde bu örnek uygulamaların benzerlerinin hayata geçirilmesi için motive edici olacaktır.
- Her bir atölyenin belli sayıda yarışmaya katılması zorunluluğu getirilmesi atölyelere sorumluluk yükleyecek ve motive edecektir.

-
- Ayrıca her yıl il bazında yarışmalar düzenlenmesi de bu atölyelerin aktivitesine katkılarda bulunacaktır.
 - Atölyelerin, talebe uygun başarılı uygulama ve yetkin eğitimcilerle nitelikli eğitimin ortaya çıkmasına önemli katkıları olacaktır.

STEM Uygulamasının Değerlendirilmesi:

Yapılan ziyaret ve görüşmelerde STEM benzeri merkezlerin veya tasarım-beceri atölyelerinin öğrenciler üzerindeki etkileri üzerinde durulmuştur. Özellikle merkez yetkililerinin talebi de ortaya koyan etki geri bildirimleri aşağıda özetlenerek sıralanmıştır.

- Bu merkezlerden veya benzer atölyelerden yararlanan öğrencilerin bakış açıları genişlemektedir. İşin temelini öğrenerek, somut ve ayağı yere basan fikirler geliştirmektedirler.
- Öğrenciler için bazı konular soyut iken uygulamalarla pratiğe dönüşmektedir.
- Gündelik sorunlara çözüm geliştirme kabiliyetleri artmaktadır.
- Öğrencilerin merak duygusunun gelişimi ve proje tabanlı çözümleri artmaktadır.
- Teknolojiyi kullanma kabiliyetleri gelişmekte ve teknolojiyi yalnızca oyun için değil, tasarımlar gerçekleştirmek için de kullanmaktadırlar.
- Öğrencilerin mühendislik ve yaratıcı endüstrilere yönelim ve ilgileri artmaktadır.
- Bu merkezlerde planlama ve zaman yönetimi kabiliyetlerinin geliştiği gözlemlenmektedir.
- Öğrencilerin özgüvenlerinin gelişimin yanında velilerin memnuniyetleri artmaktadır.

Bunlarla birlikte eğitimin etkinliği ve etkileri dikkate alındığında ilimizin orta uzun vadede sosyo-ekonomik gelişimine katkı sağlayacak ve kısa vadede hayata geçirilmesi gereken eğitim altyapı yatırım ihtiyaç ve planlamaları dikkate alınmıştır. Zira bireylerin kişisel gelişimi ile doğrudan ilgili olan bölgesel ve ulusal kalkınma hem ilimiz hem bölgemiz hem de ülkemiz açısından önemlidir. Eğitimin etkileri bireylerin kişisel gelişiminden başlayarak genele yayıldığından bu konudaki talep ön plana çıkmaktadır. Ayrıca eğitimdeki tüm yenileşme ve gelişme girişimleri, toplumun her kesiminin ilgi alanına girdiğinden bu yöndeki talepler tüm çevreler (kurumsal yapılar, politika ve strateji geliştiren kişiler vb.) tarafından dile getirilmekte ve önemsenmektedir. Eğitim, toplumda

değişmelerden sorumlu olması nedeniyle değişime diğer sistemlerden önce uyum sağlamak durumundadır. Bu bağlamda proje kapsamında Şanlıurfa ilimizin tüm ilçelerindeki (13 ilçesindeki) okullarda kurulması planlanan TBA ile eğitimin fiziki ve teknik altyapısının gelişim ihtiyacı, yüzyılın yönelimlerine ve ulusal politikalara uyum taleplerinin karşılanması beklenmektedir.

3. PROJENİN TANIMI VE KAPSAMI *(projenin adı, amacı, türü, teknik içeriği, bileşenleri, büyüklüğü, uygulama süresi, uygulama yeri veya alanı, proje çıktıları, ana girdileri, hedef aldığı kitle ve/veya bölge, proje sahibi kuruluş ve yasal statüsü, yürütücü kuruluş)*

Tablo 3: Proje Bilgileri Özet Tablosu

Projenin Adı:	Şanlıurfa İlinde 13 Okulda Tasarım ve Beceri Atölyeleri (TBA'lar) Kurulması Projesi
Projenin Türü:	Eğitimin ve Altyapısının Geliştirilmesi
Projenin Yürütücüsü:	Şanlıurfa İl Milli Eğitim Müdürlüğü
Ortaklar:	Ortak bulunmamaktadır.
İştirakçiler:	İştirakçiler bulunmamaktadır.
Uygulama Yeri:	Şanlıurfa İli ve İlçeleridir. Uygulama alanı olacak ilçeler: – Akçakale – Birecik – Bozova – Ceylanpınar – Eyyübiye – Halfeti – Haliliye – Harran – Hilvan – Karaköprü – Siverek – Suruç – Viranşehir
Uygulama Süresi:	Proje süresi 24 Ay olarak belirlenmiştir.
Hedef Gruplar	– Şanlıurfa İl Milli Eğitim Müdürlüğü – Okullar (13 İlçede 13 Okul) – Öğrenciler ve Öğretmenler (Yaklaşık 6.500 Kişi)

Nihai Faydalanıcılar	– İlçe Müdürlükleri (13 ilçe) – Veliler (En az 10.000 kişi) – Diğer Müdürlükler ve Kurumlar – Şanlıurfa İli ve TRC2 Bölgesi (3,7 Milyon Kişi)
Faaliyetler	1. Proje Uygulama/Yönetim Hazırlıkları Yapılması (1 Ay) 2. Satın Alma Hazırlıklarının Tamamlanması (3 Ay) 3. Tasarım ve Beceri Atölyeleri (TBA) Kurulması (18 Ay) 4. Atölye Uygulama Hazırlıklarının Yapılması (1 Ay) 5. Uygulama ve Sonuçların Değerlendirilmesi (1 Ay) 6. Kamuoyu Bilgilendirmeleri ve Görünürlükler (24 ay) 7. İzleme Değerlendirme ve Raporlamalar (24 Ay)

Genel ve Özel Amaçlar:

Çağın ihtiyaçları doğrultusunda ve gelişen dünyanın dönüşümüne uygun olarak belirlenen ulusal eğitim hedeflerimize, yerelden eğitim altyapısının gelişimi ve güçlenmesi bakımından katkı sağlamaktır. Ülkemizin 2023 Eğitim Vizyonunda; kişiselleştirilmiş, bütünsel gelişimi ve bilimi öne alan, yeniliklere açık, yaşam becerileri kazandıran ve gelişimin sürdürülebilir kılınmasına imkân veren eğitim modelinin ve altyapısının oluşturulması hedeflenmiştir. Projemizin, bu hedeflere katkı sağlamasının yanında; orta uzun vadede Şanlıurfa ilinde kişisel donanımları ve yaşam becerileri yüksek, bulunduğu çevrenin sorunlarına çözüm geliştirebilen bireyler yetiştirilmesine kaynaklık, katkı ve altyapı oluşturması öngörülmektedir.

Projemizin ortaya çıkış nedenleri bir sonraki bölümlerde, formun çeşitli başlıklarında ve hazırlanan fizibilite formunda detaylı şekilde yer almaktadır. Söz konusu nedenler veya projemizin sorunlara sağlayacağı çözümler dikkate alınarak belirlenen alt-özel ve kısa vadeli amaçlar şöyle sıralanmaktadır.

1. Projeyle Şanlıurfa iline bağlı 13 ilçede eğitim altyapısının geliştirilmesi yatırımının yapılması,
2. Belirlenen 13 ilçe ve 13 okulda, her okulda 2 adet olmak üzere toplamda 26 Tasarım ve Beceri Atölyesi (TBA) kurulması,
3. Projeyle 2 ilkokul, 7 ortaokul ve 4 ortaöğretim (lise) düzeyinde okulda yapılacak tadilatlar ve yapı işleri hazırlıkları ile okulların altyapısının TBA ya uygun hâle getirilmesi,

4. Projeyle 10 adet tasarım ve yazılım, 10 adet dil-drama ve eleştirel düşünce, 4 adet müzik, 1 adet ahşap-metal ve 1 adet yaşam becerileri atölyelerinin hayata geçirilmesi,
5. Okullarda kurulacak 26 TBA 'dan en az 6.500 öğrencinin yararlanması,
6. Kurulacak TBA'lardan yararlanacak öğrencilerin; kişisel donanımları ve yaşam becerileri yüksek, bulunduğu çevrenin sorunlarına çözüm geliştirebilen bireyler olarak yetişmelerine imkân sağlanması,
7. Müdürlüğümüz bünyesinde görevli personeller içerisinde uygulama/yönetim ekibi görevlendirilmesi ve 1 proje koordinatörü istihdam edilerek proje faaliyetlerinin takvime ve mevzuata uygun şekilde başarıyla uygulanması, takip ve koordinasyonun sağlanması,
8. Teknik, idari ve mali danışmanlık destekleri ile 24 ay boyunca projenin verimli ve etkin şekilde yürütülmesi,
9. Proje kapsamında gerçekleştirilecek kamuoyu bilgilendirme toplantıları, duyurular, web ve sosyal medya paylaşımları ve görünürlük faaliyetleri ile projenin yaygınlaşması,
10. İlin ve ilçelerin eğitim altyapısının geliştirilmesi, benzer proje ve yatırımların artmasına, bölgesel ve ulusal hedeflere erişime katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Hedef Gruplar ve Nihai Faydalanıcılar:

Projemizin amaçlarına ulaşması ile birlikte sonuçlardan doğrudan ve olumlu etkilenecek kesimler (Hedef Gruplar) ve bunların kısa tanımları şöyledir:

– Şanlıurfa İl Millî Eğitim Müdürlüğü:

1923 yılında Maarif Vekâletinin kurulması ile Maarif Müdürlüğü olarak kurulan müdürlüğümüz, zaman içerisinde kurumsal yapısında meydana gelen değişimlere karşı faaliyetlerini sürdürmüştür. 1994'te Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 675 sayılı kararı ile ilçe müdürlüklerinin kurulması neticesinde müdürlüğümüzün kurumsal yapısı gelişmeye devam etmiştir. 2012'de ise tarihinde kabul edilen 6360 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile ilimizin Büyükşehir kapsamına alınmasıyla beraber Şanlıurfa il merkezinde Haliliye, Eyyübiye ve Karaköprü ilçe merkezleri kurulmuş olup, bu ilçelerde de İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri kurulmuştur. Böylece Müdürlüğümüz kendisine bağlı 13 İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü ile hizmetlerini sürdürmektedir.

İlde eğitim ve öğretim hizmetlerinin çağın gereklerine uygun şekilde geliştirilmesi için kamusal faaliyetler yürütmektedir. Proje kapsamında hayata geçirilecek 13 tasarım ve beceri atölyesi ile mevcut faaliyetlerini daha da ileriye taşıyacaktır. Ayrıca başarılı ile yürütülecek yeni bir projeyle kamusal hizmet sunan diğer müdürlüklere ve kurumlara örnek teşkil ederek, bu konudaki deneyimlerini artıracaktır.

– Okullar (13 İlçede 13 Okul):

Mevcut durumda il genelinde eğitim ve öğretim faaliyetlerini sürdüren ve kamusal hizmetler veren okullar içerisinde proje kapsamında belirlenen 13 okul temel hedef gruplar arasında yer almaktadır. Söz konusu okullar projenin başarıyla uygulanması neticesinde en az 2 şer tasarım veya beceri atölyesine sahip olarak, öğrencilerinin çağın gereklerine uygun şekilde eğitim öğretim hayatlarını sürdürmelerine imkân sağlayacaktır. Aynı zamanda doğrudan projenin başarısına katkı sağlayacaklardır.

– Öğrenciler ve Öğretmenler (13 Okulda yaklaşık 6.500 Kişi):

Proje kapsamındaki okullarında eğitim ve öğretim faaliyetlerini sürdüren öğrencilerdir. Kurulacak tasarım ve beceri atölyelerinden doğrudan yararlanarak bir yandan kişisel gelişimlerini artırırken, diğer yandan eğitim ve öğretim süreçlerini çağın gereklerine uygun, güçlü bir altyapıyla devam etmesinden memnuniyet duyacak, proje başarısına katkı sağlayacaklardır.

Projemizin amaçlarına ulaşması ile birlikte sonuçlardan dolayı da olsa olumlu etkilenecek nihai faydalanıcılar ve bunların kısa tanımları şöyledir:

– İlçe Müdürlükleri:

İlçe müdürlükleri, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 27.12.1994 tarih ve 675 sayılı kararı ile de Millî Eğitim Müdürlüklerinin yapısını yeniden belirleyen yönetmeliğin yürürlüğe girmesiyle kurulmuş, 12.11.2012 tarihinde kabul edilen 6360 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile oluşturulan 3 yeni ilçe ile ilçe müdürlükleri sayısı 13 olmuştur.

Projenin uygulama alanı 13 ilçede bulunan 13 müdürlük diğer faydalanıcı gruplar içerisinde yer almaktadır. Bu müdürlükler, eğitim öğretim faaliyetlerinin yönetimi ve kamusal hizmetlerini sürdürmektedir. Belirlenen okullarda tasarım ve beceri atölyeleri kurulması, eğitim öğretim altyapısının ve kalitesinin gelişmesi neticesinde mevcut faaliyetlerini ileriye taşımak, başarılı uygulamaları sürdürmek,

bu konuda deneyimlerini artırmak ve diğer kurumlara örnek teşkil bakımından sonuçlardan olumlu etkileneceklerdir.

- Veliler (En az 10.000 kişi):

Tasarım ve beceri atölyelerinin kurulacağı okullarda mevcut durumda veya daha sonra öğrenim görecekt tüm öğrencilerin aileleridir. Söz konusu tüm veliler, çocuklarının çağın gereklerine uygun, kaliteli ve kişisel donanımlarını artırıcı eğitim hizmetleri almalarından dolayı olumlu etkileneceklerdir.

- Diğer Müdürlükler ve Kurumlar:

İlde veya bölgede yer alan, eğitim veya diğer kamusal hizmetleri sunarken kapasite gelişimini ve başarılı uygulamaları örnek alacak tüm kamu kurum kuruluşları dikkate alınmıştır.

- Şanlıurfa İli ve TRC2 Bölgesi (En az 3,7 Milyon Kişi):

İlde ve TRC2 bölgesinde yaşayan tüm kişiler dikkate alınmıştır. Projenin başarıyla uygulamaya konması ile birlikte başta belirlenen okullar ve ilçeler olmak üzere bölgedeki tüm kesimler eğitim öğretim altyapısının çağın gereklerine uygun şekilde gelişmesinden, güçlenmesinden ve eğitimin çarpan etkilerinden olumlu etkileneceklerdir. Aynı zamanda projeyi örnek alacak tüm kamu kurum kuruluşları, yerel yönetimler, üniversiteler veya diğer kuruluşlar benzer proje ve uygulamaların yaygınlaşması için girişimde bulunacak, bölgesel kalkınmaya katkı sağlayacaklardır.

Faaliyetlerin Detayları:

Proje kapsamında uygulamaya koymayı planladığımız faaliyetler şunlardır:

1. Proje Uygulama/Yönetim Hazırlıkları Yapılması (1 Ay)

Ajans desteğinin onaylanması ve sözleşmenin imzalanmasının ardından proje faaliyetlerinin başarıyla uygulanması için müdürlüğümüz bünyesinde proje uygulama/yönetim ekibi görevlendirilecektir. Aynı zamanda satın alma süreçlerinin yönetilmesinden, bilgilendirmelerden, görünürlük, raporlama, tüm hazırlık ve uygulama süreçlerinin takibinden sorumlu bir proje koordinatörünün 24 ay geçici süreyle istihdam edilmesi planlanmaktadır. Ayrıca ilgili tarafların katılacağı proje başlangıç toplantısı düzenlenerek kamuoyu bilgilendirilecektir.

2. Satın Alma Hazırlıklarının Tamamlanması (3 Ay)

Proje Uygulama/Yönetim Ekibinin görevlendirilmesinin ardından 13 okulda kurulması planlanan toplamda 26 tasarım ve beceri atölyesinin satın alma süreçleri başlatılacaktır. Bu bağlamda gerekli şartnameler, sözleşme taslakları ve

ihale dokümanları hazırlanacaktır. Belirlenen şartlarda ilgili firmalardan alınacak tekliflerin değerlendirilmesinin ardından tadilat (yapı işleri), donanım ve hizmet alımları için uygun tedarikçi ve yükleniciler belirlenerek sözleşmeler yapılacaktır.

3. Tasarım ve Beceri Atölyeleri (TBA) Kurulması (18 Ay)

Belirlenen tedarikçi veya yüklenicilerin işin adımları veya süreç akışına göre sözleşmede belirtilen mal ve hizmetleri sunmaları sağlanacaktır. Bu kapsamda teknik (çizim, donanım altyapısı vb.), idari ve mali danışmanlık hizmetleri, atölyeye dönüştürülecek sınıfların yapı tadilat işleri ve nihayetinde donanımların temini tamamlanarak projeye konu 26 adet tasarım ve beceri atölyesinin kurulması sağlanacaktır.

4. Atölye Uygulama Hazırlıklarının Yapılması (1 Ay)

Oluşturulan atölyelerde görevlendirilmek üzere deneyimli alan uzmanı öğretmenler belirlenmesi ve özellikle donanımlarla ilgili gerekli teknik destek bilgilendirme ve eğitimlerinin verilmesi sağlanacaktır. Ayrıca demo uygulamalar ve atölye uygulama planlarının oluşturulması gibi hazırlıklar yapılacaktır.

5. Uygulama ve Sonuçların Değerlendirilmesi (1 Ay)

Projeye oluşturulan 26 atölyede uygulamalar gerçekleştirilecek, kayıtlar tutulacak, analiz edilecek ve uygulama sonuçları değerlendirilerek müdürlüğümüze raporlanacaktır.

6. Kamuoyu Bilgilendirmeleri ve Görünürlükler (24 ay)

Proje uygulama veya yönetim süreçlerinin başında, proje süresince ve proje sonunda her adımda kamuoyu bilgilendirilecektir. Bilgilendirmeler esnasında ve atölyelerde projenin, müdürlüğümüzün ve ajansın desteğinin görünürlüğü sağlanacaktır. Bu bağlamda proje süresince ve sonrasında gerekli materyaller, web ve sosyal medya araçları kullanılacaktır.

7. İzleme Değerlendirme ve Raporlamalar (24 Ay)

Projenin uygulanması sürecinde ajansın ve müdürlüğümüzün sağladığı kaynakların etkin, verimli ve mevzuata uygun şekilde yönetildiğinin takibi ve kontrolleri hassasiyetle takip edilecektir. Ajansın izleme ve değerlendirme süreçlerinin yanında müdürlüğümüz, görevlendirdiği kişilerin gerekli kurum içi ve dışı raporlamaları yapmalarını sağlayacaktır. Ayrıca ilçelerde mal ve hizmetlerin belirlenen şartlarda, sözleşmelere ve meri mevzuata uygun şekilde gerçekleşmesi için gerekli takip ve kontroller proje boyunca sürdürülecektir.

Sonuçlar:

Projeye konu eğitim altyapısının geliştirilmesinin temel dayanağı kurulacak TBA'lardan yararlanacak binlerce öğrencinin kişisel donanımlarını gelişimine katkı sağlanmasıdır. Ayrıca belirlenen okullardaki öğretmenlerin, ailelerin, okul yönetimlerinin, kurum ve kuruluşların yüksek eğitim performansı beklentilerinin karşılanması söz konusu olacaktır. İlde orta uzun vadede eğitimin gelişimine bağlı olarak sosyo-ekonomik kalkınmaya katkı sağlanması; aynı zamanda Milli Eğitim için belirlenen üst ve bölgesel ölçekli hedef, strateji ve politikalara uyumlu ve katkı sağlayan bir yatırımın hayata geçirilmesi beklenmektedir. Genel çerçevede atölyelerin kurulması neticesinde ortaya çıkacak sonuçlar:

- Eğitim içeriği ve niteliği geliştirilmiş, altyapısı güçlü, yüksek performans gösteren eğitim modeli veya sistemi ilimizde de hayata geçirildi.
- 13 ilçede 13 okulda toplam 26 tasarım ve beceri atölyesi kuruldu.
- Kurulan 26 tasarım ve beceri atölyesinden 10'u yazılım-tasarım atölyesi, 10'u dil-drama atölyesi, 4'ü müzik atölyesi, 1'i ahşap-metal atölyesi ve 1'i yaşam becerileri atölyesi olarak faaliyet göstermiştir.
- Kurulan atölyelerden 6500 öğrenci yararlanma imkanı buldu.
- Belirlenen 2 ilkokul, 7 ortaokul ve 4 lisede öğrencilerin farklı bilişsel beceri düzeylerine göre farklı programlar uygulandı.
- Proje kapsamında geçici (24 ay) süreyle 1 kişi (proje koordinatörü) istihdam edildi. Proje uygulama ve yönetim süreçleri başarıyla yerine getirildi.
- Eğitimde özellikle de sınavlarda farklı performans düzeyleri olsa da öğrencilere eşit öğrenme fırsatları oluşturacak ve yeteneklerini ortaya çıkaracak uygulama alanları oluşturuldu.
- Orta uzun vadede bahsi geçen TBA 'larda uygulama destekleri ve eğitimler alan öğrencilerin sosyal yaşam becerileri arttı.
- Eğitim desteği ile orta uzun vadede ilde ve bölgede nitelikli işgücü artışına katkı sağlandı.
- İlde ve bölgede mevcut veya gelecekte teknolojik, sosyal, çevresel veya ekonomik ihtiyaçlara çözüm geliştiren, çağın yönelimlerini takip eden bireylerin sayısının ve sosyal sermayenin artışına katkı sağlandı.
- Uluslararası alanda kabul görmüş atölye modellerinde görev alan nitelikli eğitimci sayısının artışı söz konusu oldu.

- İlin ve bölgenin sosyo-ekonomik gelişimine ve ulusal hedeflere erişime katkılar sağlandı.

Doğrulamalar:

- Ajansa sunulan raporlar,
- Satın alma dokümanları (şartnameler ve ihale dokümanları),
- Fatura, dekont vb. harcama belgeleri,
- İzleme ve denetim kayıtları,
- Hizmet alımları tedarikçi sözleşmeleri,
- Görünürlük ve tanıtım materyalleri,
- Web sitesi arşivi veya mevcut durumda proje tanıtım görüntüleri,
- Mali tablolar, SGK kayıtları vb. dokümanlarla gerçekleştirilecektir.

Çıktılar ve Göstergeleri:

Tablo 4: Projenin Çıktı Göstergeleri Tablosu

Gösterge		Birim	Başlangıç Değeri	Hedef
Çıktı Göstergeleri	Uygulama alanı/yararlanan ilçe sayısı	Adet	0	13
	Atölye kurulan okul sayısı	Adet	0	13
	Kurulan atölye sayısı	Adet	0	26
	Proje koordinasyonunda görev alacak kişi sayısı	Kişi	0	7
	Geçici süreyle istihdam edilen kişi sayısı	Kişi	0	1
	Yapılan yapı tadilat işleri	Adet	0	26
	Donanım altyapısı tamamlanan atölye sayısı	Adet	0	26
	Teknik, idari ve mali danışmanlık sayısı	Adet	0	2
	Bilgilendirme veya yaygınlaştırma toplantıları sayısı	Adet	0	2
Sonuç Göstergeleri	Uygulama yapılan okul sayısı	Adet	0	13
	Kurulan Tasarım ve Beceri Atölyesi sayısı	Adet	0	26
	Atölye kurulan ilkokul sayısı	Adet	0	2
	Atölye kurulan ortaokul sayısı	Adet	0	7
	Atölye kurulan lise sayısı	Adet	0	4
	Kurulan Tasarım ve Yazılım Atölyesi sayısı	Adet	0	10
	Kurulan Dil-Drama ve Eleştirel Düşünme Atölyesi sayısı	Adet	0	10
	Kurulan Müzik Atölyesi sayısı	Adet	0	4
	Kurulan Ahşap- Metal Atölyesi sayısı	Adet	0	1
	Kurulan Yaşam Becerileri Atölyesi sayısı	Adet	0	1
	Projede görevlendirilen veya geçici istihdam edilen kişi sayısı	Kişi	0	8
	Bilgilendirme toplantısı sayısı	Adet	0	2

4. PROJENİN ARKA PLANI

i. Sosyo-ekonomik Durum (genel, sektörel ve/veya bölgesel)

Projeye veya yatırıma konu eğitim bakımından durum değerlendirmesi öncesinde ülkemiz ve bölgesel açıdan genel sosyo-ekonomik durum irdelenmiştir. Ülkemiz gelişmekte olan ülkeler kategorisinde ve gelişme potansiyeli yüksek ülkeler grubunda yer almaktadır. Uluslararası kuruluşlar örneğin IMF ülkemizin bu yıla (2021 yılına) ilişkin büyüme tahminini yüzde 5,8'den yüzde 9'a yükseltmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı verilerine¹ göre Kasım 2021 itibariyle işgücü istatistiklerine istihdam edilenlerin sayısı 30 milyon 144 bin kişi, istihdam oranı ise yüzde 47,2 olmuştur. Mevsim etkilerinden arındırılmış veriler dikkate alındığında; işgücü 33 milyon 48 bin kişi, işgücüne katılım oranı ise yüzde 51,7 olarak gerçekleşmiştir.

Yine Cumhurbaşkanlığı SBB verilerine göre GSYH 2021 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 21,7 oranında büyüme kaydetmiştir. İkinci çeyrekte tarım sektörü yüzde 2,3, sanayi sektörü yüzde 40,5 ve hizmetler sektörü (inşaat dâhil) yüzde 20,5 oranında büyüme kaydetmiştir. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH büyüme oranı yılın ikinci çeyreğinde yüzde 0,9 olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu dönemde toplam sabit sermaye yatırımları yüzde 20,3 oranında artarken; özel tüketim ve kamu tüketimi harcamaları sırasıyla yüzde 22,9 ve yüzde 4,2 oranlarında artmıştır. Net ihracatın büyümeye katkısı ise 6,9 puan olmuştur. Toplam SSY altında yer alan inşaat yatırımları 2021 yılı ikinci çeyreğinde yüzde 12,2 oranında, makine teçhizat yatırımları ise yüzde 35,2 oranında artmıştır. Bu dönemde özel tüketimin büyümeye katkısı 13,7 puan olurken kamu tüketimi ekonomik büyümeye 0,7 puan katkı vermiştir. Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nın 2002 ve 2019 yılları arasındaki dönemsel kıyaslamalarının detayları incelendiğinde ülkemizin, demografik yapı, eğitim ve kültür, kalkınma yardımları, sosyal koruma, gelir dağılımı ve sağlık gibi göstergeler bakımından pozitif yönde gelişmeleri ortaya konmuştur.

Bunların dışında projeye konu yatırım eğitim altyapısının geliştirilmesi olduğundan sektörel bakımından eğitimin mevcut durumu irdelenmiştir.

¹ Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Gösterge ve İstatistikleri (www.sbb.gov.tr/)

Ülkemizin eğitim göstergelerine bakıldığında Cumhurbaşkanlığı SBB verilerine göre; 2019 yılında eğitim kademeleri itibarıyla okullaşma oranı okulöncesinde %57,9, ilköğretimde %99,4, ortaöğretimde % 108,8 ve yükseköğretimde % 109,5 olarak gerçekleşmiştir. 2019 yılında toplam öğretmen sayısı 1,07 milyona ulaşmış ve bir önceki seneye göre 47.177 artmıştır. Toplam öğrenci sayısı ise bir önceki seneye göre 223 bin kişi artarak 18,10 milyon kişi olarak gerçekleşmiştir. Öğretmen başına öğrenci sayısı son 16 senede 18'den 11'e düşmüştür.

Yükseköğretim 2019 yılı istatistiklerinde örgün eğitim öğrenci sayısı 3,77 milyon iken toplam öğretim elemanı sayısı 166 bin olarak gerçekleşmiştir. Öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı 23 olmuştur.

Yerel düzeyde mevcut durum değerlendirildiğinde ise Şanlıurfa ilimiz en genç nüfusa sahip şehirlerimizin başında yer almaktadır. Genç nüfusu ile birlikte işsizlik ülke ortalamasının üzerindedir. TÜİK Ağustos ayı verilene göre ihracatın 17 milyon dolar civarında (16,8 milyon dolar) olduğu ilde, ithalatın ise 35 milyon dolar civarında (34,8 milyon dolar) olduğu görülmektedir. Halen ekonomisi veya gelirleri tarım ve tarımsal sanayiye dayalı olan ilde yatırımlar sürmektedir. Eğitim düzeyi bakımından da gelişme ihtiyacı içerisinde olan ilimiz TÜİK verilerine göre lise ve yüksekokul düzeyinde okullaşmada diğer illerin gerisinde kalmıştır. Verilere göre lise ve dengi okul mezunu genç nüfus oranının en yüksek olduğu ilin %49,5 ile Karabük, en düşük olduğu ilin ise %13,9 ile Şanlıurfa olduğu görülmektedir. Yüksekokul ve üzeri okul mezunu genç nüfus oranının en yüksek olduğu il %13,6 ile Eskişehir, en düşük olduğu il ise %3,2 ile Şanlıurfa ve Van'dır.

ii. Sektörel ve/veya Bölgesel Politikalar ve Programlar

Yatırıma konu sektör eğitim sektörüdür. Kamusal hizmet olarak eğitim altyapısının geliştirilmesi hedefi perspektifinden değerlendirildiğinde içerdiği hedef ve stratejiler bakımından yatırım konusuyla örtüşen mevcut üst ve alt ölçekli politika ve program belgeleri şunlardır.

- Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Tarafından Hazırlanan 11. Kalkınma Planı Eğitim Ana ve Alt Başlıkları
- Millî Eğitim Bakanlığının Oluşturduğu 2023 Eğitim Vizyon Belgesi
- Milli Eğitim Bakanlığı Tasarım ve Beceri Atölyeleri Rehberleri
- Milli Eğitim Bakanlığı Tasarım ve Beceri Atölyeleri Standartları Ve Şartnameleri

-
- Milli Eğitim Bakanlığının Oluşturduğu Tasarım ve Beceri Atölyeleri Öğretmen El Kitabı
 - Milli Eğitim Bakanlığının Oluşturduğu Tasarım ve Beceri Atölyeleri Okul Yöneticileri, Öğretmenler ve Öğrenciler İçin Rehber
 - Şanlıurfa İl Milli Eğitim Müdürlüğü 2019-2023 Strateji Planı Hedef ve Stratejileri
 - Karacadağ Kalkınma Ajansı 2014-2023 Bölge Planı Eğitim, Beşeri ve Sosyal Sermaye Başlıkları

Söz konusu ulusal ve yerel politika, program, hedef ve stratejileri içeren belgelerin proje konusu yatırımla ile ilgiliği ise sonraki diğer başlıklar detaylandırılmıştır.

iii. Kurumsal Yapılar ve Yasal Mevzuat (teşvik ve YİD mevzuatı gibi)

Yatırım kapsamında üst ölçekli plan ve program ve önceliklerle uyum, mevzuat, ilgililik, tasarım ve uygulamanın desteklenmesi, planlama süreci, yatırımın hayata geçirilmesi ve uygulama süreçleri gibi her aşamada katkı sağlayabilecek kurum kuruluşlar şunlardır:

- ✓ Milli Eğitim Bakanlığı
- ✓ MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
- ✓ Şanlıurfa Valiliği
- ✓ Karacadağ Kalkınma Ajansı
- ✓ Şanlıurfa İl Milli Eğitim Müdürlüğü
- ✓ İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri
- ✓ Okullar
- ✓ Diğer Kuruluşlar (Üniversite, Yerel Yönetimler vb.)
- ✓ Eğitime Destek Veren STK'lar

Yatırım Teşvik Bakımından Mevcut Durum:

Yatırımlar, Bakanlar Kurulu Kararı ve bu Karar'ın uygulanmasına ilişkin tebliğ hükümleri çerçevesinde desteklenmektedir. Yürürlükte mevzuat² şöyledir:

- 2012/3305 sayılı "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar" (19.06.2012 tarihli Resmi Gazete)
- 2012/1 Sayılı Uygulama Tebliği (20.06.2012 tarihli Resmi Gazete)

² Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (www.sanayi.gov.tr/destek-ve-tesvikler/yatirim-tesvik-sistemleri/md0103011615)

Şanlıurfa ili yatırım teşvik bakımından 6. Bölgede bulunmaktadır³. Genel teşvik desteklerinin dışında bölgesel teşvikler, öncelikli veya stratejik yatırım teşvikleri değerlendirilebilir. Şanlıurfa ilinin yer aldığı 6. Bölgede 10 yıl boyunca sağlanan desteklerle bu süre sonunda yatırımın %100'ü rahatlıkla karşılanmaktadır. Teşvik sisteminin ana unsurları: Gümrük vergisi muafiyeti, KDV istisnası, vergi indirimi, sigorta primi işveren hissesi desteği, gelir vergisi, stopajı desteği, sigorta primi desteği, faiz desteği ve yatırım yeri tahsis 6. bölgede uygulanan başlıca bölgesel teşvik tedbirleridir.

iv. Proje Fikrinin Kaynağı ve Uygunluğu

1. Projenin Sektörel ve/veya Bölgesel Kalkınma Amaçlarına (politika, plan ve programlar) Uygunluğu

Projemizin ulusal, bölgesel plan ve programlar veya stratejilerle ilgiliği genelden yerele doğru sıralanarak ilişkilendirilmiştir.

11. Kalkınma Planı İlişkisi:

Planın temel hedeflerinden biri olan "Nitelikli İnsan, Güçlü Toplum" hedefinin ilk konusu eğitimidir. Eğitim hedefleri için ise eğitim yaklaşımının değişmesi önceliklendirilmiştir. Değişimi ve dönüşümü öngörülen eğitimin; gerçek hayattaki sorunların çözümüne yönelik analitik, eleştirel, yaratıcı ve bilişimsel düşünme yetilerinin kazandırıldığı bir altyapıya kavuşturulması hedeflenmiştir.

- Yine madde 87'de: "*Ülkemizde eğitim alanında önemli ilerlemeler kaydedilmekle birlikte, plan döneminde öngörülen hedeflere ulaşılmasında eğitim sisteminde yapılacak köklü reformlar ile eğitimin kalitesinin artırılması ve rekabetçi üretim ve verimlilik için gerekli olan becerilere sahip işgücünün yetiştirilmesi temel önceliklerdendir*" ifadesi yer almıştır.
- Planın Sektörel Politikalar başlığı altında madde 430.4'te: ... "*tasarım ve beceri atölyelerinin kurulması ve eğitimin her kademesinde niteliğin artırılması öne çıkan diğer alanlar olacaktır*" hedefi ortaya konmuştur.
- Planın 2.3.1 Eğitim ana başlığı altında madde 549.2'de; "*Tüm eğitim kademelerinde öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine uygun tasarım ve beceri atölyeleri kurulacaktır*" hedefi yer almıştır.

³ www.investsanliurfa.com/public/uploads/attachment/sydo-tesvik-1531992274.pdf

Planın sadece bu tespit, strateji veya politika hedeflerine bakıldığında projemize konu Şanlıurfa ilimizin tüm ilçelerinde (13 ilçesinde) TBA kurulması ana hedefimiz ve nitelikli işgücü ve bireylerin kişisel donanımlarının artırılması hedeflerimiz ulusal ölçekli planla doğrudan ilişkilidir.

2023 Eğitim Vizyon Belgesi İlişkisi:

Üst ölçekli diğer belge ülkemizin 2023 Eğitim Vizyonu belgesidir. Belgede;

- *İlkokuldan başlanarak tüm öğretim kademelerinde, çocukların sahip oldukları yetenek kümeleriyle ilişkilendirilmiş becerilerin uygulama düzeyinde kazandırılabilmesi için okullarda "TBAi" kurulacaktır" hedefi ortaya konmuştur.*
- Aynı belgenin; *"Özel yetenekli öğrencilere yönelik öğrenme ortamları, ders yapıları ve materyalleri geliştirilecek" hedef (3'üncü hedef) başlığının altında "Bilim ve Sanat Merkezleri yeniden yapılandırılarak tüm okullardaki Tasarım-Beceri Atölyeleriyle ilişkilendirilecektir" alt hedefi belirlenmiştir.*
- Yine hedef 2 başlığının altında; *"Okul bahçelerinin "Tasarım-Beceri Atölyeleri" ile bağlantılı olarak yeniden tasarlanıp yaşam alanlarına dönüştürülmesi sağlanacaktır" alt hedefine yer verilmiştir.*

Özetle belgenin bütününde; çocukların ilgi, yetenek ve mizaçları doğrultusunda yaşam becerileri kazanmalarına yönelik ihtiyaçlar dikkate alınarak fiziksel altyapı yatırımları planlamalarında Tasarım ve Beceri Atölyeleri ilk sırada önceliklendirilmiştir. Aynı şekilde temel stratejilerde özellikle eğitim kurumlarında çocukların düşünsel, duygusal ve fiziksel ihtiyaçlarını destekleyen modellerin ve eğitim altyapısının çağın gerekliliklerine göre gelişimi, değişimi ve dönüşümü dikkate alınarak hedef ve politikalar belirlenmiştir. Tüm bu hedef ve stratejiler dikkate alındığında projemizin konusunun 2023 Eğitim Vizyonu belgesiyle birebir örtüştüğü ve ilişkili olduğu değerlendirilmektedir.

Karacadağ Kalkınma Ajansının hazırladığı Bölge Planında eğitim ile ilgili tespit, strateji ve hedeflerin ana unsurları şöyle özetlenebilir:

- Plan hazırlama döneminde paydaşlarla yapılan görüşmeler, veriler ve analizler neticesinde Şanlıurfa'da; 1. İşsizlik, 2. Sanayi altyapısının yetersiz olması ve 3. Eğitim hizmetlerinin yetersiz olması hususları ön plana çıkmıştır.

-
- Planda; “Eğitim sektörünün bölge merkezlerinde geliştirilmesi bölgenin orta ve uzun vadeli gelişme hedefleri için stratejik önem taşımaktadır” değerlendirmesine yer verilmiştir.
 - Yine planda; “Eğitimde Türkiye standartlarının yakalanabilmesi için bölge okullarında fiziki ve teknik altyapının iyileştirilmesi, Bölgede deneyimli öğretmenlerin görev yapmalarını sağlayacak ve öğretmen sirkülasyonu azaltacak tedbirlerin alınması gerekmektedir” tespiti yer almaktadır.

Özetle bölgede eğitimin ulusal standartları yakalaması noktasında fiziki ve teknik altyapının geliştirilmesi zarureti açıkça ortaya konmuştur. Bu bağlamda projemizin plan hedefleri ile de ilişkili olduğu değerlendirilmektedir.

Son olarak Şanlıurfa İl Milli Eğitim Müdürlüğü’nün hazırladığı 2019-2023 Strateji Belgesi GZFT analizinde zayıf yönlerin bazıları şöyledir:

- Analizde, “Temel eğitimde çocukların düşünsel, duygusal ve fiziksel becerilerini geliştirecek ortamların eksikliği” belirtilmiştir.
- Yine aynı belgede; “Hedef 1.2: Öğrencilerin yaş, okul türü ve programlarına göre gereksinimlerini dikkate alan beceri temelli yabancı dil yeterlilikleri sistemine geçilmesine ilişkin etkin çalışmalar yürütülecektir” hedefi mevcut ihtiyaçların karşılanması ve sorunların çözümüne geliştirilmesi bakımından belirlenmiştir.
- Aynı belgede Amaç-1’in altında 1.3 hedefinde: “Öğrenme süreçlerini destekleyen dijital içerik ve beceri destekli dönüşüm ile ilimizin her yerinde yaşayan öğrenci ve öğretmenlerimizin eşit öğrenme ve öğretme fırsatlarını yakalamaları ve öğrenmenin sınıf duvarlarını aşması sağlanacaktır” ifadesi yer almaktadır.
- Müdürlüğün diğer plan ve belgelerinde; Eğitim öğretim süreçlerinde çağdaş ölçütlerde dil becerileri yüksek, iletişime ve öğrenmeye açık, özgüveni ve sorumluluk bilinci yüksek, sağlıklı ve mutlu bireyler yetiştirmek’ hedefi yer almaktadır.

Bahsi geçen hedeflerin ihtiyaç ve sorunların çözümü açısından belirlendiği dikkate alınırsa bu yöndeki eğitim altyapı yatırımlarının önemi daha da iyi anlaşılabacaktır. Özetle projemize konu ve eğitimin kalitesini yükseltecek, belirtilen özelliklerde bireylerin yetişmesine imkân ve destek sağlayacak Tasarım ve Beceri Atölyelerinin bahsi geçen strateji ve hedeflerle ilişkili ve uygun olduğu değerlendirilmektedir.

2. Projenin Geçmiş, Yürüyen ve Planlanan Diğer Projelerle İlişkisi

Projemizin geçmiş ve mevcut plan ve projelerle doğrudan ilgililiği bulunmaktadır. Zira ülkemizin ulusal ve yerel düzeyde plan, program ve politikalarına bakıldığında gerek üst ölçekli kalkınma planlarında gerekse bölge planlarında; eğitimin çağın gereklerine göre gelişiminin ve dönüşümünün sürdürülmesi, modern eğitim yaklaşımlarının benimsenmesi, beşeri ve sosyal sermayeyi geliştirecek eğitim altyapılarının artırılması hedefleri daima yer almıştır. Bu doğrultudaki politika, strateji ve hedefler ülkemizin kalkınmada en üst hedeflerine hizmet etmektedir. Bu nedenle bu politika, hedef ve stratejiler gelişerek güncelliğini korumakta, projeye konu eğitim altyapısı yatırımımız da bunlara hizmet etmektedir.

Yerel düzeyde projelerle ilişkisi dikkate alındığında ise öncelikle Şanlıurfa İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün devam eden çalışmaları dikkate alınmıştır. Proje yürütücüsü kurum Şanlıurfa İl Milli Eğitim Müdürlüğü olacaktır. Müdürlüğümüzün projenin konusu ile de örtüşen ilde eğitimin ve altyapısının geliştirilmesi faaliyetler devam etmektedir. Derslikler oluşturulması, çocukların ve gençlerin eğitime erişimlerinin kolaylaştırılması, eğitim hayatlarının sürdürülebilirliği, güncel teknolojilerin desteği ile eğitim faaliyetlerinin sürdürülmesi gibi hedef ve görevlerle fiziki, donanımsal ve insan kaynakları gelişimlerini sürdürmektedir. Eğitimin kalite ve etkinliğinin gelişimi noktasında projeler uygulayan kurumumuz fizibiliteye konu TBA'ların kurulması yatırımını da mevcut çalışmaları ile eş zamanlı yürütmek durumundadır. Hiyerarşik bir düzende kamusal çalışmalarını yürüten müdürlüğümüz, ilde veya bölgede eğitim ile ilgili yürütülen projeleri takip etmektedir. Projemiz kapsamında ilimizin 13 ilçesinde hayata geçirilmesi planlanan Tasarım ve Beceri Atölyeleri ile ilgili ilde herhangi bir yatırım gerçekleştirilmemiştir. İlk defa müdürlüğümüz öncülüğünde söz konusu atölyelerin kurulması öngörülmektedir. Yatırıma konu projemizin diğer kurumların projeleri ile doğrudan ilişkisi bulunmamaktadır. Ancak genel çerçevede ilimizde sosyo-ekonomik gelişime kaynaklık edecek tüm çalışmalar veya projelerle benzer şekilde bu yönde gelişime katkı sağlayacaktır. Bu bağlamda diğer projelerle ilişkilidir. Müdürlüğümüzün yürüttüğü okulların teknik ve fiziki altyapısının gelişmesi, eğitimin altyapısının geliştirilmesi çalışmaları ile de projemiz örtüşmekte ve tamamlayıcı niteliktedir.

3. Projenin diğer kurum projeleri ile ilişkisi

a) Proje ile eşzamanlı götürülmesi gereken diğer kurum projeleri

İlimizde eğitimin altyapısının geliştirilmesi noktasında çoğunlukla temel faaliyet alanları eğitim olan kamu, üniversite, özel sektör ve STK'ların projeleri olabilmektedir. Örneğin okulların mesleki eğitimleri, İŞKUR iş başı eğitimleri gibi eğitimler söz konusudur. Özellikle gençlerin hayat boyu öğrenme perspektifinden belirli bir donanım altyapısı ile eğitim hayatlarını sürdürmeleri önem taşımaktadır. Bu bağlamda ilkokul, ortaokul ve ortaöğretim kurumlarında kurulması planlanan tasarım ve beceri atölyelerinde donanımsal altyapılarını ve kişisel gelişimlerini daha ileri bir noktaya taşıyacak bireyler diğer kurumların uygulamaya koyduğu projelerde daha etkin yer alabileceklerdir. Tasarım ve beceri atölyelerinin sağlayacağı eğitimde kalite ve gelişim yönelimleri diğer kurumların projelerine çarpan etkisiyle olumlu etkiler sağlayacaktır.

Bunlarla birlikte eğitimin gelişimi ve dönüşümü noktasında destek sağlayan diğer kurumlar projeye konu tasarım ve beceri atölyelerini güçlendirecek destekler sağladıkları takdirde ilin ve bölgenin beşeri sermaye gelişimi noktasında dolaylı da olsa olumlu etkileneceklerdir. Örneğin tasarım ve beceri atölyelerinde eğitim almış çocukların ve gençlerin tespit edilen yeteneklerini ileriye taşıyacak tamamlayıcı benzer kurumsal yapılar, eğitim projeleri planlanabilecektir. STEM merkezleri ile desteklenebilecek eğitim modeli çocukların ve gençlerin atölyelerden daha kapsamlı merkezlerde eğitim hayatlarını sürdürebilecekleri değerlendirilmektedir. İlde kurgulanabilecek STEM merkezlerinin bu atölyelerle eş güdümlü, tamamlayıcı ve ihtiyaç duyulan alanlarda ve içerikte olmalıdır.

b) Projede başka kurum projesi ile fiziki çakışma oluşmamasına yönelik tedbirler

Projemizin diğer kurumların projeleri ile çakışması beklenmemektedir. Zira eğitimin altyapısının geliştirilmesi, politika ve programların belirlenmesi, modern eğitim stratejilerinin uygulamaya konması ulusal ve taşra teşkilatlarımızın görev ve sorumluluğundadır. Bu alanlarda yatırım kararı alacak kurumların milli eğitim müdürlükleri ile iletişim ve işbirliği içerisinde çalışmalarını sürdürmeleri beklenmektedir. Aynı zamanda tasarım beceri atölyelerinin uygulamaya konacağı okullarda benze projelerin uygulanması ilçe ve il müdürlüklerimizin bilgisine ve onayına bağlıdır.

4. Projenin İdarenin Stratejik Planı ve Performans Programına Uygunluğu

Şanlıurfa İl Milli Eğitim Müdürlüğümüzün hazırlamış olduğu 2019-2023 Stratejik Planında⁴ yatırım konusu ile ilgili olduğu değerlendirilene amaçlar ve alt hedefler şöyledir.

Amaç 1: Tüm eğitim kademelerindeki öğrencilerimize, medeniyetimizin ve insanlığın ortak değerleri ile çağın gereklerine uygun bilgi, beceri, tutum ve davranışların kazandırılması sağlanacaktır.

Hedef 1.2: Öğrencilerin yaş, okul türü ve programlarına göre gereksinimlerini dikkate alan beceri temelli yabancı dil yeterlilikleri sistemine geçilmesine ilişkin etkin çalışmalar yürütülecektir.

Hedef 1.3: Öğrenme süreçlerini destekleyen dijital içerik ve beceri destekli dönüşüm ile ilimizin her yerinde yaşayan öğrenci ve öğretmenlerimizin eşit öğrenme ve öğretme fırsatlarını yakalamaları ve öğrenmenin sınıf duvarlarını aşması sağlanacaktır.

Amaç 3: Okul öncesi eğitim ve temel eğitim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerimizin bilişsel, duygusal ve fiziksel olarak çok boyutlu gelişimleri sağlanacaktır.

Hedef 3.2: Öğrencilerimizin bilişsel, duygusal ve fiziksel olarak çok boyutlu gelişimini önemseyen, bilimsel düşünme, tutum ve değerleri içselleştirebilecekleri bir temel eğitim yapısına geçilerek ilimizde okullaşma oranı artırılacaktır.

Hedef 3.3: Temel eğitimde okulların niteliğini artıracak yenilikçi uygulamalara yer verilecektir.

Amaç 4: Öğrencileri ilgi yetenek ve kapasiteleri doğrultusunda hayata ve üst öğretime hazırlayan bir ortaöğretim sistemi ile toplumsal sorunlara çözüm getiren, ülkenin sosyal, kültürel ve ekonomik kalkınmasına katkı sunan öğrenciler yetiştirilecektir.

Hedef 4.2: Ortaöğretimin, değişen dünyanın gerektirdiği becerileri sağlayan ve değişimin aktörü olacak öğrenciler yetiştiren bir yapıya kavuşturulması amacı ile çalışmalar yapılacaktır.

⁴ https://sanliurfa.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2021_04/16103017_YanliYurfa_YI_MEM_2019-2023_Stratejik_Plan.pdf

Amaç 6: Toplumun ihtiyaçlarına ve işgücü piyasası ile bilgi çağının gereklerine uygun biçimde düzenlenecek olan mesleki ve teknik eğitim ve hayat boyu öğrenme sistemleri ilgili tüm eğitim kurumlarında uygulanacaktır.

Hedef 6.4: Bireylerin iş ve yaşam kalitelerini yükseltmek amacıyla hayat boyu öğrenme nitelik, katılım ve tamamlama oranları artırılacaktır.

Yukarıda sıralanan ana amaçlar ve alt amaçlar bu yatırım kapsamında okullarda kurulması planlanan Tasarım ve Beceri Atölyeleri ile doğrudan ilgilidir. Zira tasarım ve beceri atölyeleri çağın gereklerine uygun, beceri, uyum, tutum, katılım, hayat boyu öğrenme, bilişsel ve duygusal gelişim, yenilikçi uygulama ve değişim unsurlarını barındırmaktadır. Sonuçların etkileri de stratejik planın tüm hedef ve stratejilerine olumlu yönde katkı sağlayacaktır.

5. Proje Fikrinin Ortaya Çıkışı

Proje fikrimizin ortaya çıkışı; ilde eğitim hizmetlerinin gelişmesi ve yüzyılın gerekliliklerine göre eğitim yeni eğitim modellerinin uygulamaya koyulması ihtiyacındandır. Ayrıca ulusal vizyon belgesi hedefleri doğrultusunda eğitimin ve altyapısının topyekûn gelişimi sürecinde yerelden katkı sağlanması bakımından değerlendirilmiştir.

6. Projeye İlgili Geçmişte Yapılmış Etüt, Araştırma ve Diğer Çalışmalar

Müdürlüğümüz ilde eğitimin kalite ve niteliğinin geliştirilmesi noktasında belirlediği hedefler doğrultusunda eğitim altyapısını geliştirme çalışmalarını ve projelerini artırarak sürdürmektedir. Proje öncesinde gerekli hazırlıkları önemli ölçüde tamamlayan müdürlüğümüzün projeye ilgili geçmişte yaptığımız ön araştırma ve çalışmaları şöyledir;

- Ulusal ve uluslararası düzeyde yenilikçi eğitim modellerinin, eğitim stratejileri ve altyapı yatırım planlamalarının araştırılması,
- Bölgenin eğitim ihtiyaçları ve gelişim potansiyellerinin değerlendirilmesi,
- Kalkınma Ajansı 2020 fizibilite desteği için proje tasarlanması ve sunulması,
- Ajansın fizibilite desteği projesini uygun bularak onaylaması ve bu proje kapsamında kurulması planlanan Tasarım ve Beceri Atölyelerinin yapılabilirlik araştırmalarının tamamlanması

5. PROJENİN GEREKÇESİ

i. Ulusal ve Bölgesel Düzeyde Talep Analizi

- *Talebi belirleyen temel nedenler ve göstergeler*
- *Talebin geçmişteki büyüme eğilimi*
- *Mevcut talep düzeyi hakkında bilgiler*
- *Mevcut kapasite ve geçmiş yıllar kapasite kullanım oranları*

Fizibiliteye konu projenin genel çerçevesi; eğitimin gelişimi perspektifinden yenilikçi mekanizmaların yaygınlaşması ve uygulama altyapılarının güçlenmesini içermektedir. Özelde ise; Şanlıurfa ili ilçelerinde bulunan okullarda tasarım ve beceri atölyeleri (TBA) kurulması yoluyla ilde eğitim altyapısının yönelimlere ve gelişimlere uygun şekilde güçlendirilmesidir. Bu bağlamda öncelikle genel çerçevede eğitim ve etkileri bakımından sorun ve ihtiyaçlar değerlendirilmiş, kavramsal çerçeve bu yönde irdelenmiştir. Daha sonra Şanlıurfa ilimiz özelinde tespit ve ihtiyaçlara yer verilmiştir.

Eğitimin temel işlevlerinin başında kişilerde planlı şekilde yaratıcı ve eleştirel düşünme becerilerinin artırılması, analitik düşünme, bilgiyi işleme ve problem çözme kapasitesinin oluşturulmasıdır. Ayrıca bilişsel yeterliliklerle birlikte; sosyal ve duygusal becerilerin gelişimi, hoşgörü, iç ve dış dünyaya saygı, kendi öğrenme süreçlerini daha iyi anlama kapasitesinin oluşturulması gibi konular da eğitimin diğer fonksiyonları olarak değerlendirilmektedir. Bu fonksiyonların etkinliği modern eğitim süreçlerinin ve modellerinin konusu olmuştur. Modern eğitimin ilk aşamalarında bireylerin farklı özelliklerinin dikkate alınması süreçlere temel teşkil etmektedir. Yapılan çalışmaların sonuçları da yönelimleri ve eğitimin etkinliği konusundaki değerlendirmeleri doğrulamaktadır. Örneğin; eğitimde mevcut eğilimlere yer verilerek gelecek kurgularının dayandığı OECD "The OECD Scenarios for the Future of Schooling, (2020)" raporuna göre ülkelerde eğitimin etkinliği ve okullaşma oranının artmaya devam ettiği vurgulanmıştır. Yine aynı rapora göre insan nüfusunun eğitimde daha fazla süre geçireceği; okullaşmamış nüfusun azalacağı ve temel eğitim ve lise eğitimi alan nüfusun önemli düzeyde artacağı tahmin edilmektedir. Eğitimin çağın gerekliliklerine göre gelişimi ve yönelimler dikkate alınarak planlamaların yapılacağı öngörülmektedir. Bir başka deyişle eğitimin etkinliğinin ve toplumsal etkilerinin daha fazla hissedileceği önümüzdeki yıllarda bu konudaki altyapı gelişimlerine ve modern eğitim modellerine göre yeniden tasarlanacak süreçlere ihtiyaç duyulduğu değerlendirilmiştir.

Gerek bahsi geçen OECD raporunda gerekse Özlem Çakmak tarafından yapılan "Eğitimin Ekonomiye ve Kalkınmaya Etkisi" çalışmasında eğitimin etkileri ile ilgili diğer tespitler şöyledir. Ülke politikalarında eğitime öncelik vermek iyi bir eğitim sistemi inşa edebilmek için ön koşul olabilir, ancak bir sistemde öğretmenlerin, ailelerin ve toplumun yalnızca bir kısım yetenekli öğrencinin yüksek yeterlik düzeyine ulaşabileceğine inanması daha ileriye gitmenin önünde engel niteliğindedir. Bu nedenle eğitimin tüm kesimlere etkilerinin ortaya çıkmasına katkı sağlayacak uygulama ve modellerin yaygınlaşması büyük önem taşımaktadır. Eğitim seviyesi, kalitesi, içerik ve uygulamaları geliştikçe sonraki kuşakların da eğitim hayatı garanti altına alınacak ve yaşam ile ilgili diğer tüm alanlarda olumlu değişimler yaşanacaktır. Zira eğitimin yaşam kalitesine olan etkilerinin yanında, toplumsal gelişim ve değişime yardımcı olarak sosyal kalkınmayı sağladığı katkılar ortadadır. Eğitimli insan araştırmacıdır ve sürekli olarak kendini geliştirme ihtiyacıyla toplumun gelişimine katkıda bulunarak, problemlere çözümler geliştirir. Özetle toplumsal gelişimin, ekonomik ve sosyal kalkınmanın temelinde eğitim yatmakta, eğitimin fonksiyonları ve etkileri giderek artmaktadır. Eğitime ve altyapılarına yatırım ihtiyacı giderek kendini hissettirmekte ve bu yatırımların önem düzeyi artmaya devam etmektedir.

Projemizin ihtiyaç ve talep çerçevesi hem dünya genelindeki yönelimler hem de yerelde Şanlıurfa ilimiz veya bölgemiz özelinde değerlendirilmiştir. Bu bağlamda öncelikle dünyada talebi tanımlayan veya ihtiyaca cevap veren eğitim akımları sıralanmıştır.

Değişen dünya gelişimin en büyük hamlelerini bilim ve teknoloji alanında gösterirken eğitime yüklenen anlamda da büyük değişimler meydana gelmiştir. Bilim ve teknolojiye gelişmeler insan hayatında büyük kolaylıklar sağlarken bir yandan da hayatın karmaşıklaşmasına ve yaşanan problemlerin türünün değişmesine neden olmuştur. Teknoloji ve bilim alanındaki gelişmelere uyum sağlayabilmek; eğitim ve öğrenmeye, farklı alanlarda yetişmiş insana daha fazla ihtiyaç duyulmasına yol açmıştır. Bu da beraberinde; eğitimcilerin farklı düşünce akımlarıyla eğitim ve öğretim politikalarını etkilemelerine zemin hazırlamıştır.

Şekil 2: Dünyada Uygulamaya Konan Çağdaş Eğitim Akımları Diyagramı

Dünyadaki modern eğitim yöneliminin temelini oluşturan akımlar:

- Kır Eğitimi Yurdu Akımı
- Seçkinler Eğitimi Akımı
- Çocuktan Hareket Akımı
- Sanat Eğitimi Akımı
- İş Eğitimi Akımı (İş okulu akımı ve üretim okulu akımları)

Bu akımlar aşağıda detayları verilen eğitim modellerini (alternatiflerinin) ayrı ayrı veya birlikte uygulamaya konduğu akımlardır. Dünyadaki yönelimler, talep veya ihtiyaçlar ülkemizin de yakından takip ettiği eğitimde modern model veya sistemlerin hayata geçirilmesi bakımından değerlendirilmektedir. Yatırımlar ve planlamalar bu yönelimlerle örtüşmektedir. Yerelden talep ve ihtiyaç ise şöyle özetlenebilmektedir.

Yerel perspektiften bakıldığında Şanlıurfa ilimizin ve TRC2 Bölgemizin sosyo-ekonomik gelişme ve kalkınma ihtiyacı ortadadır. Hazırlanan bölge planı, oluşturulan strateji belgeleri, ilin ve bölgenin istatistikleri değerlendirildiğinde Şanlıurfa ilinin ve bölgenin eğitim, ekonomi ve sosyal gelişimler bakımında Türkiye ortalamalarının altında kaldığı görülmektedir. Genç nüfusa sahip ilde ve bölgede kalkınmanın sağlanması eğitilmiş nüfus ile mümkündür. ADNKS sonuçlarına göre; illerin toplam nüfusları içindeki çocuk nüfus oranları incelendiğinde; 2020 yılında en yüksek çocuk nüfus oranına sahip olan il⁵, %45,3 ile Şanlıurfa'dır. Eğitim istatistiklerine bakıldığında ise 2018 yılı verilerine⁶ göre

⁵ <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Istatistiklerle-Cocuk-2020-37228>

⁶ http://sanliurfa.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2021_04/16103017_YanliYurfa_Yl_MEM_2019-2023_Stratejik_Plan.pdf

ilde 2556 okul/kurum, 21.124 derslik, 28.576 öğretmen ve 642.930 öğrencimize eğitim öğretim hizmeti verilmektedir. Aynı zamanda ilde 55.897 Suriye uyruklu öğrenci çeşitli öğretim kademelerinde öğrenim görmektedir. İlk ve orta öğretimlerde bulunan bu genç nüfusun eğitimlerinin modern modeller, güçlü eğitim altyapısı ve sürdürülebilir bir eğitim hayatıyla desteklenmesi sadece bu kişilerin kişisel gelişimleri bakımından değil, ilin ve bölgenin sosyo-ekonomik kalkınması bakımından büyük önem taşımaktadır. Bu tespit veya değerlendirmenin altında yatan neden şudur. Ekonomik büyümenin temel kaynağını oluşturan beşerî sermaye kavramı, kişinin ya da toplumun sahip olduğu bilgi, beceri, yetenekler, sağlık durumu, toplumsal ilişkilerdeki yeri ve eğitim düzeyi gibi kavramların tümünü ifade etmek için kullanılmaktadır. Eğitimin; işgücünün beceri ve üretkenlik kapasitesini geliştirdiği; bu yolla da milli gelirin artmasına katkıda bulunduğu ve hatta geçmişte yaşanan ABD'deki hızlı büyüme oranının önemli bir bölümünün eğitime yapılan yatırımlardan kaynaklandığı görüşü birçok araştırmanın sonucu ile desteklenmiştir. Eğitim, toplumdaki değişimlerden sorumlu olması nedeniyle değişime diğer sistemlerden önce uyum sağlamak durumundadır. Bir bölgenin ve ülkenin kalkınmışlık düzeyini belirlemede kullanılan en önemli ölçütlerden biri, o bölgenin veya ülkenin sahip olduğu insan kaynaklarının niteliğidir. Bu tespit veya değerlendirmeler çerçevesinde Şanlıurfa ilimizde, bölgemizde ve ülkemizde gerek nitelikli iş gücünün ortaya çıkması, gerekse sosyal çevreye uyumlu, problemlere çözüm geliştiren donanımlı birey sayısının artmasının gerekliliği bölgesel ve ulusal kalkınma perspektifinden büyük önem taşımaktadır. Ayrıca bulunduğumuz çağda hızlı teknolojik ilerlemeler ve yenilikler karşısında hazırlıklı, bu teknolojileri geliştirebilme kapasitesine, kabiliyet veya becerisine sahip bireyler yetiştirmek tüm ülkelerin sorunu haline gelmiştir. Bölgemizde ve ülkemizde bu sorunun çözümüne doğru eğitim politikaları ile çözüme ulaştırılabileceği değerlendirilmektedir.

Şanlıurfa ilimizde son 15 yılda eğitim yatırımlarında çok önemli gelişmeler sağlanmıştır. Mevcut verilere göre 2003 yılına kıyasla ilde okul sayısı yaklaşık 2 kat, derslik sayısı ise 3 katın üzerinde artmıştır. Bir yandan fiziki altyapı yatırımları devam ederken öte yandan eğitimin kalite ve içeriğinin dünyadaki yönelimler doğrultusunda geliştirilmesi için çalışmalar yürütülmektedir. Buna karşın gelişimin sürdürülmesi, bölgenin eğitim altyapısının güçlendirilmesi, çağın

gerekliklerine uygun eğitim modellerinin uygulamaya konması önem arz etmektedir. Zira ulusal ve bölgesel veriler dikkate alınarak yapılan ön araştırma, görüşme ve hazırlıklarda ortaya çıkan sonuçlar ve değerlendirmeler ihtiyaç ve talebi göz önüne sermektedir.

Projeye konu yapılabirlik araştırmaları yapılırken hedef ilçelerde belirlenen okullarda yapılan görüşmelerin tamamında tasarım ve beceri atölyelerinin bulunmadığı tespit edilmiştir. Okullarda bulunan müzik, teknoloji vb. sınıflarının tasarım ve beceri atölyeleri niteliği taşımadığı; içerik, program ve donanım altyapısı açısından ihtiyacı sınırlı karşıladıkları değerlendirilmiştir. Yine görüşme yapılan okulların tamamı atölyeler için yeterli fiziki alanın bulunduğu belirtilmiştir. Katılımcı okulların atölyeler, uygulama süreçleri, donanım altyapıları ve fiziki koşullar, öğretmen veya eğitmen durumu ile genel çerçevedeki talep ve önerileri, fizibilitenin talep analizi bölümünde yer almaktadır. Yönerge ve bir sonraki bölüm doğrultusunda talep analizine özet olarak yer verilmiştir.

Sonuç olarak; görüşmelerde ortaya konan talep veya değerlendirmeler doğrultusunda eğitimin etkinliği ve etkileri dikkate alındığında ilimizin orta uzun vadede sosyo-ekonomik gelişimine katkı sağlayacak, kısa vadede hayata geçirilmesi gereken eğitim altyapı yatırım ihtiyaçları dikkate alınmıştır. Bireylerin kişisel gelişimi ile doğrudan ilgili olan bölgesel ve ulusal kalkınma hem ilimiz hem bölgemiz hem de ülkemiz açısından önemlidir. Bireylerin kişisel gelişimi de eğitimin etkileriyle ortaya çıkmaktadır. Eğitimdeki tüm yenileşme ve gelişme girişimleri, toplumun her kesiminin ilgi alanına girdiğinden talepte bu yöndedir. Eğitim, toplumda değişmelerden sorumlu olması nedeniyle değişime diğer sistemlerden önce uyum sağlamak durumundadır. Özetle; Şanlıurfa ilimizin tüm ilçelerinde (13 ilçesinde) okullarda Tasarım ve Beceri Atölyeleri (TBA) kurulması ile eğitim fiziki ve teknik altyapısının gelişim ihtiyacına, yüzyılın yönelimlerine ve ulusal politikalara uygun altyapının sağlanması önem arz etmektedir.

Son olarak mevcut kapasite ve geçmiş yıllardaki kapasite kullanımı değerlendirilmiştir. Projeye konu tasarım ve beceri atölyeleri ilde henüz kurulmadığından mevcut kapasite bulunmamaktadır. Bu bağlamda geçmişte kapasite kullanım oranları bulunmamaktadır.

ii. Ulusal ve Bölgesel Düzeyde Gelecekteki Talebin Tahmini

- *Bölgenin ekonomik büyüme senaryosu (hedef ve stratejiler) ve talep tahminleri ile ilişkisi*
- *Talebin gelecekteki gelişim potansiyeli ve talebin tahmini.*
- *Talep tahminlerine temel teşkil eden varsayımlar, çalışmalar ve kullanılan yöntemler (basit ekstrapolasyon, model vb.)*

Bölgenin ekonomik büyüme senaryosu bölge planı perspektifinden şöyledir. Ajansın hazırladığı bölge vizyonu: “Büyüyen ekonomisi ve yükselen yaşam kalitesi ile Ortadoğu’nun yeni çekim merkezi Diyarbakır-Şanlıurfa Bölgesi” şeklinde özetlenmiştir. Bölge planında belirlenen 4 eksenden özellikle kentsel ekonomiler, beşeri gelişme ve sosyal sermaye, yaşam kalitesi ve mekânsal organizasyon eksenlerinde eğitim ve altyapısının gelişimi noktasında amaç, strateji ve alt hedefler belirlenmiştir. Bu amaç, strateji ve hedeflerin büyük bir çoğunluğu TRC2 bölgesi içindeki Şanlıurfa ilinde de çocukların, gençlerin ve tüm bireylerin kişisel ve mesleki niteliklerinin yanında sosyal ve yaşama becerilerini gelişimiyle doğrudan ilgilidir. Kişilerin söz konusu nitelik ve becerilerini artırıcı mekanizmaların, yöntemlerin ve altyapıların gelişimleri hedeflenmiş, bu konudaki yatırımların artırılması için planlamalar yapıldığı vurgulanmıştır.

Tüm bunların dışında projeye konu eğitimin ve altyapısının gelişim ihtiyaçları da değerlendirilmiştir. Özelde Şanlıurfa ilimizde, genel çerçevede ise bölge okullarında ulusal ve uluslararası okullarda yaygınlaşan modern eğitim modellerinin ve uygulamaların altyapısının oluşturulması zaruri hale gelmiştir. Eğitim hizmetlerinin nitelikli ve bireysel ihtiyaçları karşılayan altyapıda sürdürülmesi bölgenin ulusal ve uluslararası eğitim hizmetleriyle örtüşen bir düzeye taşınması önemlidir. Nitekim Milli Eğitim ile ilgili hazırlanan ulusal çaplı vizyon belgesinde ve bölgesel planlarda bu konuda yatırımların önümüzdeki birkaç yılda artırılması planlamaları yapılmıştır. Proje, yukarıda ifade edilen eğitimin tüm toplumsal alanlara etkileri, etkinliği, bölgesel ve ulusal kalkınmaya katkıları perspektifinden, bölgesel ve ulusal eğitim hedeflerine uyumlu şekilde ihtiyaçlara cevap vermesi bakımından tasarlanmıştır.

Yapılan araştırmalar⁷ göstermiştir ki eğitim ve toplumun sosyo-ekonomik kalkınması arasında doğrudan ve güçlü bir ilişki vardır. Sonuçları ortaya konan birçok akademik çalışma ve uluslararası rapor bunu doğrulamaktadır. Günümüzü anlamak geleceğin ne getireceğini düşünmemize yardımcı olabilir. Eğitimdeki

⁷ www.dergipark.org.tr/en/pub/zgefd/issue/47957/606767

değişim ve dönüşüm yönelimleri yaşadığımız yüzyılın zaruret ve aciliyet unsuru problemleri dikkate alınarak hızlanmıştır. Eğitim sürecinde öğrenme kavramı ve öğrenme hedeflerindeki değişim; toplumun eğitime yüklediği anlamın ve eğitimden beklentilerinin artmasına, içeriklerin yeni içeriklerle genişletilmesi taleplerine bağlı olarak yeniden tasarlanmaktadır. Ancak, öğrencilerin edinmesi önemli görülen yeterliklerin yeni bir “ders” olarak öğretim programlarına eklenmesinin başarılı sonuçlar vereceği ve mevcut sorunların çözüleceğine ilişkin varsayımının geçersizliğini ortaya koyan hem uluslararası hem de Türkiye özelinde örnekler bulunmaktadır. PISA sonuçları, finansal okuryazarlık performansının okullarda verilen finansal okuryazarlık eğitimin yoğunluğu ile ilişkili olmadığını, derinlikli düşünme ve matematiksel muhakeme becerilerinin geliştirilmesine imkân sağlayan eğitim sistemlerinin bu alanda da performansının yüksek olduğunu göstermiştir. Yüksek performans gösteren eğitim sistemlerinde öne çıkan bir diğer ortak eğilim her öğrencinin öğrenebileceği ve yüksek yeterlik düzeylerine ulaşabileceğine inanmaktır. Bir eğitim sisteminde bütün öğrencilerin yüksek yeterlik düzeylerine ulaşabileceği ve bu yönde eğitim sağlanması gerektiği inancı ile öğrencilerin yalnızca belirli bir yüzdelik kısmının daha yüksek yeterliklerin kazandırılmasının amaçlandığı programlara ayrıştırılması aynı anda mümkün değildir. Tüm bireylerin yeterliklerine ve nitelikli eğitime erişim haklarına odaklanması gerekmektedir. Modern toplumlarda yüksek yeterlik düzeylerine bütün öğrencilere eşit öğrenme fırsatları oluşturulması neticesinde ulaşabileceği düşüncesi güçlenmektedir. Öğrencilerin öz yeterlik algılarının olumsuz etkilendiği teorik ve sınavla ölçülen modeller yerine çağın gerekliliklerine uygun uygulamalar bireyin kendi farkına varması potansiyelini ortaya çıkmasına katkı sağlamaktadır. Ayrıca bütün öğrencilerin nitelikli eğitime erişimlerinin sağlanması, öğrenme eksiklikleri bulunan ve geride kalan öğrencilerin yakın takibe alınarak sistemden kopmasının önlenmesine yönelik uygulamalar için eğitimin fiziki ve teknik altyapısının güçlendirilmesi önemlidir.

Yine yapılan araştırmalar⁸ göstermiştir ki; kaliteli eğitime adil bir erişimin sağlanması yoluyla refahın bireyler arasında daha adil dağılımı, toplumsal gelişme ve kapsayıcılık boyutlarında da anlamlı bir iyileşme sağlanmaktadır. Bu nedenle eğitim sistemlerinin performansının geliştirilmesinde izlenecek politika, strateji ve

⁸ <https://tedmem.org/mem-notlari/degerlendirme/dunya-standartlarinda-21-yuzyil-okul-sistemi-nasil-insa-edilmeli>

uygulamalarda yalnızca performansı artırmaya değil, yüksek düzeyde performans gösteren öğrencilerin oranını artırmaya yönelik çalışmalarla eş zamanlı olarak temel beceri düzeyinin altında performans gösteren öğrenci oranının da azaltılmasını sağlayacak çalışmaların gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Nitekim gelişmekte olan ülkeler yüksek performans eğitim modellerini tasarlayarak uygulamaya koymaktadır. Yüksek performans gösteren eğitim sistemlerinin çoğunda çocuklara karmaşık ve üst düzey düşünme becerilerinin kazandırılmasına ve bu becerilerin gerçek yaşam problemleriyle ilişkilendirilmesine odaklanılması dikkate değerdir. Bu ülkelerde öğretmenler öğrencilere “neden” ve “nasıl” soruları sorarak anlamayı ve derinlikli düşünmeyi teşvik etmektedir. Nitekim son yıllarda öğretim programlarının daha derinlikli ve disiplinler arası düşünmeye zemin sağlayacak yapıda tasarlanmasına yönelik çalışmalar, bu konudaki eğitim altyapı yatırımları dikkat çekmektedir.

Eğitimin kalkınma perspektifinden ilişkisi ve müdahaleye konu tespitler ise şöyle özetlenebilir. Kalkınma önceleri, sadece ekonomik büyüme ve gelişme olarak tanımlanmıştır. Ancak yakın geçmişte ve günümüzde kalkınmanın, yalnızca insanların maddi gereksinimleri ile ilgili olmayıp, onların toplumsal koşullarının geliştirilmesi ve umutlarının gerçekleştirilmesi ile ilgili olduğu değerlendirilmektedir. Bilgi çağını yaşayan dünyamızda, teknoloji alanındaki değişim çok süratli olmaktadır. Sadece teknoloji ithali ile sanayileşmesini gerçekleştirerek kalkınmayı amaçlayan gelişmekte olan ülkeler, artık bu imkânı kaybetmiş durumdadır. Çünkü ithal edilen teknoloji, çok kısa bir süre sonra yeterliliğini ve geçerliliğini kaybetmekte, bu alanda rekabet imkânı sağlayamamaktadır. Kalkınmanın beyni olan bireyin bilinçlenmesi, arama, çalışma, öğrenme ve düşünme isteği ile donatılması gerekir. Bunun için, sosyo-ekonomik gelişmenin en önemli itici gücü ve verimlilik artışının en önemli unsuru, toplumun ve işgücünün eğitim düzeyidir. Nitelikli insan gücü ihtiyacının karşılanması, dışa açılma ve uluslararası rekabet gücü kazanma çabası içinde olan ekonomimiz için hayati önem taşımaktadır. Ekonomi ile eğitim arasındaki ilişki kalkınma kavramı üzerinde odaklanır. İşgücünün verim düzeyinin yükseltilmesi, sürdürülebilir sosyal ve ekonomik kalkınmanın desteklenmesi ve hızlandırılması, değişimin ve gelişimin anahtarı olan eğitimin görevidir.

Son olarak; bölgesel ve ulusal düzeyde ekonomik, sosyal, hukuki, çevresel veya diğer problem konularında analitik-çözüm odaklı düşünce altyapısının

yaygınlaşması, bu yapıya sahip birey sayısının artması ve müdahale konu eğitim ve altyapısının katkıları dikkate alınmıştır. Günümüzde eğitimin amacı sadece okur-yazar yetiştirmek değil, aynı zamanda yaratıcı, girişken, küresel düşünüp yerel hareket edebilen bireylerin yetiştirilmesi olarak da değerlendirilmektedir. Bu nedenle eğitim kavramlarının amaçlarına yönelik kapsamlı eğitim reform planlamaları yapılmakta ve bu konuda kaynak tahsisleri gerçekleştirilmektedir. Zira ülkemizde ve dünyada yaşanan hızlı değişime uyum sağlayabilmek, bölgesel ve ulusal kalkınmaya destek verebilmek için eğitim ve öğretim sisteminin çağın gereklerine uygun olarak yeniden yapılandırılması zorunlu hale gelmiştir. Aynı şekilde Şanlıurfa ili özelinde de bu planlama ve yatırımların hayata geçirilmesi önem arz etmektedir. Projenin müdahale gerekçesi ve çerçevesi fizibilitenin diğer başlıklarında detaylandırılan hususlar ve İl’de eğitim hizmetlerinin yetersizliği tespitinden yola çıkarak belirlenen hedefler, üst ölçekli strateji ve politikalara uygun yatırım konusu ile (Okullarda Tasarım ve Beceri Atölyeleri Kurulması yatırımıyla) belirlenmiştir. İldeki eğitim ve öğretim hizmetlerinde ihtiyaç duyulan altyapı değişim, dönüşüm süreçlerinin tamamlanması önemlidir. Bu doğrultuda yapılan ön analiz ve değerlendirmelerle 13 ilçede, her ilçede bir okulda ve her okulda 2 adet olmak üzere toplam 26 adet Tasarım-Beceri Atölyeleri (TBA) kurulması planlanmıştır. İl Milli Eğitim Müdürlüğü olarak ilde eğitimin altyapısının gelişimi, güçlendirilmesi, dönüşüm ve değişiminin çağın gereklilikleri doğrultusunda planlanması ve güncel uygulamalarla ihtiyaçlara cevap verilebilmesi bakımından gerekli hazırlık süreci tamamlanmış, sürecin uygulama adımları için fizibilite oluşturulmuştur. Yatırım, üretim ve ticari hizmet konularının dışında kamusal hizmetlerdir. 13 okulda kurulması planlanan TBA’lardan her okulda ortalama 500 öğrencinin, 13 okul x 500 öğrenci olarak toplamda 6500 öğrencinin atölyelerden yararlanabileceği öngörülmektedir.

6. MAL VE/VEYA HİZMETLERİN SATIŞ-ÜRETİM PROGRAMI

i. Satış Programı

Proje kapsamındaki fizibiliteye konu yatırım Şanlıurfa ilimizin ilçelerinde belirlenen okullarda Tasarım ve Beceri Atölyeleri (TBA) kurulmasıdır. Bu bağlamda herhangi bir üretim faaliyeti, ürün veya ticari bir hizmet öngörülmediğinden satış programı değerlendirme dışı bırakılmıştır.

ii. Üretim Programı

Proje kapsamındaki fizibiliteye konu yatırım Şanlıurfa ilimizin ilçelerinde belirlenen okullarda Tasarım ve Beceri Atölyeleri (TBA) kurulmasıdır. Bu bağlamda herhangi bir üretim faaliyeti, ürün veya ticari bir hizmet öngörülmediğinden üretim programı değerlendirme dışı bırakılmıştır.

iii. Pazarlama Stratejisi (fiyatlandırma, tanıtım ve dağıtım)

Proje kapsamındaki fizibiliteye konu yatırım Şanlıurfa ilimizin ilçelerinde belirlenen okullarda Tasarım ve Beceri Atölyeleri (TBA) kurulmasıdır. Bu bağlamda herhangi bir üretim faaliyeti, ürün veya ticari bir hizmet öngörülmediğinden pazarlama stratejileri değerlendirme dışı bırakılmıştır.

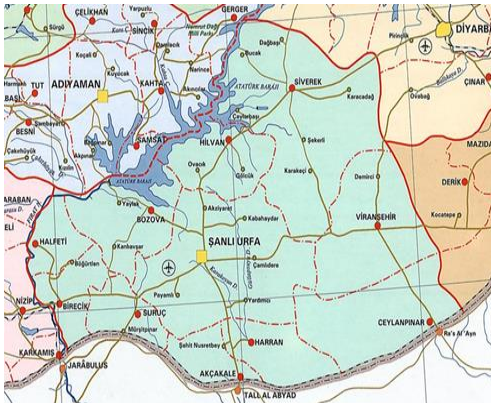
7. PROJE YERİ/UYGULAMA ALANI

i. Fiziksel ve coğrafi özellikler

- *Coğrafi yerleşim*
- *İklim (yağış oranı, nem, sıcaklık, rüzgâr vb.)*
- *Toprak ve arazi yapısı ile ilgili bilgiler*
- *Bitki örtüsü*
- *Su kaynakları*
- *Diğer doğal kaynaklar*

Şanlıurfa doğuda Mardin, batıda Gaziantep, kuzeybatıda Adıyaman, kuzeydoğuda Diyarbakır ile çevrilidir⁹. İlin güneyinde Türkiye-Suriye sınırı uzanır. Yüzölçümü 19.336 km² olup, genelde bir ova görünümündeki il merkezinin rakımı 518 m'dir. Şanlıurfa ili, konum itibarıyla Arap Platformu'nun kuzey bölümleri ile Güneydoğu Torosların orta kısmının güney etekleri üzerinde yer almaktadır.

Şekil 3: Şanlıurfa İl Haritası ve İlin Görünümü (Resim)

⁹ <https://www.investsanliurfa.com/sanliurfa/cografi-durum--409>

İlin kuzeyinde bulunan dağların yükseklikleri düşüktür. Dağlar arasında geniş ovalar yer alır. İlin en önemli akarsuyu Fırat Irmağı'dır. Şanlıurfa kenti içinde göl olarak nitelendirilen Halil-Ür-Rahman ve Aynzeliha olmak üzere iki göl mevcuttur. Ayrıca GAP Projesi ile yapay olarak oluşturulan Atatürk Baraj Gölü Türkiye'nin en büyük gölü olup, il sınırları içinde bulunmaktadır. Şanlıurfa ili, genel olarak plato görünümünde olup başlıca ovaları; Harran, Suruç, Viranşehir, Hilvan, Ceylanpınar, Bozova ve Siverek ovalarıdır.

Şanlıurfa kara iklimi özelliği gösterir. Yazları çok kurak ve sıcak, kışları bol yağışlı, nispeten ılıman geçmektedir. Meteoroloji Genel Müdürlüğü verilerine ilde ortalama 18,4 °C, en yüksek sıcaklık 46,8 °C ve en düşük sıcaklık ise -12,4 °C olarak ölçülmüştür. İl, deniz etkisinden uzak bir bölgede bulunmaktadır. Bu özellik sıcaklık ve yağış bakımından kendisini göstermektedir. Yıllık ortalama yağış miktarı 463,6 mm'dir. Şanlıurfa tabii bitki örtüsü bakımından oldukça fakirdir. Tektek Dağları'nda ise geniş bir alanda yabani fıstık ağaçları yer alır. Bunlar zamanla aşıl原因arak üretime kazandırılmıştır. Step kalktıktan sonra bir çöl manzarası ile karşılaşılır. Şanlıurfa'nın sulama yapılan alanlarında ve değişik bölümlerinde, özellikle Fırat nehri havzasında erozyonu önlemek için ağaçlandırma çalışmalarına hız verilmiştir. Deprem riski bakımından 3. derece olarak değerlendirilmektedir.

ii. Ekonomik ve Fiziksel Altyapı *(hammadde kaynaklarına erişilebilirlik, ulaşım ve haberleşme sistemi, su-elektrik-doğal gaz şebekeleri, arazi kullanımı, yan sanayi, dağıtım ve pazarlama olanakları vb.)*

İlin ekonomisi ağırlıklı olarak tarıma dayalı olup, bunun yanında enerji, turizm ve hayvancılık yatırımlarında gelişmeler söz konusudur. Şanlıurfa, Türkiye'deki toplam sulanabilen verimli alanların önemli bir kısmına tek başına sahiptir. Türkiye'nin en büyük, dünyanın ise sayılı büyük çiftliklerinden olan Ceylanpınar Tarım İşletmelerine sahip olan il, ülkemizde küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinde de ilk sıralardadır. İlin sanayisi ağırlıklı olarak tarıma dayalı olup, tekstil ve gıda sektörünün toplam imalat sanayii içerisindeki payı yüksektir. İş gücü piyasası maliyetler açısından oldukça avantajlıdır. Şanlıurfa ekonomisine önemli katkı sağlayan diğer husus da Akçakale Sınır Kapısı'dır. Tüm bunlarla birlikte ilin ekonomisine katma değer sağlayan, sulama, hidroelektrik, enerji, tarım, kırsal ve kentsel altyapı, ormancılık, eğitim ve sağlık gibi alanlarda 9 ili kapsayan yatırımların planladığı GAP (Güneydoğu Anadolu Projesi) Şanlıurfa'dan

koordine edilmektedir. İlde GAP projesi ile birlikte tarımın etkinliği ve önemi artmakta, tarımsal hammadde ve yardımcı maddeler konusunda erişilebilir kaynaklar bulunmaktadır.

Yine ilde bulunan Atatürk Barajı hidroelektrik santrallerinde üretilen elektrik ile ülkenin elektrik ihtiyacının önemli bir kısmı karşılanmaktadır. Öte yandan Atatürk Barajı'nda yürütülen balıkçılık faaliyetlerinin Şanlıurfa ekonomisine katkısı azımsanmayacak miktarlara ulaşmıştır.

Ulaşım¹⁰:

Şanlıurfa; ülkemizin ve Avrupa'nın Güney noktasında yer alan Ortadoğu kapısıdır. GAP Uluslararası havalimanı şehir merkezine 30 dakikalık mesafededir. Apron kapasitesi 8 uçak olan limanın 12.000 m²'lik terminal binası bulunmaktadır. İstanbul-Şanlıurfa arasında günde 3 sefer düzenlenirken Ankara-Şanlıurfa arasında ise en az 2 sefer düzenlenmektedir.

Şanlıurfa ilinden otoban bağlantısı ile limanlara kara yoluyla ulaşım yapılabilmektedir. Şanlıurfa uçakla İstanbul'a 2 saat, Ankara'ya 1 saat 20 dakika; otoban ile İskenderun limanına 4 saat, Mersin limanına 6 saat; Akçakale sınır kapısından Suriye'nin Rakka şehrine 3 saat, Halep'e 5 saat; Habur sınır kapısından Irak'a 5 saat uzaklıktadır.

Şekil 4: Şanlıurfa İli Ulaşım Haritası

İlin yer aldığı GAP Eksenı (Doğu ve Güneydoğu Anadolu/Akdeniz), GAP gibi bir bölgesel kalkınma planının varlığından dolayı lojistik ve ekonomik potansiyeli yüksek olarak değerlendirilmektedir. Bu eksenin etkinliğini etkileyecek en önemli alt yapı yatırımı, Doğu Anadolu ile Karadeniz'in bütünleşmesini sağlayacak demiryoludur.

¹⁰ <https://www.investsanliurfa.com/sanliurfa/ulasim--412>

Ayrıca TCDD tarafından Diyarbakır Şanlıurfa arasında yapılması planlanan demiryolu yatırımı GAP eksenini kapsamındadır. Şanlıurfa'nın Arap ülkelerine ve sınır kapılarına yakınlığı önemli bir üstünlük olarak değerlendirilmektedir.

Bunun yanı sıra, İskenderun limanlarının 349 km, Mersin limanının ise 441 km uzaklıkta olması da Şanlıurfa'nın limana açılımı açısından çok önemli bir durum olarak da ortaya çıkmaktadır. Kalkınma Ajansının mevcut durum raporlarında yer alan verilere göre Şanlıurfa'nın ulaşım perspektifinden yurt içi ve dışı bazı merkezlere, lojistik bölge ve limanlara uzaklığını gösteren detaylar aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5: Seçilmiş Merkezlerle ve Sınır Kapılarına Uzaklık Tablosu

Yurt İçi Merkezler		Yurt Dışı Merkezler	
Şanlıurfa-Diyarbakır	176 km	Şanlıurfa-Halep	257 km
Şanlıurfa-Adıyaman	110 km	Şanlıurfa-Bağdat	821 km
Şanlıurfa-Gaziantep	137 km	Şanlıurfa- Amman	586 km
Şanlıurfa-İskenderun	330 km	Şanlıurfa -Tahran	121 km
Şanlıurfa-Mersin	411 km	Şanlıurfa- Şam	421 km
Şanlıurfa-Mardin	188 km	Şanlıurfa- Beyrut	435 km
Şanlıurfa – Adana	345 km	Şanlıurfa-Halep	257 km
Şanlıurfa – Ankara	822 km	Sınır Kapıları	
Şanlıurfa – Bursa	1180 km	Şanlıurfa –Akçakale	53 km
Şanlıurfa- İstanbul	1274 km	Şanlıurfa-Nusaybin	224 km
Şanlıurfa – İzmir	1245 km	Şanlıurfa-Karkamış	109 km
Şanlıurfa – Trabzon	806 km	Şanlıurfa-Mürşitpınar	54 km
Şanlıurfa- Samsun	836 km	Şanlıurfa-Habur	360 km
Şanlıurfa- Antalya	901 km	Şanlıurfa-Öncüpınar	207 km

Tablo 6: Şanlıurfa'nın Seçilmiş Lojistik Köyler ve Limanlara Uzaklığı

Lojistik Merkezler		Limanlar	
Şanlıurfa- Kahramanmaraş (Türkoğlu)	217 km	Şanlıurfa –Hopa Limanı	829 km
Şanlıurfa- İzmit (Köseköy)	1152 km	Şanlıurfa –Rize Limanı	735 km
Şanlıurfa- İstanbul (Halkalı)	1263 km	Şanlıurfa –Trabzon Limanı	704 km
Şanlıurfa- Samsun (Gelemen)	836 Km	Şanlıurfa –Giresun Limanı	707 km
Şanlıurfa- Kayseri (Boğazköprü)	490 Km	Şanlıurfa –Samsun TCDD Limanı	840 km
Şanlıurfa- Mersin (Yenice)	412 Km	Şanlıurfa –Antalya Limanı	931 km
Şanlıurfa-Uşak	1033 Km	Şanlıurfa –Mersin Limanı	441 km
Şanlıurfa- Erzurum (Palandöken)	504 Km	Şanlıurfa –Ceyhan Limanları	328 km
Şanlıurfa- Konya (Kayacık)	699 Km	Şanlıurfa –Bandırma Limanı	1326 km

Şanlıurfa- Mardin	188 km	Şanlıurfa –Marmara Ereğlisi Limanları	1391 km
Şanlıurfa- Kars	706 km	Şanlıurfa –Tekirdağ Limanı	1429 km
Şanlıurfa- Sivas	497 km	Şanlıurfa –İskenderun Limanları	349 km

Şanlıurfa, şehrin merkezinden demiryolu geçmemesine rağmen GAP illeri içerisinde Gaziantep’ten sonra en çok demiryolu uzunluğuna sahip il konumundadır. TCDD 6. Bölge sorumluluk sahası içerisinde bulunan Mürşitpınar tren istasyonu hem Suriye sınırında bulunması hem de sınırın hemen ötesinde bulunan Ayn-el Arap şehrine yakınlığı sebebiyle oldukça önemli bir yerdedir. Mürşitpınar tren istasyonu kuzeyde Mardin, doğuda Nusaybin ve batıda Karkamış’a bağlanmakta ve Mardin Nusaybin demiryolu ağının kavşağı konumunda bulunmaktadır. 120.000 m²’lik bir alanda yer alan Mürşitpınar tren istasyonu Şanlıurfa şehir merkezine 56,3 km’lik uzaklıktadır.

İlde Bulunan veya Planlanan Sanayi Bölgeleri¹¹:

Şanlıurfa Organize Sanayi Bölgesi: Şanlıurfa Organize Sanayi Bölgesi şehir merkezinden 17 km mesafede kurulmuş, 1. kısım ile yine aynı mesafede kurulan 2. Kısım ve 3. Kısımdan oluşmaktadır. Müteşebbis heyetin 05.01.1991 tarihinde 460 hektar alanda başlayan yatırım çalışmaları bugün itibariyle 1.713 hektara ulaşmıştır. Toplamda 537 tahsis edilebilecek parselle sahip olan OSB’de 414 parsel tahsis edilmiş olup 250 civarında firma 1. ve 2. Kısım OSB’de üretim yapmakta ve istihdam sağlamaktadır. Sanayi alanı büyüklüğü bakımından ilk 10 OSB içerisinde bulunan Şanlıurfa OSB, yatırımcılara yer, elektrik, su, arıtma vb. altyapı hizmetlerini sunmaktadır. OSB’nin 1, 2 ve 3. Kısım durumları şöyle özetlenebilir.

- Şanlıurfa Organize Sanayi Bölgesi 1. Kısım:

Şanlıurfa Organize Sanayi Bölgesi’nin ilk kurulan kısmı olup, 378 ha alanda kurulmuştur. 271 parselden oluşan 1. kısımda tüm parseller tahsis edilmiştir. Altyapı çalışmaları %100 oranında tamamlanmıştır.

- Şanlıurfa Organize Sanayi Bölgesi 2. Kısım:

Şanlıurfa organize sanayi bölgesi 2. kısım 800 hektar alandan oluşmakta olup, ilk 96 ha kısmı Avrupa Birliği hibe desteği ve Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız eş finansmanı ile hayata geçirilmiştir. 2. Kısım ise 225 parsel olup, 78 firma üretimde, 43 firma inşaatta, 54 firma da proje aşamasındadır.

¹¹ <https://www.investsanliurfa.com/sanliurfa/organize-sanayi-bolgesi-i-kisim--42>

- Şanlıurfa Organize Sanayi Bölgesi 3. Kısım:

Yaklaşık 532 ha ve 210 parselle sahip Şanlıurfa Organize Sanayi Bölgesi 3. Kısım (Tevsi alan) batı ve doğu olmak üzere 2 kısımdan oluşmaktadır. Batı kısmı ile ilgili Proje Çalışmaları ihale aşamasına getirilmiş olup, yer tahsislerinin sürdürülmesi ve altyapının tamamlanması için Cazibe Merkezi Programı kapsamında çalışmaların sürdürülmesi öngörülmüştür.

İlde bulunan diğer OSB'ler ise:

- Viranşehir Organize Sanayi Bölgesi

Büyükölük olarak 183 Hektar olan Viranşehir Organize Sanayi Bölgesi 2 etaptan oluşmaktadır. 1. etapta yer alan 45 Parselin tamamı tahsis edilmiş olup, 35 firma üretim aşamasında 10 firma da inşaat-proje aşamasındadır. OSB'nin kendi imkânları ve Karacadağ Kalkınma Ajansı altyapı hibe programları kapsamında desteklenen projeler ile tamamlanmıştır. 87 parselden oluşacak olan 2. Etapın parselasyon işlemleri devam etmektedir.

- Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi

Şanlıurfa, sahip olduğu tarım potansiyeli dışında hayvancılıkta da önemli iller arasında yer almaktadır. Yaklaşık 250 bin büyükbaş ve 1,5 milyon küçükbaş hayvana sahip olan ilde yaklaşık 106 bin büyükbaş kapasiteye sahip olacak Şanlıurfa Tarıma Dayalı İhtisas Besi Organize Sanayi Bölgesi planlanmıştır. Altyapı ve yatırım çalışmaları sürmektedir. Bahsi geçen bölge 855 Hektar alan üzerinde kurulmaktadır.

- Bilecik Organize Sanayi Bölgesi

1 16 Hektar ve 42 parselden oluşan Birecik Organize Sanayi Bölgesi yatırım programı kapsamındadır.

- Siverek Organize Sanayi Bölgesi

Büyükölüğü 100 Hektar olarak planlanmış 12.05.2016 tarihinde yer seçimi yapılmıştır.

- Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi

Bakanlık 17/05/2016 tarihinde yer seçimi komisyonu oluşturarak çalışmalara başlamıştır. Şanlıurfa-Gaziantep (E-24) karayolu üzerindeki bu OSB, en yakın Otoban bağlantısına 3 Km, Merkeze 17 Km, Harran Üniversitesi'ne 37 Km, Akçakale Sınır Kapısına 66 Km ve İskenderun Limanı'na 400 Km uzaklıktadır. Önerilen alanın en önemli özelliği mevcut Şanlıurfa OSB'ye yakınlığıdır.

Şanlıurfa'da bulunan KSS'ler ise:

❖ Şanlıurfa Merkez Evren Sanayi Sitesi

Şanlıurfa'nın en büyük KSS olan Merkez Evren Sanayi Sitesi 1994 yılında kurulmuş olup Şanlıurfa- Gaziantep karayolu üzeri 7. km. de akabe mevkiinde 1400 dekar alan üzerine inşa edilmiştir. Mevcut durumda toplamda 1510 adet işyeri bulunmaktadır.

❖ Birecik Küçük Sanayi Sitesi

İlimiz Birecik ilçesinde 112.000 m²'lik alan üzerinde Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın %70 kredi desteği ile 202 adet işyeri yapılmıştır.

❖ Siverek Küçük Sanayi Sitesi

Şanlıurfa'nın Siverek ilçesinde 50.000 m²'lik alan üzerinde kurulmuştur. 1990 yılında faaliyete geçen sitede 100 işyeri bulunmaktadır.

❖ Suruç Küçük Sanayi Sitesi

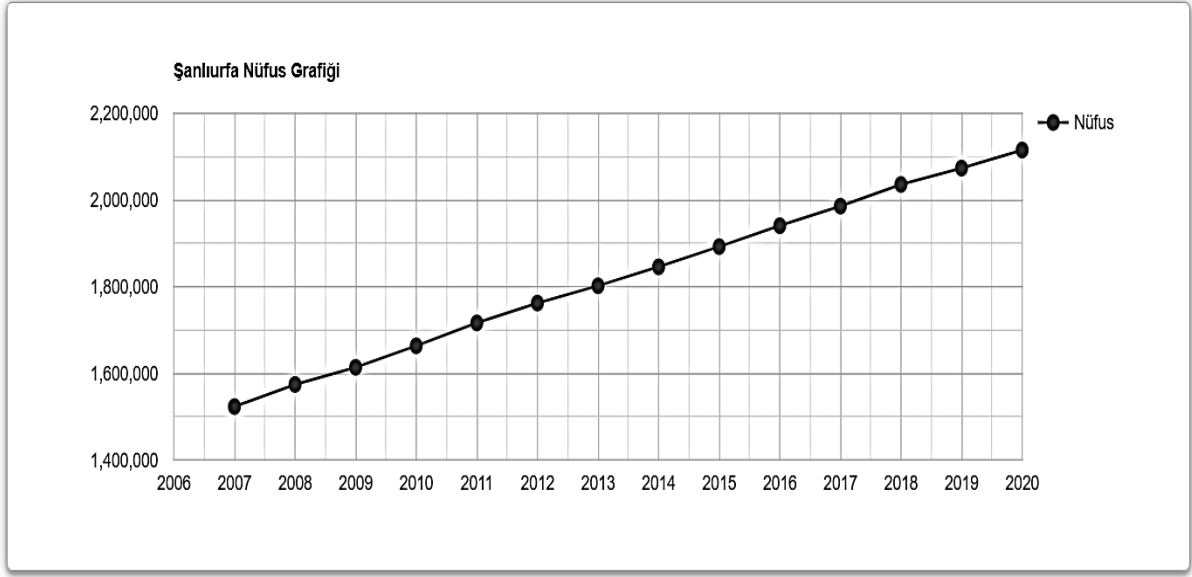
Suruç ilçesinde 75.000 m²'lik alan üzerinde kurulmuştur. 1990 yılında faaliyete geçen sitede 105 işyeri bulunmaktadır.

iii. Sosyal Altyapı (nüfus, istihdam, gelir dağılımı, sosyal hizmetler, kültürel yapı)

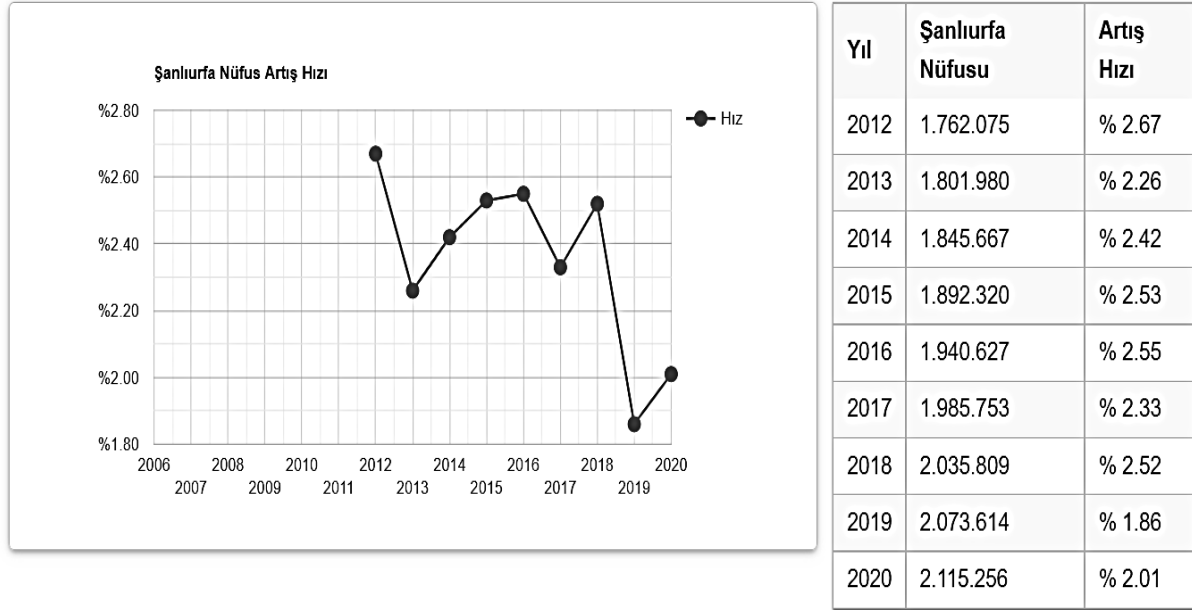
Şanlıurfa ilinin nüfusu¹², 2020 ADNKS sonuçlarına göre 2.115.256 kişidir. İlin nüfus yoğunluğu km² başına 111 kişi, yıllık nüfus artış hızı ise binde 19,9'dur. Şanlıurfa nüfus açısından, Türkiye'nin en büyük sekizinci şehridir ve Türkiye'nin %2,49'unu oluşturmaktadır. İlin nüfus artış ve hızı grafikleri ile cinsiyet ve yaş dağılımı demografileri aşağıda tablolarda yer almaktadır.

Şekil 5: Şanlıurfa İlinin Yıllar İtibariyle Nüfus Grafiği

¹² <https://www.nufusu.com/il/sanlıurfa-nufusu>

Şekil 6: Şanlıurfa İlının Yıllar İtibariyle Nüfus Artış Hızı Grafiği

Tablo 7: Şanlıurfa 2016-2020 Nüfus Verisi ve Cinsiyet Dağılımı Tablosu

Yıl	Şanlıurfa Nüfusu	Erkek Nüfusu	Kadın Nüfusu
2020	2.115.256	1.066.402	1.048.854
2019	2.073.614	1.045.964	1.027.650
2018	2.035.809	1.026.719	1.009.090
2017	1.985.753	999.299	986.454
2016	1.940.627	976.938	963.689

Tablo 8: Şanlıurfa İli 2020 Yılı Nüfusunun Yaş Gruplarına Dağılımı Tablosu

Yıl	Yaş Grubu	Nüfus	Nüfus Yüzdesi
2020	0-4 Yaş	295.392	% 13,96

	10-14 Yaş	249.072	% 11,78
	15-19 Yaş	217.331	% 10,27
	20-24 Yaş	186.499	% 8,82
	25-29 Yaş	174.574	% 8,25
	30-34 Yaş	150.830	% 7,13
	35-39 Yaş	123.975	% 5,86
	40-44 Yaş	104.172	% 4,92
	45-49 Yaş	84.125	% 3,98
	50-54 Yaş	60.451	% 2,86
	55-59 Yaş	64.124	% 3,03
	5-9 Yaş	280.563	% 13,26
	60-64 Yaş	39.305	% 1,86
	65-69 Yaş	31.494	% 1,49
	70-74 Yaş	23.252	% 1,10
	75-79 Yaş	13.919	% 0,66
	80-84 Yaş	8.878	% 0,42
	85-89 Yaş	4.534	% 0,21
	90+ Yaş	2.766	% 0,13

Büyükşehir Belediyesi statüsündeki Şanlıurfa'nın Eyyübiye, Haliliye, Siverek, Viranşehir, Karaköprü, Suruç, Akçakale, Birecik, Ceylanpınar, Harran, Bozova, Hilvan, Halfeti isimli 13 ilçe ve alt belediyesi bulunmaktadır. İlin yüzölçümü bakımından en büyük ilçesi Siverek'tir. İlçelerin nüfus dağılımlarını gösteren veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 9: İlçelerin 2020 Yılı Nüfusları ve Cinsiyet Dağılımları Tablosu

Yıl	İlçe	İlçe Nüfusu	Erkek Nüfusu	Kadın Nüfusu	Nüfus Yüzdesi
2020	Haliliye	385.881	193.988	191.893	% 18,24
	Eyyübiye	382.974	193.466	189.508	% 18,11
	Siverek	266.369	134.795	131.574	% 12,59
	Karaköprü	237.158	120.673	116.485	% 11,21
	Viranşehir	204.100	101.296	102.804	% 9,65
	Akçakale	118.426	60.546	57.880	% 5,60
	Suruç	102.944	52.331	50.613	% 4,87
	Birecik	95.683	47.900	47.783	% 4,52
	Harran	92.549	46.388	46.161	% 4,38
	Ceylanpınar	89.826	45.375	44.451	% 4,25
	Bozova	54.872	27.519	27.353	% 2,59
	Hilvan	43.216	21.966	21.250	% 2,04
	Halfeti	41.258	20.159	21.099	% 1,95

İlin göç verilerine bakıldığında ise bir yandan ilden göç yaşanırken, bir yandan Suriye'deki iç savaşın ardından mülteci göçü almıştır. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre Şanlıurfa'dan geçen yıl 47 bin 194 kişi Türkiye'nin farklı illerine göç etmiştir. 2020 yılında Şanlıurfa'nın en çok göç verdiği il komşu kent Gaziantep olmuştur. İlin göç verdiği diğer iller sırasıyla İstanbul, Antalya, Mersin, Ankara, Adana, İzmir, Diyarbakır gibi iller olmuştur.

Şanlıurfa ilinin sosyal ve kültürel hayatı ise şöyle özetlenebilir. İl sahip olduğu tarihi ve kültürel değerlerle yerli ve yabancı ziyaretçiler ağırlamaktadır. Ön plana çıkan kültürel unsurlardan biri sıra geceleridir. Buraya gelen yerli ziyaretçilerin yanı sıra turistler de sıra gecelerine ilgiyle katılmakta ve oldukça hoşnut bir biçimde ayrılmaktadır. Burada sıra geceleri, sosyal hayatta önemli bir yer tutmaktadır. Sıra geceleri toplanma ve sohbet-eğlence yapılması şeklinde gerçekleşmektedir. Bunların yanında şehirde sosyal donatı alanları, yemek, eğlence, alışveriş vb. merkezlerin sayısı son yıllarda artmıştır.

iv. Kurumsal Yapılar

Yatırım yeri Şanlıurfa ilindeki kurumsal yapılar:

1. Şanlıurfa Valiliği
2. Büyükşehir Belediyesi
3. Kaymakamlıklar
4. Cumhuriyet Başsavcılığı ve Bölge İdare Mahkemeleri
5. Bölge Komutanlıkları
6. İl Emniyet Müdürlüğü
7. Harran Üniversitesi
8. Karacadağ Kalkınma Ajansı Yatırım Destek Ofisi
9. Tüm Bakanlıkların Taşra Teşkilatları - İl Müdürlükleri
10. Kamu Bankaları

v. Çevresel Etkilerin Ön-değerlendirmesi

Fizibiliteye konu proje yeri Şanlıurfa il merkezi ve ilçelerinde belirlenen okullardır. Söz konusu okullarda tasarım ve beceri atölyeleri kurulması kamusal hizmet olarak sonuçlanacaktır. Proje kapsamında herhangi bir hammadde kullanımı, üretim ve atık durumları bulunmadığından projenin çevresel olumsuz herhangi bir etkisi söz konusu değildir. Bunun aksine oluşturulacak tasarım ve beceri atölyelerinde çevresel etkilerin azaltılacağı sistemlerin, proje örneklerinin veya ürünlerin geliştirilmesi söz konusu olabilecek, bu atölyelerin orta uzun vadede çevrenin korunması veya çevresel etkilerin azaltılması yönünde olumlu katkıları olacaktır.

Yatırım sürecinde ve sonrasında evsel veya küçük çapta inşaat atıklarının dışında atık oluşmayacaktır. Bu atıklar ilgili kurumlar veya yerel yönetimler tarafından bertaraf edilecektir.

vi. Alternatifler, Yer Seçimi ve Arazi Maliyeti (kamulaştırma bedeli)

Proje alanı okullar olup projenin konusu gereği alternatif yer seçimi yapılmamıştır. Tasarım ve beceri atölyelerinin eğitim kurumlarında uygulamaya konması önem taşımaktadır. Bu bağlamda kamulaştırma bedeli, arazi vb. maliyetler bulunmamaktadır. Yalnızca kurulması planlanan atölyelerin fiziki alan düzenlemeleri ve donanımların maliyeti söz konusudur.

Fizibiliteye konu proje alanı (yer) Şanlıurfa ili olup, tasarım ve beceri atölyelerinin ilin ilçelerinde bulunan okullarda kurulması planlanmaktadır. Bahsi geçen okulların görselleri aşağıdaki resimlerde yer almaktadır.

Şekil 7: Proje Uygulama Alanı (Yerlerin) Görselleri (Resimler)

8. TEKNİK ANALİZ VE TASARIM

i. Kapasite Analizi ve Seçimi

Proje kapsamında Şanlıurfa ilimizde kurulması planlanan Tasarım ve Beceri Atölyeleri (TBA'lar) ilde eğitim ve altyapısı konusunda belirlenen ihtiyaçlar, talepler, yapılan görüşmeler, mevcut fiziki altyapılar, bölgesel ve ulusal hedeflere

uygunluk çerçevesinde değerlendirilmiştir. Bu bağlamda yukarıda değerlendirilen alternatif eğitim yaklaşımlarının bu çerçevenin tüm kriterlerine uymadıkları görülmektedir. En yakın alternatif Montessori Eğitim yaklaşımıdır. Zira diğer eğitimler spesifik alanlar içermekte veya mevcut eğitimin içeriklerine yakın içeriklerde uygulanmaktadır. Bireylerin analitik ve eleştirel düşünme kapasitesini geliştirecek, çok yönlü (sanat, bilim, spor vb.) eğitim modelleri Tasarım ve Beceri atölyelerinde mümkündür. Aynı zamanda yaşam becerilerinin de desteklendiği bu atölyeler bireylerin orta uzun vadeli toplumsal katkılarını artırmaktadır. Teknolojik altyapısı, orta uzun vadeli etkileri, tüm öğrencilere eşit fırsatlar oluşturan ve uygulama yoğunluklu Tasarım ve Beceri Atölyeleri (TBA'lar) diğer alternatiflere göre birkaç kademe önde ve başarılıdır. Nitekim Bakanlığımız bu modeller içerisinde Tasarım ve Beceri Atölyelerinin uygulamaya konması konusunda fiziki altyapı hedefleri belirlemiş, 2023 yılına kadar ülkemizin birçok bölgesinde bu atölyelerin yaygınlaşması için planlamalar yapmıştır.

Eğitim ve altyapısı için yapılan yatırım planlaması ve kamusal hizmetler dikkate alındığında herhangi bir ürün üretimi bulunmamaktadır. Dolayısıyla aylık veya yıllık üretim miktarı ve kapasitesi değerlendirme dışıdır. Yatırım kapsamında belirlenen 13 okulda her okulda 2 adet olmak üzere toplamda 26 atölye kurulacaktır. Söz konusu atölyelerden yıllık yaklaşık 6.500 öğrencinin yararlanması öngörülmektedir.

ii. Alternatif Teknolojilerin Analizi ve Teknoloji Seçimi

Projemize konu yatırım tasarım ve beceri atölyelerinin kurulmasıdır. Söz konusu atölyelerin kurulması yüzyılın gerekliliklerine uygun eğitim modellerinin Şanlıurfa ilimizde de hayata geçirilmesi, eğitimin ve altyapısının gelişmesi bakımından önemlidir. Tasarım ve beceri atölyelerinin içerik ve uygulamaları ile benzerlik gösteren alternatif eğitim modelleri, bir başka deyişle proje alternatifleri ve kısa tanımları aşağıda sıralanmıştır:

– Montessori Eğitimi:

Tıp doktoru ve eğitimci Maria Montessori, Psikiyatri Kliniği'nde çalışırken; Fransız hekimler, Jean Itard ve Edouard Sequin'in yöntemlerini kullanarak zihinsel engelli çocukların eğitimiyle ilgilenmeye başlar. Bazı sonuçlar elde eden Montessori, bu tür yöntemlerin özel gereksinimi olmayan çocuklarda daha başarılı sonuçlar verebileceğini düşünür. Roma'nın kenar mahallelerinden birinde, 3-6

yaşlarında ilgilenilmeyen çocukların devam ettiği ilk Montessori okulunu açar. Çocukların gösterdiği gelişmeler uluslararası çapta dikkat çeker bu dikkat bugün hâlâ devam etmektedir. Dünyanın pek çok ülkesinde Montessori okulları çalışmalarını sürdürmektedir. Türkiye’de de bu tarz eğitim veren bazı okul öncesi eğitim kurumları bulunmaktadır.

Montessori’nin eğitiminde; çocuğun beş duyusunun eğitimi ile aşamalı öğretim amaçlanmaktadır. İnsanın doğasında dünyayı duyularla algılamaya dayalı bilincin temel alınması ve algı kabiliyetinin geliştirilmesi gerektiğini savunmaktadır. Çocuk, onun için özenle seçilmiş malzemenin sınırları içinde yaşar. Kendisine sunulan çeşitli öğretim araçları arasından hangi malzemeyi seçip kullanacağına kendisi karar verir. Çocukların öğrenme merakı, kendi seçimlerini yapabilmekten duydukları zevk ile sağlanmaktadır.

– Waldorf Eğitimi:

İlkokulu, I. Dünya Savaşı sonrası, Waldorf-Astoria sigara fabrikasının işçileri için verdiği bir dizi eğitim konferansı sonucu Almanya’da kuruldu. 2001 yılında 605’i Avrupa’da olan, 845 Waldorf Okulu bulunuyordu.

Çocuk eğitimini değil, insan eğitimini önemsemiştir. Steiner insan gelişiminin yedişer yıllık bir ritim içinde gerçekleştiğini öngörmüştür ve yedişer yıllık gelişim tanımları yapmıştır. Çocuğa hazır bilgi aktarmanın yaratıcı olmadığı aksine zihinsel yeteneklerini kullanarak geliştirebilmesi için sorular uyandıracak bir öğretim şeklinin seçilmesi gerektiğini savunur. İlkokul çocuklarının hareket ihtiyaçlarına karşılayabilmek için interaktif bir ders programı hazırlanmasını, resim ve müzik derslerine önem verilerek duygusal zekâ gelişiminin desteklenmesini önerir. Eğitimlerde canlılar âlemi öğretilir. Bahçecilik, marangozluk vb. elişleri ile yeni şeyler üretmeye yönelik işler yapılır. Diğer yedişer yıllık yaş aralıklarında da gelişime yönelik destekleyici içeriklerle eğitim sürdürülür. Görüşleri Jean Piaget’nin çocuk psikolojisi ve eğitimi hakkında geliştirdiği kuramlarla büyük benzerlikler göstermektedir.

– High/Scope Yaklaşımı:

Temeli etkin öğrenmedir. Şiddete eğilimli çocuklar için hazırlanan bir yaklaşımdır. Etkin öğrenmenin yetişkinle çocuk arasındaki sağlıklı ve olumlu etkileşimlere bağlı olduğunu söyler. Çocuklarla denetim paylaşılır, çocukların güçlü yönlerine odaklanılır, çocukların oyunlarını destekler ve sosyal çatışmalara

karşı bir problem çözme yaklaşımı izler. Çocuklara seçim yapmaları, kararlarını almaları için uygun ortam sağlanır. Bu durum da küçük çocukların bir sonraki etkinlikte ne ile karşılaşacaklarını tahmin etmelerini sonuç olarak da büyük ölçüde denetim gücü kazanmalarını sağlamaktadır. High/Scope yaklaşımı Türkiye’de de bazı özel okullarda uygulanmaktadır.

– Summerhill Okulu:

A.S Neill tarafından 1921 yılında Londra’nın Suffolk’un Leiston kasabasında kurulmuştur. A.S Neil yaşamın amacını mutluluğu bulmak yani insanın kendine dair şeyleri bulması olarak tanımlamıştır. Geleneksel okul çalışmalarının zaman, sabır ve enerji savurganlığı olduğunu; çocukları oyundan alıkoyduğunu söyler.

Summerhill’in temel ilkesi; okulun özgürlükle yönetilmesidir. Derse devam zorunluluğu yoktur, çocuk okula değil okul çocuğa uymalıdır. Program yalnızca öğretmenler içindir.

Öğrenciler üç gruba ayrılır ve yatılıdır. Odalarını toplama zorunlulukları yoktur, istediklerini seçme ve giyme hakkına sahiptirler. Sınıf sınavları yoktur ama üniversiteye gitmek isteyen öğrenciler de göz önünde bulundurulur. Her gün, sabah 9.30 ile 13.00 arasında; İngilizce, matematik, tarih, coğrafya, fizik, kimya, laboratuvar dersleri verilmektedir. Sonrasında tüm öğrenciler özgürdür. Atölyelerde çocukların tercihleri; bisiklet onarmak, oyuncak veya resim yapmak vb. olabilir. Saat dörtteki çaydan sonra da çeşitli etkinlikler yapılır. Eğitim yaklaşımında sanat odasında çalışma, resim yapma, deri işleriyle uğraşma, sepet örme gibi etkinlikler gerçekleştirilmektedir.

Tüm bu eğitim modellerinin dışında ülkemizde son yıllarda sayısı artan STEM¹³ merkezi kurulması da alternatifler arasında değerlendirilebilir. Bu merkez ilimizin veya bölgemizin eğitim kalite ve altyapısının gelişimine katkı sağlayabilecektir. Bu merkezlerde verilen eğitimlerin genel çerçevedeki tanımı veya kavramsal çerçevesi şöyledir. STEM Eğitimi; fen ve matematik gibi temel bilimlerin, mühendislik ve teknolojinin sağladığı uygulama olanaklarıyla entegre edilerek öğretilmesini içeren ve okul öncesinden yüksek öğretime kadar tüm seviyeleri kapsayan bir eğitim yaklaşımıdır. Bu yaklaşımda ders esnasında öğrenilen bilgilerin kullanılması, teknoloji ve deneysel yöntemler ile dersin

¹³ **STEM** (Science, Technology, Engineering, Mathematics) eğitimi okul öncesinden yüksek öğretime kadar tüm sınıf seviyelerini kapsayan bir yaklaşımdır.

içeriğinin zenginleştirilmesi öğrencilerin ilgisini ayakta tutarken, onların hızlı ve etkin öğrenmelerine, böylelikle dersten maksimum faydayı sağlamalarına imkân vermektedir. Bu eğitim yaklaşımı;

- ✓ Disiplinlerarası düşünme,
- ✓ Araştırmaya sorgulamaya dayalı öğrenme,
- ✓ Yaparak, yaşayarak öğrenme,
- ✓ Probleme dayalı öğrenme,
- ✓ Yaşam temelli öğrenme,
- ✓ Eleştirel ve alternatif düşünme gibi önemli öğrenme yaklaşımlarının tümünü bütünleştirme özelliğine sahiptir.

Bu alternatif sanat, spor veya sosyal disiplinler bakımından diğer eğitim yaklaşımlarından daha zayıf içeriktedir. Ayrıca bu merkezin il merkezinde kurulması durumunda tüm ilçelerin veya daha fazla öğrencinin erişiminde dezavantajlar söz konusu olabilecektir.

Projeye konu Tasarım ve Beceri Atölyelerine nispeten yapın ve ikinci alternatifi olarak değerlendirilebilecek eğitim yaklaşımı Montessori Eğitim yaklaşımıdır. Bu yaklaşımın genel özellikleri şöyle özetlenebilir.

Montessori' nin eğitiminde; çocuğun beş duyusunun eğitimi ile aşamalı öğretim amaçlanmaktadır. İnsanın doğasında dünyayı duyularla algılamaya dayalı bilincin temel alınması ve algı kabiliyetinin geliştirilmesi gerektiğini savunmaktadır. Çocuk, onun için özenle seçilmiş malzemenin sınırları içinde yaşar. Kendisine sunulan çeşitli öğretim araçları arasından hangi malzemeyi seçip kullanacağına kendisi karar verir. Çocukların öğrenme merakı, kendi seçimlerini yapabilmekten duydukları zevk ile sağlanmaktadır.

iii. Seçilen Teknolojinin Çevresel Etkileri, Koruma Önlemleri ve Maliyeti

Yatırım için ÇED'e raporu hazırlanmasına gerek yoktur. Zira projeye konu atölyelerde uygulamalı eğitim hizmetleri verilecek, herhangi bir üretim gerçekleştirilmeyecektir. Bahse konu TBA'nın tefrişatında kullanılacak donanımlar ve teknolojiler ileri teknoloji A sınıfı enerji tüketimi olan, enerji verimliliğine uygun ve çevresel etkilerin azaltılmasına imkân veren altyapıdadır.

iv. Teknik Tasarım *(süreç tasarımı, makine-donanım, inşaat işleri, arazi düzenleme, yerleşim düzeni, iller bazında dağılım vb.)*

Yatırım kapsamında kurulması planlanan tasarım ve beceri atölyeleri için öncelikle süreç ve teknik tasarım irdelenmiştir. Daha sonra makine ekipman, inşaat, yerleşim düzeni vb. konularda genel çerçevede değerlendirme yapılarak detaylara diğer bölümlere yer verilmiştir.

Eğitim ve altyapısının gelişmesi noktasında günümüzde uyulamaya konan eğitim yaklaşımlarından veya alternatiflerden en iyilerinden biri projeye konu tasarım ve beceri atölyeleridir. Tasarım ve beceri atölyeleri (TBA); arkasındaki pedagojik öz nedeniyle bütünsel bir eğitim yaklaşımı sunan, doğrudan öğrencinin katılımı ve emeği ile gerçekleşen çalışmalardır. Klasik sınıf tasarımlarından ve geleneksel eğitim anlayışından farklı, etkileşimli öğrenme imkânı sunan açık eğitim alanlarıdır.

Deneyimi temel alan, uygulamanın ön planda olduğu, çocukların bilgilerini hayatla ilişkilendirmesini sağlayan ve yaşama becerilerini üst düzeye taşıyan eğitim anlayışıdır. Çağdaş eğitim kuramlarının her birinin içinde yer alan ve çocuğun kişisel, zihinsel ve sosyal gelişiminde büyük öneme sahip uygulamalarının toplamı gibidir. Herhangi spesifik bir faaliyetin yapıldığı yerden ziyade, öğrencilere yaratıcılarını ortaya koyabilecekleri, kendilerini ifade edebilecekleri araçların ve imkânların sunulduğu ortamlardır.

Millî Eğitim Bakanlığımızın 2023 Eğitim Vizyon belgesinde de detaylı şekilde yer verdiği TBA'lar ülkemizin farklı bölgelerinde pilot okullarda uygulanmaya konmuştur. Mevcut pilot uygulamalarda bu atölyeler bilim, sanat, kültür, spor ve yaşam ana grupları ile 11 farklı atölye olarak karşımıza çıkmaktadır. Bahsi geçen ana gruplar, gruplar içerisindeki atölyeler ve bu atölyelerin kapsamı¹⁴ şöyledir:

BİLİM GRUBU

✓ Fen, Teknoloji, Matematik ve Mühendislik Atölyesi

Teorik bilginin uygulamaya, ürüne ve yenilikçi buluşlara dönüştürülmesi amaçlanmaktadır. Kapsamı:

- Fen Bilimleri,
- Teknoloji,
- Mühendislik,
- Matematik vb.

✓ Yazılım ve Tasarım Atölyesi

¹⁴ Milli Eğitim Bakanlığı Tasarım ve Beceri Atölyeleri Rehberi

Yeni bilgi ve teknolojileri üreten, bilişim araçlarını doğru, etkin ve güvenli kullanmalarını geliştirmeye yönelik uygulama becerilerinin geliştirilmesidir.

Kapsamı:

- Robotik ve Kodlama,
- Yazılım,
- Üç Boyutlu (3D) Tasarım,
- Grafik Tasarım vb.

SANAT GRUBU

✓ Görsel Sanatlar Atölyesi

Tasarım ilkeleri ile örtüşen, estetik bir değeri olan çalışmalara yönelik becerilerin geliştirilmesi hedeflenmekte olup bu çalışmalarda çizgi, boya ve hacim veren maddeler kullanılmaktadır. Kapsamı:

- Resim,
- Geleneksel Türk El Sanatları (Hat, Tezhip, Ebru Sanatı, Minyatür, Halı- Kilim Dokumacılığı, El Nakışı, İğne Oyası, Örgü, Takı, Süs Eşyaları Yapımı vb.),
- Heykel,
- Seramik,
- Mozaik,
- Özgün Baskı (Linol),
- Vitray vb.

✓ Ahşap ve Metal Atölyesi

Üç boyutlu ahşap ve metal ürünlerin tasarımları ve üretimleri yapılmaktadır. Kapsamı:

- Ahşap Tasarımı (Oyuncak, maket, kukla yapımı vb.),
- Ahşap Oymacılığı,
- Filografi (Çivi sanatı),
- Tel Bükme Sanatı,
- Alüminyum Folyo ile Rölyef Yapımı,
- Bakır Levha Desen Kabartma vb.

✓ Müzik Atölyesi

Sese biçim veren, malzemesi ses ve söz olan sanatsal alanlara ilişkindir.

Kapsamı:

- Dinleme-Söyleme,

-
- Müziksel Algı ve Bilgilenme,
 - Müziksel Yaratıcılık,
 - Müzik Kültürü vb.

SPOR GRUBU

✓ Salon Sporları Atölyesi

Kapalı alanda çeşitli sportif etkinlikler ile düzenli spor yapmaya ve sağlıklı yaşamaya katkı sunan, öğrencilerin fiziksel becerilerinin geliştirilmesine yönelik faaliyetleri içerir. Kapsamı:

- Atıcılık,
- Dans Sporları
- Güreş,
- Karate,
- Dart,
- Eskrim,
- Halter,
- Okçuluk,
- Jimnastik,
- Fitness vb.

✓ Açık Hava Sporları Atölyesi

Açık alanda çeşitli sportif etkinlikler ile düzenli spor yapmaya ve sağlıklı yaşamaya katkı sunan, öğrencilerin fiziksel becerilerinin geliştirilmesine yönelik faaliyetleri içerir. Kapsamı:

- Futbol,
- Basketbol,
- Voleybol,
- Tenis,
- Geleneksel Çocuk Oyunları,
- Oryantiring,
- İzcilik,
- Eğitsel oyun parkurlarında fiziksel etkinlikler gerçekleştirme vb.

KÜLTÜR GRUBU

✓ Drama Atölyesi

İnsanın eyleme dönüşmüş ifadeler ile kendini veya bir olayı, bir olguyu

anlatmasına ilişkin destekler sağlar. Kapsam:

- Tiyatro,
- Drama,
- Mahalli Oyunlar,
- Karagöz – Hacivat (Gölge Oyunları),
- Kukla,
- Masal ve Fıkra Anlatma,
- Müzikal Gösteriler,
- Pantomim,
- Sunuculuk, Diksiyon vb.

✓ **Dil ve Eleştirel Düşünce Atölyesi**

Günlük yaşamda ve öğrenme sürecinde mevcut bilgilere eleştirel yaklaşabilme, doğru analiz edebilme, doğru karar verebilme ve eldeki verileri en verimli şekilde yorumlayabilmeye ilişkin, becerilerinin geliştirildiği atölyedir.

YAŞAM GRUBU

✓ **Yaşam Becerileri Atölyesi**

- Kendilerine yetebilme,
- Bağımsız bireyler olarak yetiştirme,
- Girişimcilik,
- Finansal okur yazarlık,
- Basit tamirat işlemleri yapabilme,
- Küçük ev aletlerini kullanma,
- Yemek kültürü,
- Güvenli ve sağlıklı yaşam becerileri üzerine doğru davran
- Etkili ve doğru iletişim kurma,

✓ **Bahçe ve Hayvan Bakımı Atölyesi**

Öğrencilerin dinlenebilme, bitki ve hayvanların büyüme süreçlerini gözlemleyebilme, bakımlarında aktif rol alarak sorumluluk duygularını geliştirebilme, toprağa özgürce dokunabilme ve doğal çevre ile hayvanların korunmasına dair etkinlikler gerçekleştirilmesini sağlar. Kapsam:

- Organik tarımsal üretim,
- Fidan dikim ve bakımı,
- Süs bitkisi yetiştiriciliği ve peyzaj

- Hayvan bakımı,
- Kazibilim (Arkeoloji) vb.
- Okulun fiziki imkânları, öğretmenler ve öğrenci ilgisine göre şekillenebilmektedir.

Proje kapsamında belirlenen okulların talepleri, mevcut fiziki ve öğretmen altyapıları, yönelimler dikkate alınarak yukarıda sıralanan 11 tasarım ve beceri atölyesi içerisinde 5'i yatırıma konu edilmiştir. Bu Atölyeler¹⁵:

Şekil 8: Yazılım ve Tasarım Atölyesi Örnek Görünümü (Resim)

Şekil 9: Drama, Dil ve Eleştirel Düşünce Atölyesi Örnek Görünümü (Resim)

¹⁵ Milli Eğitim Bakanlığı Tasarım ve Beceri Atölyeleri Proje Kataloğu – PDF Sunum

Şekil 10: Müzik Atölyesi Örnek Görünümü (Resim)

Şekil 11: Ahşap ve Metal Atölyesi Örnek Görünümü (Resim)

Şekil 12: Yaşam Becerileri Atölyesi Örnek Görünümü (Resim)

Başlangıçta 13 ilçede 13 okulda atölyelerin fiziki alanları için okulların içinde uygun bölümlerde küçük çapta yapı tadilat işleri yapılacaktır. Bu okullardan 2'si ilköğretim, 7'si ortaokul ve 4'ü lise olacaktır. Okul türüne (İlkokul, Ortaokul ve Lise) göre sırasıyla donanım-teknoloji ve mobilya listeleri fizibilite ekinde EK-3'te yer almaktadır. Tadilat işleri mevcut fiziki yapının durumuna göre ve belirlenen atölye standartlarına göre gerçekleştirilecektir. Daha sonra ilgili tedarikçi veya yükleniciler gerekli donanım altyapısını tedarik edecektir. Yatırımın ana maliyet unsurunu oluşturan başlangıçtaki demirbaş niteliğindeki donanımlardır. Aynı zamanda uygulamaya geçilmesi için sarf malzeme ihtiyaçları söz konusudur. Yatırım sonrasında uygulama sürecinde özellikle sarf malzemeler ve donanımların teknik servisleri, bakımları söz konusu olacaktır.

Proje kapsamında oluşturulacak Tasarım ve Beceri Atölyeleri eğitim hizmetlerinin sunulacağı alanlar olacaktır. Projeye konu yatırımda seri üretim gerektiren bir planlama bulunmamaktadır. Bu bağlamda donanım ve teknolojilerin çevresel etkileri minimumdur. İleri teknoloji A sınıfı donanım demirbaşların enerji tüketimleri oldukça düşük olacaktır. Atölyelerin teknolojileri Millî Eğitim Bakanlığımız tarafından uluslararası standartlara uygun olarak belirlenmiştir. Hazırlanmış olan fiziki altyapı şartnameleri ve örnek taslak vaziyet çizimleri, her atölye konusuna uygun donanım, sarf malzeme ve mobilya listeleri bakanlığımızın web sitesinde yer almaktadır. İlk ve ortaokullar için bazı atölyeler için ayrı ayrı, bazı atölyeler için ise ortak listeler bulunmaktadır. Ortaöğretim (lise) için ise atölyelerin birlikte değerlendirildiği Bilim ve Kültür Sanat Atölyeleri başlığı altında ortak listeler oluşturulmuştur.

Katılımcılarla yapılan görüşmelerde ön plana çıkan söz konusu 5 atölye türlerine ilâveten FeTeMM atölyeleri de kurulabileceği konusunda geri bildirimler veya tercihler belirtilmiştir. Ancak bu talepler genel yönelimlerin gerisinde sadece 3 okulda ortaya çıkınca kısa vadede yatırım maliyetleri dikkate alınarak aşağıda belirtilen atölye türlerinde yatırım kararı verilmiştir. Yatırıma konu olarak belirlenen 5 TBA'nın bilim, sanat, kültür ve yaşam grupları ile doğrudan ilgisi bulunmaktadır.

Mevcut durumda Şanlıurfa ilimizde projemize konu Tasarım ve Beceri Atölyeleri bulunmamaktadır. Bu bağlamda proje konusu yatırım ile ilgili mal ve hizmet ihtiyaçları herhangi bir kurum ve tedarikçi tarafından karşılanmamakta, yapılacak bakım-onarım veya tevsii yatırımları bulunmamaktadır. Projenin uygulamaya konması sonrasında uygulama döneminde bahsi geçen tedarikler, tadilatlar, bakım ve onarımlar ortaya çıkacaktır. Dolayısıyla yatırımın asgari düzeyde gerçekleşmesi, asgari düzeyde yatırım bütçesi oluşması için başlangıç yatırımının tamamlanması gerekmektedir.

v. Yatırım Maliyetleri (*inşaat, makine-donanım, il bazında dağılımı vb.*)

Katılımcılarla yapılan görüşmelerde ön plana çıkan söz konusu 5 atölye türlerine ilâveten FeTeMM atölyeleri de kurulabileceği konusunda geri bildirimler veya tercihler belirtilmiştir.

Projeye konu yatırımın ana maliyet unsurları fiziki altyapı hazırlıkları-tadilatları, donanım ve mobilyaların tedariki, danışmanlık hizmetleri alınması ve proje koordinatörü istihdamı olarak belirlenmiştir.

1. Yapı Tadilat İşleri (Küçük İnşaat) Maliyetleri:

Proje kapsamında belirlenen 13 okulda, her okulda 2 adet atölye olmak üzere toplamda 26 adet TBA kurulması planlanmıştır. Bu bağlamda okullardaki uygun alanların atölyeye dönüştürülmesi ve standartlara uygun hâle getirilmesi için küçük çaplı yapı tadilat işleri yapılacaktır. Söz konusu tadilatların maliyetleri aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

Tablo 10: Atölyelerin Fiziki Düzenleme (Yapı Tadilat İşleri) Maliyeti Tablosu

Alan (m ²)	Birim Maliyet (TL)	Atölye Başına Maliyet (TL)	Atölye Sayısı	Toplam Maliyet (TL)
50	350	17.500,00	26	455.000,00

2. Donanım-Teknoloji ve Mobilya Maliyetleri:

Kurulması planlanan 26 adet TBA'nın yapılan görüşmeler ve talep analizine göre ilkokul, ortaokul ve lise türlerinde dağılımı belirlenmiştir. Bu doğrultuda bütçe tablolarından da inceleneceği üzere her okul türünde ve her atölye grubuna göre maliyetler dikkate alınarak maliyetler belirlenmiştir. Söz konusu donanım-teknoloji ve mobilyaların maliyetleri aşağıdaki tablodadır.

Tablo 11: Atölyelerin Donanımsal Maliyetleri Tablosu

Sıra	Atölye Türü	Atölye Sayısı	İlkokul	İlkokul Birim Maliyet (TL)	Ortaokul	Ortaokul Birim Maliyet (TL)	Lise	Lise Birim Maliyet (TL)	Toplam Maliyet (TL)
1	Yazılım-Tasarım	10	0	112.533,91	6	135.362,96	4	171.665,35	1.498.839,16
2	Ahşap-Metal	1	1	70.680,46	0	73.101,44	0	0,00	70.680,46
3	Müzik	4	0	62.215,99	3	62.215,99	1	158.795,62	345.443,59
4	Dil-Drama	10	2	23.022,00	5	23.022,00	3	158.795,62	637.540,86
5	Yaşam Becerileri	1	1	68.895,00	0	68.895,00	0	0,00	68.895,00
Genel Toplam		26	4	...	14	...	8	...	2.621.399,07

3. Personel Maliyeti:

Proje kapsamında 24 ay süreyle yatırım koordinasyonu ve takibini yapmak üzere proje koordinatörü istihdam edilecektir.

Tablo 12: Yatırım Dönemi Personel Maliyeti Tablosu

Sıra	Proje- İstihdam Süresi (Ay x Kişi)	Aylık Brüt Maliyet (TL)	Toplam Maliyet (TL)
1	24 x 1 Kişi	6.500,00	156.000,00

4. Teknik, İdari ve Mali Danışmanlık Maliyeti:

Proje kapsamında teknik çizimler, donanım ve teknoloji danışmanlıkları, proje uygulama ve mali danışmanlık destekleri alınması öngörülmektedir. Bu danışmanlıkların toplam tahmini maliyeti **150.000,00 TL** olarak öngörülmektedir.

Yatırım Toplam Maliyeti: 4.227.998,84 TL

Tablo 13: Yatırımın Dönemi Toplam Maliyet Tablosu

Sıra	Bütçe Kalemi	Toplam Maliyet (TL)
1	Atölyelerin Tadilatı (Yapı İşleri)	455.000,00
2	Donanım, Malzemeler ve Yazılımlar	2.621.399,07
3	Personel İstihdamı (24 Ay)	156.000,00
4	Teknik, İdari ve Mali Danışmanlık	150.000,00
5	Yatırım Dönemi (24 Ay) Enflasyon Maliyeti (Ortalama yıllık %12,5 olmak üzere 2 yıl %25)	845.599,77
Toplam		4.227.998,84

9. PROJE GİRDİLERİ

i. Girdi İhtiyacı (ham ve yardımcı maddeler)

Yatırım kapsamında hayata geçirilmesi planlanan ve kamusal eğitim hizmeti sunacak tasarım ve beceri atölyelerinde ürün ve üretim planlanmamıştır. Herhangi bir ürün ve ticari hizmet öngörülmediğinden yatırım döneminde ham ve yardımcı madde ihtiyacı bulunmamaktadır. Atölyelerin uygulama döneminde sarf malzeme giderleri ise merkezi bütçeden il milli eğitim müdürlüğü ödenekleri ile karşılanacaktır. Bu nedenle girdi ihtiyaçları değerlendirme dışı bırakılmıştır.

ii. Girdi Fiyatları ve Harcama Tahmini

Bir önceki başlıkta belirtilen sebeplerle yatırım döneminde sabit yatırım giderleri dışında girdi ihtiyacı bulunmadığından girdi fiyatları değerlendirme dışında bırakılmıştır.

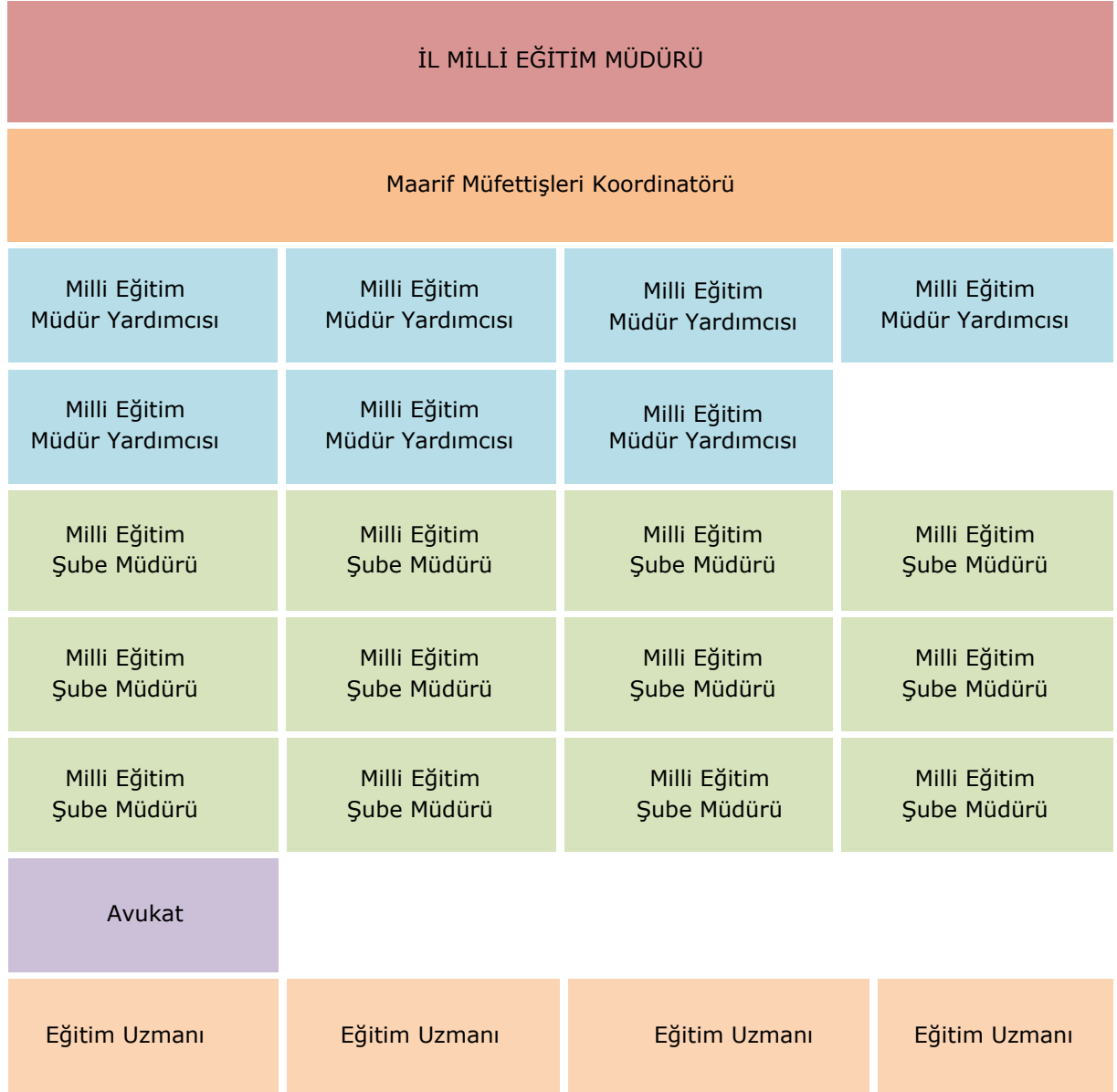
10. ORGANİZASYON YAPISI, YÖNETİM VE İNSAN KAYNAKLARI

i. Kuruluşun Organizasyon Yapısı ve Yönetimi

Proje yürütücüsü kurum Şanlıurfa İl Milli Eğitim Müdürlüğümüzdür. Geçmişten bugüne kadar yürürlüğe giren kanunlarla eğitim ve kültür merkezli görevler üstlenen müdürlüğümüz, 1989 yılından bu yana il milli eğitim müdürlüğü olarak faaliyet göstermektedir. 1994 yılından itibaren yapısı yasal bir çerçeveye belirlenen müdürlüğümüzün ilçe milli eğitim müdürlükleri de oluşturulmuştur. Zamanla ilçe müdürlükleri sayısı artan müdürlüğümüze bağlı yeni ilçe müdürlükleri 12.11.2012 tarihinde kabul edilen 6360 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile ilimizin Büyükşehir kapsamına alınmasıyla beraber oluşturulmuştur. Bu kanun ile Şanlıurfa il merkezinde Haliliye, Eyyübiye ve Karaköprü ilçe merkezleri kurulmuş olup, bu ilçelerde de İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri

kurulmuştur. Böylece Müdürlüğümüz kendisine bağlı 13 İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü ile hizmetlerini sürdürmektedir. Söz konusu ilçelerde 13 ilçe milli eğitim müdürü, yardımcıları, şube müdürleri ve eğitim uzmanları yer almaktadır. Müdürlüğümüzün mevcut il organizasyon yapısı, birimleri ve sorumlu kişiler diyagramda¹⁶ özetlenmiştir.

Şekil 13: Şanlıurfa İl Milli Eğitim Müdürlüğü Teşkilat Şeması (Diyagram)

Müdürlüğümüz mevcut durumda ilde eğitimin altyapısının geliştirilmesi, benzer yatırımların yürütülmesi noktasında faaliyetlerini sürdürmektedir. Son 15 yılda ildeki okul ve derslik sayısının 2-3 kat artması sağlanmıştır. Gerekli

¹⁶ Şanlıurfa İl Milli Eğitim Müdürlüğü web sayfası (https://sanliurfa.meb.gov.tr/www/teskilat_semasi.php)

planlama, proje tasarım ve uygulama faaliyetlerini altyapısı güçlü Ar-Ge Birimi proje ekibiyle sürdüren müdürlüğümüz bünyesinde eğitime uzun yıllar hizmet eden deneyimli idarecilerimiz bulunmaktadır.

ii. Organizasyon ve Yönetim Giderleri (genel giderler vb.)

Yatırım uygulama hazırlıkları kapsamında ilk ayda proje uygulama/yönetim ekibi oluşturulacaktır. Bu ekipte müdürlüğümüz bünyesinde görev yapan personeller olacağı gibi ve istihdam edilmesi öngörülen 1 proje koordinatörü yer alacaktır. Ekipte yer alacak kişilerin maliyetleri aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

Tablo 14: Yatırım Dönemi İstihdam (Proje Koordinatörü) Gider Tablosu

Sıra	Proje- İstihdam Süresi (Ay)	Aylık Brüt Maliyet (TL)	Toplam Maliyet (TL)
1	Müdürlük bünyesindeki personeller (Kamu görevlisi)	0,00	0,00
2	24 Ay boyunca 1 kişi	6.500,00	156.000,00
Genel Toplam			156.000,00

Proje uygulama/yönetim ekibinde yer alacak kişilerin pozisyonları şöyle sıralanabilir:

- Genel Koordinatör (Kamu görevlisi)
- Proje Koordinatörü
- Satın Alma ve Mali İşler Sorumlusu (Kamu görevlisi)
- Teknik Ekip (Kamu görevlisi - 3 kişi)
- İdari Ekip (Kamu görevlisi - 2 kişi)

iii. İnsan gücü İhtiyacı ve Tahmini Giderler

Yatırım dönemi sonrasında tasarım ve beceri atölyelerinin uygulama döneminde okullara görevlendirilen alan uzmanı eğitimciler veya öğretmenler görev alacaktır. Bu kişilerin giderleri merkezi bütçeden karşılanacağından uygulama döneminde personel giderleri değerlendirme dışında tutulmuştur.

11. PROJE YÖNETİMİ VE UYGULAMA PROGRAMI

i. Proje Yürütücüsü Kuruluşlar ve Teknik Kapasiteleri

Proje yürütücüsü kurum Şanlıurfa İl Milli Müdürlüğüdür. Müdürlüğümüz¹⁷, 1923 yılında Maarif Vekâletinin kurulması ile Maarif Müdürlüğü olarak kurulmuştur. Müdürlüğümüz, 1923'ten 27 Aralık 1935'e kadar Maarif Müdürlüğü, 28 Aralık 1935'ten 21 Eylül 1941 tarihine kadar Kültür Müdürlüğü, 22 Eylül 1941'den 9 Ekim 1946 tarihine kadar ise Maarif Müdürlüğü olarak faaliyetlerini sürdürmüştür.

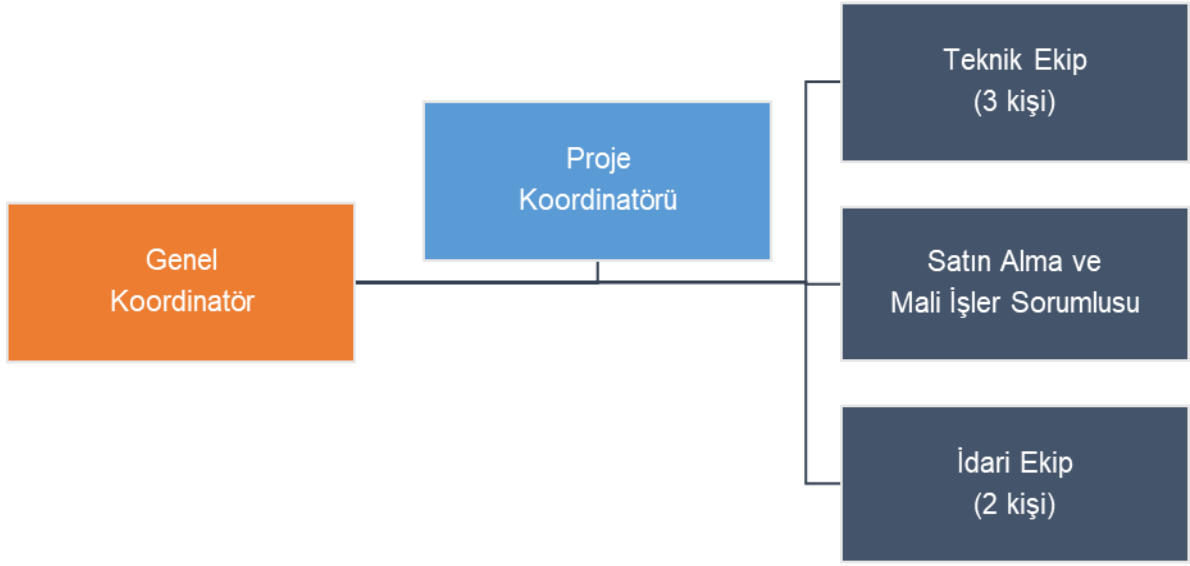
27 Mayıs 1960'tan 1983 yılına kadar Millî Eğitim Müdürlüğü, 1983'ten 1989 yılına kadar Millî Eğitim Gençlik ve Spor Müdürlüğü, 1989'dan sonra ise Millî Eğitim Müdürlüğü olarak faaliyetini sürdürmüştür. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 27.12.1994 tarih ve 675 sayılı kararı ile de Millî Eğitim Müdürlüklerinin yapısını yeniden belirleyen yönetmelik yürürlüğe girerek ilçelerde de İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri kurulmuştur. Mevcut durumda il müdürlüğü ve 13 ilçe müdürlüğü ile Şanlıurfa ilimizin eğitim hizmetlerini görev ve sorumlulukları çerçevesinde sürdüren müdürlüğümüz eğitim ve altyapısı ile ilgili projeleri hayata geçirmektedir. Faaliyet alanı olan eğitim için teknik kapasitesi kamusal hizmetler doğrultusunda sağlanan ödenekler ve görevlendirilen personellerle her geçen gün aran müdürlüğümüz daha önce ulusal ve uluslararası projeleri hayata geçirmiştir.

ii. Proje Organizasyonu ve Yönetim (karar alma süreci, yapım yöntemi vb.)

Proje sahibi Şanlıurfa İl Milli Eğitim Müdürlüğümüzdür. Proje ortağı bulunmamaktadır. Projenin uygulamaya konması sürecinde öncelikle tüm yatırım, görünürlük ve raporlama süreçlerini yürütecek proje uygulama/yönetim ekibi oluşturulacaktır. Müdürlüğümüzde görevli 7 kişi (özellikle Ar-Ge Birimi proje ekibinde yer alan personeller) ile geçici süreyle istihdam edilecek 1 kişi (proje koordinatörü) olmak üzere toplam 8 kişilik ekip oluşturulacaktır. Müdürlüğümüzün Ar-Ge Birimi proje ekibinde yer alan donanımlı personeller ulusal ve uluslararası alanda birçok proje hazırlamış ve yürütmüştür.

Şekil 14: Proje Uygulama Ekibi Organizasyon Şeması

¹⁷ Şanlıurfa İl Milli Eğitim Müdürlüğü 2019-2023 Stratejik Planı

iii. Proje Uygulama Programı (Termin Planı)

No	Faaliyet	Aylar																								Proje Yürütücüsü
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
1	Proje Uygulama/Yönetim Hazırlıklarının Yapılması	✓																								Şanlıurfa İl Milli Eğitim Müdürlüğü
2	Satın Alma Hazırlıklarının Tamamlanması		✓	✓	✓																					
3	TBA Kurulması					✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			
4	Atölye Uygulama Hazırlıklarının Yapılması																							✓		
5	Uygulama ve Sonuçların Değerlendirilmesi																								✓	
6	Kamuoyu Bilgilendirmeleri ve Görünürlükler	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
7	İzleme Değerlendirme ve Raporlamalar	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	

12. İŞLETME DÖNEMİ GELİR VE GİDERLERİ

i. Üretimin ve/veya Hizmetin Fiyatlandırılması

Proje kapsamında okullarda hayata geçirilecek tasarım ve beceri atölyelerinde (TBA' larda) eğitimler kamusal hizmet kapsamında ücretsiz verilecektir. Dolayısıyla hizmetlerin fiyatlandırması değerlendirme dışında bırakılmıştır.

ii. İşletme Gelir ve Giderlerinin Tahmin Edilmesi

Gelir-Gider Analizi: Proje kapsamındaki yatırım neticesinde ticari faaliyet yapılmayacak, kamusal ve ücretsiz eğitim hizmetleri verilecektir. Bu bağlamda analiz değerlendirme dışıdır.

13. TOPLAM YATIRIM TUTARI VE YILLARA DAĞILIMI

i. Toplam Yatırım Tutarı (iç ve dış para olarak)

1. Arazi Bedeli (kamulaştırma giderleri)

Tasarım ve Beceri Atölyelerinin (TBA' ların) kurulacağı okullarda gerekli fiziki altyapı mevcuttur. Yatırım için arazi maliyetlerine ihtiyaç duyulmamaktadır. Zira okulların mülkiyeti kamusal mülkiyet çerçevesinde il milli eğitim müdürlüğü uhdesindedir. Yatırım kapsamında kamulaştırma gideri bulunmamaktadır.

2. Sabit Sermaye Yatırımı

- Etüt-Proje, Mühendislik ve Kontrollük Giderleri
- Lisans, Patent, Know-How vb. Giderleri
- Arazi Düzenleme ve Geliştirme Giderleri (peyzaj vb.)
- Hazırlık Yapıları (şantiye vb.)
- İnşaat Giderleri (toprak işleri, altyapı, üstyapı, sanat yapıları vb.)
- Çevre Koruma Giderleri
- Ulaştırma Tesislerine İlişkin Giderler
- Makine-donanım giderleri
- Taşıma, Sigorta, İthalat ve Gümrükleme Giderleri
- Montaj Giderleri
- Taşıt Araçları
- Genel Giderler
- İşletmeye Alma Giderleri
- Beklenmeyen Giderler

Sabit yatırım unsurlarını oluşturan ve bu bölümün yönergesinde ifade edilen yatırım kalemlerinin dağılımı aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

Tablo 15: Sabit Yatırım Giderleri Tablosu

Yıllar / Harcama Kalemleri	TOPLAM
A. Arsa Bedeli	0,00
B. Sabit Tesis Yatırımı	4.227.998,84
1. Etüd ve Proje	0,00
2.Teknik Yardım ve Lisans	0,00
3.İnşaat İşleri	455.000,00
4.Makine ve Donanım	2.621.399,07
5.Taşıma ve Sigorta	0,00
6.İthalat ve Gümrükleme	0,00
7.Montaj Giderleri	0,00
8.Genel Giderler	306.000,00
9.Taşıt ve Demirbaşlar	0,00
10.İşletmeye Alma Giderleri	0,00
11.Beklenmeyen Giderler	845.599,77
Sabit Yatırım Tutarı (A+B)	4.227.998,84
C. İşletme Sermayesi İhtiyacı	0,00
Toplam Yatırım Tutarı (A+B+C)	4.227.998,84

Beklenmeyen giderler yatırım döneminde enflasyon veya döviz kuru mali riskleri dikkate alınarak yatırım sabit maliyetlerine dahil edilmiştir. Ülkemizde mevcut duruma %12,5 civarında olan enflasyon maliyeti yatırım süresi olan 2 yıl için toplamda %25 olarak belirlenmiştir. Yatırım enflasyon farkı olmaksızın toplam maliyeti yaklaşık 3.382.400 TL'dir. Bu maliyete %25 fark eklendiğinde toplam yatırım maliyeti yaklaşık **4.227.998 TL** olarak belirlenmiştir.

3. Yatırım Dönemi Faizleri

Dış kaynak olarak kredi kullanımı öngörülmediğinden yatırım dönemi faiz değerlendirme dışı bırakılmıştır.

4. İşletme Sermayesi

Yatırım kapsamında herhangi bir üretim süreci öngörülmediğinden işletme sermayesi ihtiyacı bulunmamaktadır. Uygulama döneminde insan kaynakları, enerji maliyetleri ve diğer genel giderler için kamu ödenekleri değerlendirilecektir. Atölyelerin giderleri her yıl belirlenen ilin eğitim bütçesi içerisinde planlanacak ve okullara tahsis edilerek mali sürdürülebilirlik sağlanacaktır.

ii. Yatırımın Yıllara Dağılımı

Yatırımın yıllar itibariyle dağılımı Özkaynak ve Ajans desteği (Devlet katkısı-hibe) olarak aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

Tablo 16: Yatırımın Özkaynak ve Ajans Desteği Dağılımı Tablosu

Yıllar	1.Yıl		2.Yıl		TOPLAM
Harcama Kalemleri	Özkaynak	Ajans Desteği	Özkaynak	Ajans Desteği	
A. Arsa Bedeli	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B. Sabit Tesis Yatırımı	211.399,94	1.902.599,49	211.399,94	1.902.599,47	4.227.998,84
1. Etüd ve Proje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.Teknik Yardım ve Lisans	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.İnşaat İşleri	22.750,00	204.750,00	22.750,00	204.750,00	455.000,00
4.Makine ve Donanım	131.069,95	1.179.629,59	131.069,95	1.179.629,58	2.621.399,07
5.Taşıma ve Sigorta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6.İthalat ve Gümrükleme	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7.Montaj Giderleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8.Genel Giderler	15.300,00	137.700,00	15.300,00	137.700,00	306.000,00
9.Taşıt ve Demirbaşlar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10.İşletmeye Alma Giderleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.Beklenmeyen Giderler	42.279,99	380.519,90	42.279,99	380.519,89	845.599,77
Sabit Yatırım Tutarı (A+B)	211.399,94	1.902.599,49	211.399,94	1.902.599,47	4.227.998,84
C. İşletme Sermayesi İhtiyacı	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam Yatırım Tutarı (A+B+C)	211.399,94	1.902.599,49	211.399,94	1.902.599,47	4.227.998,84

Sabit yatırım kalemleri içerisindeki küçük çaplı yapı tadilat işleri, donanımlar, malzemeler, yazılım giderleri, teknik ve idari danışmanlıkların yanı sıra beklenmeyen giderler öngörülmüştür. Zira yatırım döneminde enflasyon veya döviz kuru mali riskleri dikkate alınarak yatırım sabit maliyetlerine dahil edilmiş, ülkemizde mevcut duruma %12,5 civarında olan enflasyon maliyeti yatırım süresi olan 2 yıl için toplamda %25 olarak belirlenmiştir. Toplam maliyetlerin %25'i kadar ek maliyet sabit yatırım maliyetine eklenmiş, finansman Özkaynak ve ajans desteği oranında dağıtılmıştır.

14. PROJENİN FİNANSMANI

i. Yürütücü ve İşletmeci Kuruluşların Mali Yapısı

Projeyi tasarlayan ve gerekli finansman sağladığı takdirde uygulamaya koyacak olan yürütücü kuruluş Şanlıurfa İl Milli Eğitim Müdürlüğüdür. Kamu kurumu olarak müdürlüğümüz merkezi bütçede belirlenen ödenekler dahilinde yatırımları ve projeleri hayata geçirmektedir.

ii. Finansman Yöntemi (özkaynak, dış kredi, hibe, YİD vb.)

Yatırım için finansmanın il milli eğitim müdürlüğümüzün öz kaynakları ve ajansın desteği ile karşılanması öngörülmektedir. Yatırım kapsamında kredi kullanımı planlanmadığından ilave maliyetlerin ortaya çıkması beklenmemektedir. Yatırım teşvik destekleri kapsamında mal ve hizmet tedariki sağlayacak firmaların KDV muafiyeti söz konusu olabilecektir.

iii. Finansman Kaynakları ve Koşulları

Yıllar	1.Yıl		2.Yıl		TOPLAM
<i>FİNANSMAN İHTİYACI</i>	Özkaynak	Ajans Desteği	Özkaynak	Ajans Desteği	
Sabit Tesis Yatırımı	211.399,94	1.902.599,49	211.399,94	1.902.599,47	4.227.998,84
Finansman Giderleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sabit Yatırım Toplamı	211.399,94	1.902.599,49	211.399,94	1.902.599,47	4.227.998,84
İşletme Sermayesi Yatırımı	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TOPLAM FİNANSMAN İHTİYACI	211.399,94	1.902.599,49	211.399,94	1.902.599,47	4.227.998,84
<i>FİNANSMAN KAYNAKLARI</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Öz Kaynaklar	211.399,94	0,00	211.399,94	0,00	422.799,88
Ajans Desteği	0,00	1.902.599,48	0,00	1.902.599,48	3.805.198,96
Yabancı Kaynaklar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TOPLAM FİNANSMAN KAYNAKLARI	211.399,94	1.902.599,48	211.399,94	1.902.599,48	4.227.998,84

Yatırım için gerekli finansmanın %90'nın Ajans, %10'nun ise öz kaynaklarımızla karşılanması öngörülmektedir. Kredi kullanılmayacağından finansman giderleri beklenmemektedir.

Sabit yatırım tutarına yatırım dönemi 2 yılda enflasyon veya kur farkı mali riskleri dahil edilmiştir.

iv. Finansman Maliyeti

Yatırım kapsamında kredi kullanılmayacaktır. Bu bağlamda finansman maliyeti bulunmamaktadır.

v. Finansman Planı

Yatırımın 2022 başında hayata geçirilmesi durumunda 24 aylık süreçte 2022 ve 2023 yılında eşit ağırlıkta finansman ihtiyacı öngörülmektedir. 13 okulda hayata geçirilecek 26 atölye için teslim ve tesellümlerin takvimi finansman durumuna göre planlanacaktır.

15. PROJE ANALİZİ

i. FİNANSAL ANALİZ

1. Finansal Tablolar ve Likidite Analizi

Sıra	Bütçe Kalemi	Ajans Desteği (TL)	Özkaynak (TL)	Toplam Maliyet (TL)
1	Atölyelerin Tadilatı (Yapı İşleri)	409.500,00	45.500,00	455.000,00
2	Donanım, Malzemeler ve Yazılımlar	2.359.259,16	262.139,91	2.621.399,07
3	Personel İstihdamı (24 Ay)	140.400,00	15.600	156.000,00
4	Teknik, İdari ve Mali Danışmanlık	135.000,00	15.000,00	150.000,00
5	Yatırım Dönemi (24 Ay) Enflasyon Maliyeti (Ortalama yıllık %12,5 olmak üzere 2 yıl %25)	761.039,79	84.559,98	845.599,77
Toplam				4.227.998,84

2. İndirgenmiş Nakit Akım Tablosu

Yatırım kapsamında kamusal eğitim hizmeti sunacak tasarım ve beceri atölyelerinde ücretsiz eğitimler verilecek ve gelir elde edilmeyecektir. Aynı zamanda giderler sağlanacak merkezi bütçe ödeneklerinden karşılanacaktır. Bu bağlamda yatırım dönemi maliyetlerin dışında yatırım sonrası gelir ve gider projeksiyonu oluşturulmamış nakit akım değerlendirme dışında tutulmuştur.

3. Finansal Fayda-Maliyet Analizi (NBD, İKO vb.)

Projeye konu yatırım neticesinde ticari bir ürün veya hizmet sunulmayacağından ve kamusal ücretsiz eğitim hizmeti verileceğinden yatırım için iç karlılık, net bugünkü değer, başabaş noktası vb. analizler değerlendirme dışında tutulmuştur.

4. Devlet Bütçesi Üzerindeki Etkisi

Yatırım döneminde gerekli finansman kaynağı hem il milli eğitim müdürlüğümüzün bütçesinden hem de destek sağlanması durumunda ajans ödeneklerinden karşılanacaktır. Her iki kurumda devlet bütçesini kullandığından yatırımın sabit yatırım tutarı kadar devlet bütçesi üzerinde ekonomik etkisi olacaktır.

ii. EKONOMİK ANALİZ

1. Ekonomik Maliyetler

Tablo 17: Yatırımın Ekonomik Maliyeti Tablosu

Sıra	Bütçe Kalemi	Toplam Maliyet (TL)
1	Atölyelerin Tadilatı (Yapı İşleri)	455.000,00
2	Donanım, Malzemeler ve Yazılımlar	2.621.399,07
3	Personel İstihdamı (24 Ay)	156.000,00
4	Teknik, İdari ve Mali Danışmanlık	150.000,00
5	Yatırım Dönemi (24 Ay) Enflasyon Maliyeti (Ortalama yıllık %12,5 olmak üzere 2 yıl %25)	845.599,77
Toplam		4.227.998,84

2. Ekonomik Faydalar

Gelir-Gider analizi çerçevesinde değerlendirilen ekonomik faydalar proje kapsamındaki yatırım neticesinde ticari faaliyet yapılmayacağı, kamusal ve ücretsiz eğitim hizmetleri verileceği için değerlendirme dışıdır.

3. Ekonomik Fayda-Maliyet Analizi (ENBD, EİKO vb.)

Yatırımla kurulması planlanan Tasarım ve Beceri Atölyelerinde kamusal eğitim hizmetleri bedelsiz olacaktır. Bu atölyelerden yararlanacak öğrenciler orta uzun vadede sosyal ve ekonomik etkiler yaratacaktır. Yatırımın kısa vadede katma değer oluşturması beklenmemektedir. Yıllar sonra bölgenin Ar-Ge, inovasyon kapasitesinin ve çarpan etkisi ile bunun oluşturduğu katma değer yatırım maliyetini karşılaması beklenmektedir. Ekonomik fayda olarak; net akışlarda, net bugünkü değer ve fayda masraf oranlarında ortaya çıkan negatif görünüm, yatırımdan ticari gelir elde edilmeyecek olmasından kaynaklı olup bu hesaplamalar değerlendirme dışında bırakılmıştır.

4. Maliyet Etkinlik Analizi (karşılaştırmalı birim üretim ve yatırım maliyeti)

Yatırımın işletme döneminde herhangi bir ticari faaliyet öngörülmediği ve ücretsiz kamusal eğitim hizmeti verileceği için ekonomik fayda orta uzun vadeli nitelikli insan gücü, girişimcilik, teknolojik ve eğitimdeki gelişim açısından oluşan değer bakımından değerlendirilmiştir.

Yaklaşık 4,2 milyon dolayındaki yatırımdan bir yılda 6500 öğrencinin yararlanacağı öngörülmektedir. Yatırıma konu atölyelerin donanımlarının orta vadede 5 yılsonunda yenileneceği öngörüldüğünde bu sürede toplamda 32.500 öğrencinin bu atölyelerden yararlanması beklenmektedir. Yatırım maliyeti öğrenci başına maliyeti yaklaşık 130 TL olacaktır. Yararlanıcı hedef kitlenin (öğrenci ve eğitimcilerin) atölyelerden elde edeceği beceriler ve kişisel donanımların gelişimi önemli arz etmektedir. Kişilerin elde ettikleri kazanımları girişime dönüştürmesi, proje geliştirmesi, ar-ge çalışanı olması, temel bilime katkı sağlayacak bir işe yönelmesi ve daha nitelikli bir işgücüne dönüşmesi gerçekleştirilmesi durumunda bölgeye sağlanacak ekonomik katkının boyutu, yapılacak yatırımın çok daha üstünde olacaktır.

5. Projenin Diğer Ekonomik Etkileri (katma değer etkisi vb.)

Projemizin il, ilçe veya bölge ekonomisine katkıları dolaylı olarak değerlendirilmiştir. Zira proje kapsamındaki yatırımın üretim, satış vb. sonuçları bulunmamaktadır. Eğitim hizmetlerinin ve altyapısının geliştirilmesi yatırımı, kamusal hizmetin bedelsiz sürdürülmesi perspektifinden bakıldığında kısa vadede doğrudan ekonomik katkı sağlamayacaktır. Yatırım döneminde ilk etapta tedarikçiler veya yükleniciler açısından katma değer oluşturabilecektir. Projenin etkileyeceği sektörler dikkate alındığında eğitim ile ilgili imalat ve teknoloji sektörleri, ulaşım-taşıma, nitelikli personel ihtiyacı olan teknoloji ve sanayi kolları ile diğer sektörler değerlendirilmiştir.

Eğitim altyapısının gelişimi yatırımı tüm alanlarda veya sektörlerde nitelikli işgücü gelişimine hizmet etmektedir. Bir başka deyişle yatırımın, gelişmeye ve sosyo-ekonomik kalkınmaya orta uzun vadeli etkileri işgücüne, girişimlerin artışına, mevcut ekonomik, sosyal, hukuki ve çevresel sorunlara analitik bakış açısı kazanmış bireylerle hızlı çözümler geliştirilmesine katkıları söz konusudur. Zira eğitimin ekonomiye katkıları, oluşturduğu çarpan etkileri bilinmekte, yapılan araştırmalarda net bir şekilde ortaya konmaktadır.

iii. SOSYAL ANALİZ

1. Sosyal Fayda-Maliyet Analizi

Projenin sosyal etkileri projeye konu eğitim ve altyapısının gelişiminin toplumsal etkileri bakımından değerlendirilmiştir. Eğitim ve toplumsal etkiler konusunda yapılan akademik çalışma veya araştırmalardan yola çıkılarak etkiler değerlendirilmiştir. Eğitim, ülkelerin yatırım yapmak zorunda oldukları bir alandır. Eğitime ayrılan kaynak ise bir harcama değil, ülkeler için oldukça gerekli ve hatta en kârlı yatırımdır (Ünal, 1985)¹⁸. Gelişmiş ülkelerin yöneticileri, insan kaynaklarının geliştirilmesine aracı olan eğitimi sürekli gündemlerinin önde gelen maddeleri arasında tutmaktadır. İngiltere Başbakan yardımcısı "Bizim sahip olduğumuz en iyi ekonomik politika eğitimidir. Bölgesel kalkınma stratejileri, yeni açılmakta olan işler ve yarının ekonomisi için ihtiyaç duyduğumuz becerileri sağlamakta önemli bir rol oynayacaklardır" tespitini yapmıştır. Ülke kalkınmasında eğitimin diğer bir boyutu ise, öğrenilen bilgileri kullanılabilir ve pazarlanabilir hale getirmektir. Eğitim kurumlarının nitelikli insan gücü yetiştirme işlevinin yanı sıra, toplumun kültürünü tanıtmak, yayma ve araştırma yoluyla geliştirme işlevi de önem taşımaktadır. Yükseköğretim kurumlarında yürütülen bilimsel araştırma faaliyetlerinden elde edilen bulgular, toplumdaki tüm kurumların bilinçlendirilmesi, geliştirilmesi ve değiştirilmesinde etkin rol oynadığını göstermektedir. Kısacası bir ülkenin kalkınması için sermaye ve teknoloji transferi yanında, yeterli sayıda iyi yetişmiş işgücüne de ihtiyaç vardır. Bu nedenle, ekonomistler, eğitime daha fazla kaynak ayrılmasının zorunluluğuna dikkat çekmişler ve bu konudaki girişimleri desteklemişlerdir. Eğitimle sağlanan birçok bilgi ve beceriler, toplumun kalkınmasına etki edeceği gibi, bireyin eğitim düzeyinin düşüklüğünden kaynaklanan bazı olumsuzlukları da azaltacağı kuşkusuzdur. Toplumun sorun ve sıkıntılarına duyarlı, çözüm geliştiren, topluma zarar veren davranışlardan uzak, bilime ve gelişmeye hizmet eden bireyler eğitimle ortaya çıkmakta, bu bireyler sosyal yaşamın ihtiyaçlarına cevap vererek ve kalitesinin artmasına hizmet ederek katkıda bulunacaklardır.

Projeye konu yatırım bölgede ülkemiz ortalamasının altında olan eğitim düzeyindeki iyileşmeye doğrudan katkı sağlayacaktır. Uluslararası alanda kabul görmüş Tasarım ve Beceri Atölyeleri kişisel donanımları güçlü, analitik düşünme becerisi kazanmış girişimci, bireylerin artışına katkı sağlayacaktır. Söz konusu

¹⁸ Özlem Çakmak – Eğitimin Ekonomiye ve Kalkınmaya Etkisi (Dergi Park Arşiv Makale)

atölyelerde bireylere tasarım ve toplumsal sorunlara çözümler geliştirecek becerilerin kazandırılması ile birlikte çarpan etkileri ekonomik ve sosyal gelişimlere hizmet edecektir. Ayrıca atölyelerde çevreye duyarlı ve bilime dayalı eğitim modeli benimseneceğinden çevresel faktörlerin iyileştirilmesi çarpan etkileriyle bölge halkının yaşam kalitesinin artmasını ve diğer gelişim faaliyetlerinin yaygınlaşmasını sağlayacaktır.

Son olarak; yatırım kapsamında gerçekleştirilecek mal ve hizmet alımları diğer sektörler için yeni iş fırsatları oluşturacaktır. Yatırımı gerçekleştiren, yatırımı destekleyen, yatırımdan etkilenen ve yatırımı etkileyen taraflar yönüyle ekonomik verilerden bağımsız kişi ve kurumlar üzerinde etkiler değerlendirilmelidir.

Ülkemizde ekonomik gelişmenin sağlanması, yatırımların sürmesi ve buna bağlı olarak sosyal gelişmenin de desteklenmesi noktasında uygulamaya konan hedefler ve politikalar bu çok yönlü düşüncenin sonucudur. Bir yatırıma emek ve zaman harcayan yatırımcı, kamu veya özel teşebbüs, yatırımın fiziki ve teknik altyapısına katkı sağlayan yüklenici ve tedarikçiler, yatırımın çıktıları (ürün veya ürünleri) talep eden tüm kesimler sosyal kalkınmanın içerisine dahil edilebilirler. Örneğin planlanan yatırım kapsamında istihdamı öngörülen 1 kişi ve ailesi gelir ve refah düzeyinin gelişimine bağlı olarak sosyal açıdan da etkileneceklerdir. Uygulama döneminde de yatırımın diğer sektörler için ekonomik getirileri, istihdam ve beraberinde sosyo-ekonomik refahı artışı etkileri söz konusu olacak sosyal etkiler artacaktır.

2. Sosyo-kültürel Analiz (katılımcılık, cinsiyet etkisi vb.)

Yatırım kapsamında oluşturulacak atölyeler hem kız hem de erkek öğrencilere hizmet verecektir. Zira kamusal hizmet sunumunda cinsiyet farklılıkları gözlemlenmemektedir. Ayrıca bu atölyelerde teorik uygulamalardan ziyade uygulamalı eğitimler olduğundan öğretmen ve öğrencilerin etkileşiminin artması ve katılımcılığın gelişmesi söz konusu olacaktır.

3. Projenin Diğer Sosyal Etkileri (istihdama katkı vb.)

Yatırıma konu TBA 'lardan ilkokul, ortaokul ve lise çağındaki farklı yaş gruplarında öğrenciler bedelsiz yararlanacaktır. Bahsi geçen atölyelerde görevlendirilecek öğretmen ve eğitmenlere teknik ve uygulama destekleri sağlanacağından katılımcı ve geliştirici bir süreç yürütülecektir.

Genel çerçevede ilimizde yatırımların sürmesi gelişme ile birlikte istihdam, refah artışı, kişilere ve kurumlara doğrudan ve dolaylı katkılar, kişisel gelişimlere yatırım imkânlarını artıracaktır. Bu da bir yandan beşerî münasebetleri artırırken öte yandan kişilerin memnuniyetlerini ve kendilerine olan yatırım isteklerini artıracaktır. Daha somut ve özel gruplar üzerindeki etkiler ifade edilecek olursa yatırımın çeşitli guruplara etkileri söz konusudur. Öğrenciler, öğretmenler bölgedeki diğer eğitimciler (üniversitelerdeki akademisyenler) çocuklar-gençler etkileri doğrudan yaşayacak gruplardır. Diğer eğitim kurumları, iş dünyası ve bölgedeki STK'lar eğitimde verimlilikten olumlu etkileneceklerdir. Bir bütün olarak değerlendirildiğinde hedef gruplar üzerinde gerçekleşecek olumlu etkilerin ülkemizde eğitimin gelişimi ve verimlilik sağlanması, teknoloji ve bilime dayalı bir eğitim sisteminin yaygınlaşması noktasında kurumsal önemli etkiler söz konusu olabilecektir. Ayrıca yatırım kapsamında başta Ajans olmak üzere bölgede diğer kurum kuruluşlarla iş birlikleri, ilçe müdürlüklerinin ve ildeki tüm okulların benzer proje veya uygulamalarıyla etkileşim ve iletişim halinde olması söz konusudur.

Projeye konu yatırımın sonucunda üretim veya tüketimi etkileyecek bir mal veya hizmet bulunmamaktadır. Ancak atölyelerde verilecek modern, nitelikli ve teknolojik altyapılı eğitimler kişisel donanımların artmasına, buna bağlı olarak yaşam refahı, nitelikli istihdam artışlarına imkân sağlayacaktır. Aynı zamanda projenin eğitim ve eğitimle ilgili tüm sektörlerin ve alanların gelişimine katkıları söz konusudur.

iv. BÖLGESEL ANALİZ

- Projenin bölgesel düzeydeki doğrudan ve dolaylı etkileri

Projemize konu eğitimin altyapısını güçlendirmeye yönelik yatırımın etkileri aşağıdaki başlıklar altında genelden özele gruplandırılmıştır.

Toplumsal ihtiyaçların giderilmesi, kalkınma ve refah bakımından:

Yapılan akademik çalışmalar göstermiştir ki eğitim, toplumun yapısını değiştiren ve topluma daha iyi yaşama seviyesi sağlayan dinamik bir sosyal kuvvettir. Eğitimi toplumsal ihtiyaçlardan bağımsız olarak düşünmek mümkün olmadığı gibi tüm dünya, değişen modern üretim tarzlarına ve metotlarına cevap verecek eğitim modellerini hayata geçirmeye devam etmektedir. Zira eğitim, bilgi seviyesi yüksek hem bireysel hem de evrensel bir kültüre sahip, sağlıklı bir toplum yetiştirmenin ilk ve öncelikli adımıdır. Bir ülkenin refah ve mutluluğu; o

ülke insanların nitelikli ve sürekli bir eğitim almaları ve bununla kazandıkları bilgi, beceri ile ekonomik büyümeye yapabilecekleri katkı ile doğrudan ilgilidir. Bu bağlamda toplumun eğitim düzeyinin gelişen ve dönüşen modellerle yükseltilmesi sosyo-ekonomik gelişmenin en önemli itici gücü olmasına ve verimlilik artışına katkı sağlayacaktır. Bir toplumdaki eğitim düzeyinin yükselmesi, emeğin niteliğini artırarak üretim kapasitesini artırır. Emeğin niteliğindeki artış, insan sermayesine yatırım yoluyla gerçekleştirilebilir. O halde insan gücünün eğitim düzeyinin yükselmesi ile ekonomik büyüme arasında bir ilişki vardır. Eğitim düzeyi ve kalitesi artıkça bölgelerin ve ülkelerin ekonomik refahı, dünyadaki rekabet ve çözüm geliştirme güçlerinin arttığı bir gerçektir. Bu bağlamda proje kapsamında eğitimin altyapısına dolayısıyla eğitime yatırım yapılması diğer tüm gelişme alanlarına pozitif yönde çarpan etkiler sağlayacaktır.

Bölgesel gelişimler ve sosyal sermaye altyapıları bakımından:

Eğitimin diğer etkilerinin bölgesel kalkınma perspektifinden analizi veya durum tespiti ajansın hazırlamış olduğu bölge planında şöyle özetlenmiştir. Eğitim; bireylerin kişisel becerilerini geliştiren, işgücü piyasasıyla uyumunu güçlendiren, kalite odaklı ve fırsat eşitliğine dayanan bir eğitim anlayışı nitelikli işgücünün yetişmesinde, değişen talep yapısına uygun beceri ve bilgi altyapısının oluşturulmasında, kaynakların verimli olarak kullanılmasında önemli bir role sahiptir. Bu tespit doğrultusunda değerlendirildiğinde projemiz kapsamında Şanlıurfa ilimizin 13 ilçesinde 13 okulda kurulması planlanan Tasarım ve Beceri Atölyelerinin, bireylerin kişisel becerilerini geliştiren, kalite odaklı, uygun beceri ve bilgi altyapısı oluşturan bir model olarak hedeflere olumlu etki ve katkıları değerlendirilmiştir. Bilim, sanat, yaşam becerileri gibi pek çok alanda gelişimi öncelikleyen bu atölyeler, bir yandan özellikle mesleki ve yüksek öğretim kademelerine geçişte daha donanımlı ve uygulama deneyim altyapısı güçlü bireylerin sayısını artırırken; öte yandan yaşadığımız dünyanın yönelimlerini takip eden bireylerin yetişmesine imkân verecektir. Bu da iş gücü piyasasında nitelikli istihdama, sosyal çevrenin gelişimine, pek çok alanda problem tanımlama ve çözüm geliştirme kabiliyetinin artmasına imkân sağlayacaktır.

Bölgesel ve sektörel etkiler bakımından:

Proje sonuçları bölgesel plan ve program hedeflerine hizmet eder niteliktedir. Zira eğitimin ve modern altyapılara sahip uygulamaların yaygınlaşması doğrudan bireylere, bireylerden bölgesel kalkınmaya etkiler

sağlamaktadır. Eğitim sektörünün ekonomik büyüklüğü, ilişkili olduğu tedarikçi sektörlerin gelişimi ve eğitimin etkilediği tüm sektörler değerlendirildiğinde sonuçların çarpan etkisiyle orta ve uzun vadeli pozitif etkiler söz konusudur. İlde ilk/orta/lise/üniversite öğrencilerinin kullanımına açık nitelikli bir yapı oluşturulması önemlidir. Bahsi geçen atölyeler hem bilimsel düşünme becerisi ve merakını tetikleyecek, hem de bu atölyelerin yenilenmesi, giderlerinin karşılanmasında kaynak doğuran bir mekân haline dönüşecektir.

Başarılı uygulama, yatırım ve projelerin yaygınlaşması bakımından:

Projemizi örnek alarak benzer projeler, yatırım planlamaları ve uygulamalar geliştirecek hedef grup dışındaki diğer okullar, kurum kuruluşlar, yerel yönetimler, üniversite ve STK'lar bölgesel kalkınmaya hizmet edecektir. Şanlıurfa ilinde çağın gerekliliği olan eğitim modellerine uygun Tasarım ve Beceri atölyelerinin artması, TRC2 bölgesinde eğitim altyapısının ve eğitimin gelişmesi, yaygınlaşması, eğitim ile ilişkilendirilen pek çok toplumsal, sosyal ve ekonomik sorunların çözümüne katkı sağlayacaktır. Aynı zamanda bu bahsi geçen atölyelerin sayısı ülke çapında artarken eğitimde olumlu yönde domino etkisi yaratacak gelişme eksenine ilimiz ve bölgemiz nispetinde katkı sağlanacaktır.

v. DUYARLILIK ANALİZİ

Duyarlılık analizleri ile yatırımın farklı şartlar altında veya alternatif finansal çözümlerle hayata geçirilmesine dair karşılaştırmaları, birden fazla optimal çözümü içermektedir. Yatırım kapsamında üretim olmadığından analiz birim satış fiyatı, satış miktarı, ana girdi maliyetleri, projenin süresi, indirgeme oranı gibi değişkenler sabit kabul edilmiştir. Bu noktada projenin dışsal etkilerden yalnızca yatırım maliyetlerinin değişimi, finansal ihtiyaçlar bakımından duyarlılığı dikkate alınabilir. Ayrıca yatırımın rekabet ve dışsal koşullardan çok sınırlı ölçüde etkileneceği değerlendirilmektedir. Zira yatırımın bedelsiz kamusal hizmetleriyle ortaya çıkacak sonuçları piyasa koşullarından bağımsız olup çözüm alternatifleri, fiziki ve finansal kaynaklar kamu açısından güçlüdür. Yatırımın karşı karşıya olacağı riskler bir sonraki bölümde özetlenmiş olup alternatif çözümlerin yatırımın duyarlılığını karşılayacağı düşünülmektedir.

vi. RİSK ANALİZİ

Proje ile ilgili riskler daha çok finansman kaynakları, ekonomik gelişmeler, tedarikçi veya yüklenicilerin mal ve hizmet sunumundaki aksaklıkları

çerçevesinde değerlendirilmiştir. Ülkemizde politik veya ekonomik ulusal çapta herhangi bir sıkıntı yaşanmayacağı varsayımından yola çıkarak projenin bu açıdan risklerinin düşük olduğu değerlendirilmektedir. Kur artışlarının sınırlı ölçüde ithal donanım ve sarf malzemeleri temini ile etkilerinin azaltılabileceği değerlendirilmektedir. Tedarikçi ve yüklenicilerin takvime göre uygun donanım veya teknoloji temin taahhütlerini yerine getirmeleri için sözleşmelerde bağlayıcı ve cezai müeyyidelere yer verilecektir. Genel çerçevedeki analizlere göre gerçekleşme olasılıkları ve alınabilecek tedbirler aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

Tablo 18: Risk Analizi Tablosu

Risk Tanımı	Dönem (Uyg. / İşletme)	Olasılık (1-5 Arası)	Etki Düzeyi (1-5 Arası)	Tedbir
Tedarikçi veya yüklenicilerin taahhütlerini takvimde belirlenen sürede yerine getirmemesi	Uygulama (Yatırım) Dönemi	2 (Düşük)	3 (Orta)	Yapılacak sözleşmelerde bağlayıcı, cezai müeyyideler içeren tedbirler alınacaktır. Gerektiğinde hızlı bir şekilde yeni tedarikçi veya yükleniciler belirlenebilecektir.
Tedarikçi veya yüklenicilerin şartnamelere ve taahhütlerine uygun mal ve hizmet vermemesi	Uygulama (Yatırım) Dönemi	2 (Düşük)	3 (Orta)	Yapılacak sözleşmelerde bağlayıcı, cezai müeyyideler içeren tedbirler alınacaktır. Gerektiğinde hızlı bir şekilde yeni tedarikçi veya yükleniciler belirlenebilecektir.
Mal hizmet temin döneminde oluşabilecek ekonomik sıkıntılar, döviz artışı vb. durumlar	Uygulama (Yatırım) Dönemi	2 (Düşük)	2 (Düşük)	Mal ve hizmet alım sözleşmelerinde fiyat artışlarının tedarikçi ve yükleniciler tarafından karşılanması talep edilebilecektir.
Proje uygulama veya yönetim sıkıntılarının yaşanması	Uygulama (Yatırım) Dönemi	2 (Düşük)	4 (Yüksek)	Müdürlüğümüz bu noktada hem kendi bünyesinde benzer proje ve yatırımları koordine etmiş mevzuatlara hâkim uzman personellerini görevlendirecek hem de proje koordinatörü istihdam edecektir.

Kurulacak atölyelerin uygulama ihtiyaçlarının karşılanması noktasında sıkıntılar yaşanması	İşletme (Faaliyet) Dönemi	2 (Düşük)	4 (Yüksek)	İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri olarak söz konusu atölyelerin ihtiyaçları için yıllık bütçe, ödenek ve öğretmen planlaması yapılacak, Bakanlıktan destek alınacaktır.
--	---------------------------	-----------	------------	--

16. KAYNAKÇA VE EKLER

Kaynakça:

1. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Gösterge ve İstatistikleri
www.sbb.gov.tr/
2. Milli Eğitim Bakanlığı 2023 Vizyon Belgesi
www.2023vizyonu.meb.gov.tr/
3. MEB Tasarım ve Beceri Atölyeleri Web Sitesi
www.tba.meb.gov.tr
4. Şanlıurfa Valiliği Web Sitesi
www.sanlıurfa.gov.tr
5. Şanlıurfa İl Milli Eğitim Müdürlüğü Web Sitesi
www.sanlıurfa.meb.gov.tr
6. Şanlıurfa İl Milli Eğitim Müdürlüğü 2019-2023 Stratejik Planı
www.sanlıurfa.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2021_04/16103017_YanliYurfa_YI_MEM_2019-2023_Stratejik_Planı.pdf
7. Karacadağ Kalkınma Ajansı 2014-2023 Bölge Planı
www.karacadağ.gov.tr/Planlama/Dosya/www.karacadağ.org.tr_4_TE3R95N_X_trc2_2014_2023_bolge_planı.pdf
8. Karacadağ Kalkınma Ajansı Yatırım Destek Ofisi
www.investsanliurfa.com
9. TÜİK Data Arşivi veya İstatistikleri (demografik veriler ve bültenler)
www.tuik.gov.tr
10. Çakmak Özlem, 2008, D.Ü. Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi 11, 33-41
www.dergipark.org.tr/en/pub/zgefd/issue/47957/606767
11. Arama motoru, 21. yy eğitim, okul sistemleri
www.tedmem.org/mem-notlari/degerlendirme/dunya-standartlarinda-21-yuzyil-okul-sistemi-nasil-insa-edilmeli

EKLER:

EK-1: Taşınmazların Mülkiyet Durumunu Gösteren Belgeler

- ❖ Uygulama alanı okullar kamu mülkiyetindedir.

EK-2: Talep Analizinde Kullanılan Dokümanlar

- ❖ Araştırma soruları/Görüşme formu

ARAŞTIRMA SORULARI

- 1) İlçenizdeki okullarda geçmişte benzer çalışmalar/sınıflar oluşturuldu mu? Oluşturuldu ise devam durumu ve deneyimler?
- 2) "Tasarım ve Beceri Atölyeleri"nde en çok neden ihtiyaç duyuyorsunuz?
- 3) Okulunuz için en uygun atölyeler hangileridir. (Önem sırasına göre ilk 3 taneyi sıralayınız?
- 4) Planladığınız okullardaki a söz konusu atölyeler için fiziki alan tahsisi konusunda yeterlilik durumu?
- 5) Planladığınız okullarda söz konusu atölyeler için öğretmen konusunda yeterlilik durumu? Kadronuzda tasarım ve beceri atölyeleri konusuyla ilgili çalışmalar yapan veya bu konuda eğitim alan öğretmenler mevcut mudur? Bu alanda öğretmenlere ne tür destekler sunulmalıdır?
- 6) Öğretmenlerin atölyelerde azami düzeylerde verimli olması için alması gereken eğitimler nelerdir? Sizce bunun nasıl sağlanması gerekmektedir?
- 7) Genel olarak öğrencilerin atölyelerden azami düzeylerde yararlanması için sizce nasıl bir düzende/sistemle (faydalanma saatleri, günleri, öğrenci sayıları, öğrenci yaş-sınıfları vb) çalışmaları daha yararlı olacaktır?
- 8) Sizce okulunuzda kurulacak olan "Tasarım Beceri Atölyeleri"nin öğrencilerinize en önemli katkıları neler olacaktır?
- 9) Gerek öğrenci gerekse öğretmenler özelinde kurulması planlanan STEM merkezinden nasıl bir sistem dâhilinde faydalanmalıdır? Aktif yararlanma öğrenci ve öğretmenlere sizce ne tür katkılar sağlar?
- 10) Sizce okulunuz için nasıl verimli, özgün ve işlevsel atölye açılabilir. Kurulacak olan atölyede okulunuzun durumu da özellikle dikkate alınması gereken hususlar için önerileriniz nelerdir?
- 11) Bizim eksik bıraktığımız, unuttuğumuz/ sizin ilave etmek istediğiniz başka konular var mıdır?

EK-3: Belirlenen Atölyelerin Donanım-Teknoloji ve Mobilya Listeleri

1. YAZILIM ve TASARIM ATÖLYESİ

Sıra	Donanım - Malzeme Adı – İLKOKUL	Türü	Birim	Miktar
1	Bilgisayar	Donanım	Adet	4
2	Yarı profesyonel fotoğraf makinesi	Donanım	Adet	1
3	Tripod	Donanım	Adet	1
4	Mikrofonlu kulaklık	Donanım	Adet	2
5	İşkence	Donanım	Adet	10
6	Kıl testere kolu ve ucu	Donanım	Adet	5
7	Kıl testere sehpa (tezgâhı)	Donanım	Adet	5
8	Kodlama eğitime giriş devre kartları	Donanım	Takım	10
9	Yıldız tornavida takımı (3'lü set)	Donanım	Takım	3
10	Düz tornavida takımı (3'lü set)	Donanım	Takım	3
11	Pense	Donanım	Adet	3
12	Yan keski	Donanım	Adet	3
13	Kargaburun	Donanım	Adet	3
14	Temrinlik	Donanım	Takım	15
15	Renkli yazıcı	Donanım	Adet	1
16	Testere (metal, kıl)	Donanım	Takım	1
17	Şerit metre	Donanım	Adet	1
18	Metal metre	Donanım	Adet	1
19	Sıcak mum tabancası (silikon tabanca sıcak)80w	Donanım	Adet	5
20	Şeffaf ince mum çubuk silikon	Donanım	Adet	50
21	İlk yardım dolabı	Donanım	Adet	1
22	GRAVÜR SETİ (DREMEL)	Donanım	Adet	1
23	Arduino set	Donanım	Adet	15
24	Hobi Avadanlık Kutusu	Donanım	Adet	1
25	Arduino UNO (Arduino Set İçeriği)	Donanım	Adet	1
26	Breadboard	Donanım	Adet	1
27	Erkek - erkek jumper kablo (20 cm)	Sarf Malz.	Adet	20
28	Dişi - erkek jumper kablo (20 cm)	Sarf Malz.	Adet	20
29	Dişi - dişi jumper kablo (20 cm)	Sarf Malz.	Adet	20
30	Hc-sr04 ultrasonic mesafe sensörü	Sarf Malz.	Adet	1
31	Buzzer	Sarf Malz.	Adet	1
32	10k (1/4 w)	Sarf Malz.	Adet	10
33	4k7 (1/4w)	Sarf Malz.	Adet	10
34	1k (1/4 w)	Sarf Malz.	Adet	10
35	Led (yeşil - kırmızı - mavi)	Sarf Malz.	Set	20
36	Hoparlör (0,5 w - 8 ohm)	Sarf Malz.	Adet	1

Sıra	Donanım - Malzeme Adı – ORTAOKUL	Türü	Birim	Miktar
1	Bilgisayar	Donanım	Adet	4
2	Havya (40w)	Donanım	Adet	5
3	Yarı profesyonel fotoğraf makinesi	Donanım	Adet	1

4	Tripod	Donanım	Adet	1
5	Mikrofonlu kulaklık	Donanım	Adet	2
6	İşkence	Donanım	Adet	10
7	Kıl testere kolu ve ucu	Donanım	Adet	5
8	Kıl testere sehpa (tezgâhı)	Donanım	Adet	5
9	Küçük matkap	Donanım	Adet	1
10	Muhtelif matkap uçları (0,6 - 0,8 - 1 - 2 - 3 - 4 - 5mm)	Donanım	Takım	1
11	Yıldız tornavida takımı (3'lü set)	Donanım	Takım	3
12	Düz tornavida takımı (3'lü set)	Donanım	Takım	3
13	Pense	Donanım	Adet	3
14	Yan keski	Donanım	Adet	3
15	Kargaburun	Donanım	Adet	3
16	Temrinlik	Donanım	Takım	15
17	3d printer	Donanım	Adet	1
18	Filament (3d printer göre)	Donanım	Adet	1
19	Renkli yazıcı	Donanım	Adet	1
20	Testere (metal, kıl)	Donanım	Takım	1
21	Şerit metre	Donanım	Adet	1
22	Metal metre	Donanım	Adet	1
23	Sıcak mum tabancası (silikon tabanca sıcak)80w	Donanım	Adet	5
24	Şeffaf ince mum çubuk silikon	Donanım	Adet	50
25	İlk yardım dolabı	Donanım	Adet	1
26	GRAVÜR SETİ (DREMEL)	Donanım	Adet	1
27	Arduino set	Donanım	Adet	15
28	Hobi Avadanlık Kutusu	Donanım	Adet	1
29	Arduino UNO (Arduino Set İçeriği)	Donanım	Adet	1
30	Step motor	Donanım	Adet	1
31	DC motor (redüktörlü, 6 - 12v)	Donanım	Adet	1
32	Breadboard	Donanım	Adet	1
33	DC motor (3v)	Donanım	Adet	1
34	Erkek - erkek jumper kablo (20 cm)	Sarf Malz.	Adet	20
35	Dişi - erkek jumper kablo (20 cm)	Sarf Malz.	Adet	20
36	Dişi - dişi jumper kablo (20 cm)	Sarf Malz.	Adet	20
37	Lm35 sıcaklık sensörü	Sarf Malz.	Adet	1
38	Foto direnç	Sarf Malz.	Adet	1
39	Acs712 akım sensörü modülü	Sarf Malz.	Adet	1
40	Hall effect sensör	Sarf Malz.	Adet	1
41	Dht11 sıcaklık ve nem sensörü	Sarf Malz.	Adet	1
42	Hc-sr04 ultrasonic mesafe sensörü	Sarf Malz.	Adet	1
43	Toprak nem sensörü	Sarf Malz.	Adet	1
44	433 mhz rf alıcı verici modül (kristalli)	Sarf Malz.	Adet	1
45	Hc05 bluetooth modül	Sarf Malz.	Adet	1
46	Trimpot (10k - 3386 yatık)	Sarf Malz.	Adet	1
47	Potansiyometre - 10k	Sarf Malz.	Adet	1
48	Buzzer	Sarf Malz.	Adet	1

49	Buton	Sarf Malz.	Adet	5
50	Role modülü (4'lü)	Sarf Malz.	Adet	1
51	Ds3231 rtc modül	Sarf Malz.	Adet	1
52	4 x 16 karakter lcd display	Sarf Malz.	Adet	1
53	L298 step motor sürücü modülü	Sarf Malz.	Adet	1
54	10k (1/4 w)	Sarf Malz.	Adet	10
55	4k7 (1/4w)	Sarf Malz.	Adet	10
56	1k (1/4 w)	Sarf Malz.	Adet	10
57	Led (yeşil - kırmızı - mavi)	Sarf Malz.	Adet	20
58	Hoparlör (0,5 w - 8 ohm)	Sarf Malz.	Adet	1
59	Servo Motor SG 90	Sarf Malz.	Adet	1
60	Çizgi izleme sensörü	Sarf Malz.	Adet	1

Sıra	Donanım - Malzeme Adı – İLKOKUL /YAZILIM	Türü	Birim	Miktar
1	Ofis Yazılımları (Word, Excel, Power Point vb.)	Donanım	Adet	4
2	Teknik Danışmanlık (Yatırım sonrası minimum 1 yıl)	Hizmet	Yıl	1

Sıra	Donanım - Malzeme Adı – ORTAOKUL /YAZILIM	Türü	Birim	Miktar
1	Ofis Yazılımları (Word, Excel, Power Point vb.)	Donanım	Adet	4
2	Tasarım Programları (Adobe, CAD vb.)	Donanım	Adet	4
3	Teknik Danışmanlık (Yatırım sonrası minimum 1 yıl)	Hizmet	Yıl	1

Sıra	Donanım - Malzeme Adı – MOBİLYA	Türü	Birim	Miktar
1	Masif Kayın Çalışma Masası (60 cm x 165 cm x 75 cm)	Mobilya	Adet	1
2	Ortası Boşluklu Sekizgen Masa (75 cm x 75 cm x 75 cm)	Mobilya	Adet	3
3	Modüler Çalışma Masası (70 cm x 50 cm x 75 cm)	Mobilya	Adet	24
4	Bilgisayar Masası (60 cm x 165 cm x 75 cm)	Mobilya	Adet	2
5	Robot Yürütme (FLL) Masası (120 cm x 120 cm x 75 cm)	Mobilya	Adet	1
6	Ahşap Çalışma Ünitesi (180 cm x 90 cm x 60 cm) ve Üst Raflar (180 cm x 29 cm x 35 cm)	Mobilya	Adet	1
7	Duvara Monte Dolap Ünitesi (40 cm x 188 cm x 71 cm)	Mobilya	Adet	1
8	Depolama Ünitesi (60 cm x 130 cm x 204 cm)	Mobilya	Adet	1
9	Bilgisayar Sandalyesi	Mobilya	Adet	5
10	Tabure	Mobilya	Adet	35
11	Pencere Altı Depolama Birimleri	Mobilya	Adet	1
12	Stor perde	Mobilya	Adet	1

2. DRAMA, DİL ve ELEŞTİREL DÜŞÜNCE ATÖLYESİ

Sıra	Donanım - Malzeme Adı – İLKOKUL VE ORTAOKUL	Türü	Birim	Miktar
1	Karagöz Hacivat oyunu karakterleri	Donanım	Takım	1
2	Def	Donanım	Adet	1

3	Çeşitli el kuklalar (meslekler erkek, kız, çocuk, yaşlı, hayvanlar)	Donanım	Takım	1
4	Mikrofon	Donanım	Adet	1
5	Anfi	Donanım	Adet	1
6	Hoparlör	Donanım	Adet	1
7	Ses sistemi (anfi +2 adet hoparlör)	Donanım	Adet	1

Sıra	Donanım - Malzeme Adı – MOBİLYA	Türü	Birim	Miktar
1	Kukla Perdesi Sahne Düzeneği (90 cm x 120 cm x 90 cm x 145 cm)	Mobilya	Adet	1
2	Bilgisayar Masası (60 cm x 165 cm x 75 cm)	Mobilya	Adet	1
3	Bilgisayar Sandalyesi	Mobilya	Adet	1
4	Puf (40 cm x 40 cm x 40 cm)	Mobilya	Adet	35
5	Puf (110 cm x 40 cm x 40 cm)	Mobilya	Adet	1
6	Malzeme Dolabı (40 x 206 x 94 cm)	Mobilya	Adet	2
7	Sahne Perdesi	Mobilya	Adet	2
8	Pencere Altı Depolama Birimleri	Mobilya	Adet	1
9	Stor perde (siyah)	Mobilya	Adet	1

3. MÜZİK ATÖLYESİ

Sıra	Donanım - Malzeme Adı – İLKOKUL ve ORTAOKUL	Türü	Birim	Miktar
1	Darbuka	Donanım	Adet	5
2	Tef (Zilli Ve Zilsiz)	Donanım	Adet	5
3	Bendir	Donanım	Adet	1
4	Tahta Kaşık	Donanım	Adet	5
5	Ritim Çubukları	Donanım	Adet	15
6	Marakas	Donanım	Adet	3
7	Çelik Üçgen	Donanım	Adet	2
8	Ksilafon	Donanım	Adet	1
9	Davul (Folklor)	Donanım	Adet	1
10	Bağlama	Donanım	Adet	1
11	Klasik Gitar	Donanım	Adet	1
12	Keman	Donanım	Adet	1
13	Dijital Piyano	Donanım	Adet	1
14	Nota Sehpası	Donanım	Adet	15
15	Müzik Sistemi	Donanım	Adet	1
16	Dizekli Yazı Tahtası	Donanım	Adet	1
17	İlk Yardım Dolabı	Sarf Malz.	Adet	1
18	Cajon	Donanım	Adet	1
19	Metalofon	Donanım	Adet	1
20	Metronom	Donanım	Adet	1
21	Bongo	Donanım	Adet	1
22	Boomwackers	Donanım	Adet	2
23	Orff Bardakları	Donanım	Adet	7
24	Parmak Zil	Donanım	Adet	2

25	Cabasa	Donanım	Adet	1
26	Agogo (Guiro)	Donanım	Adet	2
27	Akort Aleti	Sarf Malz.	Adet	1

Sıra	Donanım - Malzeme Adı – MOBİLYA	Türü	Birim	Miktar
1	Kolçaklı Sandalye	Mobilya	Adet	35
2	Dolap	Mobilya	Adet	6
3	Bilgisayar Sandalyesi	Mobilya	Adet	1
4	Bilgisayar Masası (60 cm x 165 cm x 75 cm)	Mobilya	Adet	1
5	Enstrüman askı düzeneği (113 x 570 cm)	Mobilya	Adet	1
6	Stor perde	Mobilya	Adet	1

4. AHŞAP ve METAL ATÖLYESİ

Sıra	Donanım - Malzeme Adı – İLKOKUL	Türü	Birim	Miktar
1	Çeşitli Orta Boy İşkenceler	Donanım	Adet	20
2	Kıl Testere Kolu ve Ucu	Donanım	Adet	25
3	Kıl Testere Sehpası (Tezgâh)	Donanım	Adet	25
4	Kıl Testere Sehpası/Masa Kısıkaçı	Donanım	Adet	25
5	Sünger Zımpara	Sarf Malz.	Adet	60
6	Kâğıt Zımpara	Sarf Malz.	Adet	50
7	Zımpara Takoza	Sarf Malz.	Adet	6
8	Rulo Zımpara	Sarf Malz.	Adet	10
9	Tokmak (Ahşap)	Donanım	Adet	5
10	Dereceli Gönye (Oynar Gönye)	Donanım	Adet	2
11	90 Derecelik Metal Gönye	Donanım	Adet	4
12	Pergel	Donanım	Adet	2
13	Metal Metre	Donanım	Adet	2
14	Şerit Metre	Donanım	Adet	5
15	Ahşap Kırık Metre	Donanım	Adet	2
16	Açılı Kesim El Testeresi	Donanım	Adet	2
17	Akrilik Boyalar Ve Vernik	Sarf Malz.	Set	2
18	Çeşitli Fırçalar	Sarf Malz.	Set	10
19	Rende	Donanım	Adet	4
20	Törpü	Donanım	Adet	5
21	Yan Keski	Donanım	Adet	1
22	Kargaburun	Donanım	Adet	1
23	Kelpeten	Donanım	Adet	3
24	Tezgâh Mengenesi	Donanım	Adet	1
25	Kontraplak (Çeşitli Kalınlıklarda)	Sarf Malz.	Adet	330
26	Çekiç (300 Gr)	Donanım	Adet	3
27	Muhtelif Ağaç Vidası	Sarf Malz.	Kg	1
28	Ahşap Tutkalı	Sarf Malz.	Kg	4
29	Yıldız Tornavida Takımı (3'lü Set)	Donanım	Takım	1
30	Düz Tornavida Takımı (3'lü Set)	Donanım	Takım	1
31	Pense	Donanım	Adet	3

32	Mukavva	Sarf Malz.	Adet	30
33	İletki Gönye	Donanım	Adet	2
34	Tokmak Plastik	Donanım	Adet	2
35	2'lik Başsız Çivi	Sarf Malz.	Adet	1
36	3'lük Başsız Çivi	Sarf Malz.	Adet	1
37	200 Gr Çekiç	Donanım	Adet	3
38	Galvanizli Tel	Sarf Malz.	Top	2
39	Değişik Renklerde Bakır Tel	Sarf Malz.	Top	5
40	Düz Metal Kesme Makası	Donanım	Adet	3
41	Bakır Levha (Kabartma İçin)	Sarf Malz.	Adet	20
42	Matkap Tezgâhı (Sutunlu Matkap)	Donanım	Adet	1
43	Ahşap Matkap Ucu Seti	Donanım	Takım	1
44	Metal Matkap Ucu Seti	Donanım	Takım	1
45	Kıl Testere Makinası	Donanım	Adet	1
46	Kıl Testere	Donanım	Adet	20
47	Mikro Ağaç Tornası	Donanım	Adet	2
48	Torna İçin 5 Prc Set	Donanım	Takım	2
49	Multi Dril	Donanım	Adet	2
50	Şarjlı Vidalama + Vidalama Ucu Set	Donanım	Adet	1
51	Panç Seti	Donanım	Adet	1
52	İlk Yardım Dolabı	Donanım	Adet	1
53	Masif Kereste	Sarf Malz.	Takım	1
54	Ahşap 3 Cm'lik Kavale	Donanım	Kg	1
55	Ahşap Kavale	Donanım	Takım	30
56	Koruyucu Gözlük	Donanım	Takım	10
57	Seyyar Talaş Emme	Donanım	Adet	1
58	Tezgâh Üstü Daire Testere	Donanım	Adet	1
59	Daire Testere	Donanım	Adet	1
60	Takı Yuvarlak Ağızlıpense	Donanım	Takım	2
61	Takı Kargaburnu	Donanım	Adet	2
62	Alüminyum Tel	Sarf Malz.	Kg	10
63	Misina	Sarf Malz.	Bobin	1
64	Misina	Sarf Malz.	Bobin	1
65	Saatçi Eğe Set	Donanım	Set	2
66	Yüzük Ölçü Malafası	Donanım	Adet	1
67	Tas Mentеше Freze Seti	Donanım	Takım	1
68	Vida Havşa Açma	Donanım	Takım	2
69	Bist Uc	Donanım	Adet	10
70	Bağlantı Jakı	Donanım	Adet	4
71	Hava Tabancası	Donanım	Adet	1
72	Spiral Hortum	Donanım	Adet	1
73	Dekubaj Testere	Donanım	Adet	1
74	Dekubaj Testere Aparatı	Donanım	Adet	10
75	Kompresör	Donanım	Adet	1
76	Mobilya Vidası	Donanım	Takım	1
77	Ayaklı Örs	Donanım	Adet	1

78	Lehim Makinası Set	Donanım	Adet	1
----	--------------------	---------	------	---

Sıra	Donanım - Malzeme Adı – ORTAOKUL	Türü	Birim	Miktar
1	Çeşitli Orta Boy İşkenceler	Donanım	Adet	20
2	Kıl Testere Kolu ve Ucu	Donanım	Adet	25
3	Kıl Testere Sehpa (Tezgâh)	Donanım	Adet	25
4	Kıl Testere Sehpa/Masa Kıskaçı	Donanım	Adet	25
5	Düz Iskarpela (6 – 8 – 10-12-16-20-26 Mm)	Sarf Malz.	Takım	1
6	Oyma Bıçağı (6 – 8 – 10-12 Mm Oluklu Tırnak)	Sarf Malz.	Takım	1
7	Sünger Zımpara	Sarf Malz.	Adet	60
8	Kâğıt Zımpara	Sarf Malz.	Adet	50
9	Zımpara Takoza	Donanım	Adet	6
10	Rulo Zımpara	Donanım	Metre	10
11	Tokmak (Ahşap)	Donanım	Adet	5
12	Dereceli Gönye (Oynar Gönye)	Donanım	Adet	2
13	90 Derecelik Metal Gönye	Donanım	Adet	4
14	Pergel	Donanım	Adet	2
15	Metal Metre	Donanım	Adet	2
16	Şerit Metre	Donanım	Adet	5
17	Ahşap Kırık Metre	Sarf Malz.	Set	2
18	Dağlama Aleti	Sarf Malz.	Set	4
19	Açılı Kesim El Testeresi	Donanım	Adet	2
20	Akrilik Boyalar Ve Vernik	Sarf Malz.	Set	2
21	Çeşitli Fırçalar	Sarf Malz.	Set	10
22	Pastarangula	Sarf Malz.	Adet	2
23	Rende	Donanım	Adet	4
24	Törpü	Donanım	Adet	5
25	Yan Keski	Donanım	Adet	1
26	Kargaburun	Donanım	Adet	1
27	Kelpeten	Donanım	Adet	3
28	Tezgâh Mengenesi	Donanım	Adet	1
29	Kontraplak (Çeşitli Kalınlıklarda)	Sarf Malz.	Adet	330
30	Çekiç (300 Gr)	Donanım	Adet	3
31	Muhtelif Ağaç Vidası	Donanım	Kg	1
32	Ahşap Tutkalı	Sarf Malz.	Kg	4
33	Yıldız Torna Vida Takımı (3'lü Set)	Donanım	Takım	1
34	Düz Torna Vida Takımı (3'lü Set)	Donanım	Takım	1
35	Pense	Donanım	Adet	3
36	Mukavva	Sarf Malz.	Adet	30
37	İletki Gönye	Donanım	Adet	2
38	Tokmak Plastik	Donanım	Adet	2
39	2'lik Başsız Çivi	Donanım	Adet	1
40	3'lük Başsız Çivi	Donanım	Adet	1
41	200 Gr Çekiç	Donanım	Adet	3
42	Galvanizli Tel	Sarf Malz.	Top	2

43	Değişik Renklerde Bakır Tel	Sarf Malz.	Takım	5
44	Düz Metal Kesme Makası	Donanım	Adet	3
45	Bakır Levha(Kabartma İçin)	Sarf Malz.	Adet	20
46	Matkap Tezgâhı(Sutunlu Matkap)	Donanım	Adet	1
47	Ahşap Matkap Ucu Seti	Donanım	Takım	1
48	Metal Matkap Ucu Seti	Donanım	Takım	1
49	Kıl Testere Makinası	Donanım	Adet	1
50	Kıl Testere	Donanım	Adet	20
51	Mikro Ağaç Tornası	Donanım	Adet	2
52	Torna için 5 Prc Set	Donanım	Takım	2
53	Titreşimli Zımpara Makinası	Donanım	Adet	1
54	Multi Dril	Donanım	Adet	2
55	Şarjlı Vidalama + Vidalama Ucu Set	Donanım	Adet	1
56	Panç Seti	Donanım	Adet	1
57	İlk Yardım Dolabı	Donanım	Adet	1
58	Masif Kereste	Sarf Malz.	Takım	1
59	Ahşap 3 Cm'lik Kavale	Sarf Malz.	Kg	1
60	Ahşap Kavale	Sarf Malz.	Kg	30
61	Koruyucu Gözlük	Donanım	Adet	10
62	Seyyar Talaş Emme	Sarf Malz.	Adet	1
63	Tezgâh Üstü Daire Testere	Sarf Malz.	Adet	1
64	Daire Testere	Sarf Malz.	Adet	1
65	Takı Yuvarlak Ağızlıpense	Donanım	Adet	2
66	Takı Kargaburnu	Donanım	Adet	2
67	Alüminyum Tel	Sarf Malz.	Kg	10
68	Misina	Sarf Malz.	Bobin	1
69	Misina	Sarf Malz.	Bobin	1
70	Saatçi Eğe Set	Donanım	Set	2
71	Yüzük Ölçü Malafası	Donanım	Adet	1
72	Tas Mentеше Freze Seti	Donanım	Takım	1
73	Vida Havşa Açma	Donanım	Takım	1
74	Bist Uc	Donanım	Adet	10
75	Bağlantı Jakı	Donanım	Adet	4
76	Hava Tabancası	Donanım	Takım	1
77	Spiral Hortum	Donanım	Adet	1
78	Dekubaj Testere	Donanım	Adet	1
79	Dekubaj Testere Aparatı	Donanım	Adet	10
80	Kompresör	Donanım	Adet	1
81	Mobilya Vidası	Sarf Malz.	Takım	1
82	Ayaklı Örs	Donanım	Adet	1
83	Lehim Makinası Set	Donanım	Adet	1

Sıra	Donanım - Malzeme Adı – MOBİLYA	Türü	Birim	Miktar
1	Masif Ahşap Çalışma Masası (80 cm x 145 cm x 75 cm)	Mobilya	Adet	6

2	Ahşap Pano (80 cmx 125 cm)	Mobilya	Adet	2
3	Delikli Metal Duvar Takım Panosu (70 cm x 100 cm)	Mobilya	Adet	2
4	Masif Ahşap Çalışma Tezgâhı (60 cm x 165 cm x 75 cm)	Mobilya	Adet	2
5	Ahşap Çalışma Ünitesi (180 cm x 90 cm x 60 cm) ve Üst Raflar (180 cm x 29 cm x 35 cm)	Mobilya	Adet	1
6	Duvara Monte Dolap Ünitesi (40 cm x 188 cm x 71 cm)	Mobilya	Adet	1
7	Depolama Ünitesi (60 cm x 130 cm x 204 cm)	Mobilya	Adet	1
8	Eviyeli tezgâh ve tezgâh altı dolapları	Mobilya	Adet	1
9	Tabure	Mobilya	Adet	35
10	Pencere Altı Depolama Ünitesi 1	Mobilya	Adet	1
11	Pencere Altı Depolama Ünitesi 2	Mobilya	Adet	1
12	Stor perde	Mobilya	Adet	1

5. YAŞAM BECERİLERİ ATÖLYESİ

Sıra	Donanım - Malzeme Adı – İLKOKUL VE ORTAOKUL	Türü	Birim	Miktar
1	Kanepe	Donanım	Adet	1
2	Ocak	Donanım	Adet	1
3	3'lü tencere seti	Donanım	Adet	1
4	Tencere	Donanım	Adet	1
5	3'lü tava seti	Donanım	Adet	1
6	Çaydanlık	Donanım	Adet	1
7	Yemek takımı	Donanım	Takım	1
8	Kaşık - çatal - bıçak seti	Donanım	Takım	1
9	Fırın	Donanım	Adet	1
10	Fırın Dolabı	Donanım	Adet	1
11	Buzdolabı	Donanım	Adet	1
12	Bulaşık makinası	Donanım	Adet	1
13	Çamaşır makinası	Donanım	Adet	1
14	Çamaşırılık	Donanım	Adet	1
15	Ütü	Donanım	Adet	1
16	Ütü masası	Donanım	Adet	1
17	Temizlik kovaı	Donanım	Adet	2
18	Elektrik süpürgesi	Donanım	Adet	1
19	Süpürge	Donanım	Adet	5
20	Faraş	Donanım	Adet	5
21	Dikiş kutusu (makas, iğne, iplik, düğme)	Donanım	Adet	1
22	Takım çantası (pense, tornavida takımı, kurbacık anahtar, yağdanlık)	Donanım	Adet	1
23	Dikiş makinası (ortaokullar için)	Donanım	Adet	1
24	Perde seti (güneşlik ve tül ayrı ayrı, korniş dahil)	Donanım	M ²	3
25	Mini tartı	Donanım	Adet	1
26	Muhtelif Kumaş	Sarf Malz.	Metre	50
27	İlk yardım dolabı	Sarf Malz.	Adet	1
28	Yangın Söndürme Tüpü	Sarf Malz.	Adet	1
29	Ölçü kabı	Donanım	Adet	1

30	Dijital hassas mutfak tartısı	Donanım	Adet	1
31	Tek kişilik yorgan	Donanım	Adet	1
32	Saç kurutma makinesi	Donanım	Adet	1
33	Çamaşır sepeti	Donanım	Adet	1
34	Elbise askısı	Donanım	Adet	3
35	Dijital mutfak termometresi(gıda termometresi)	Donanım	Adet	1
36	Zaman sayacı (kronometre)	Donanım	Adet	1

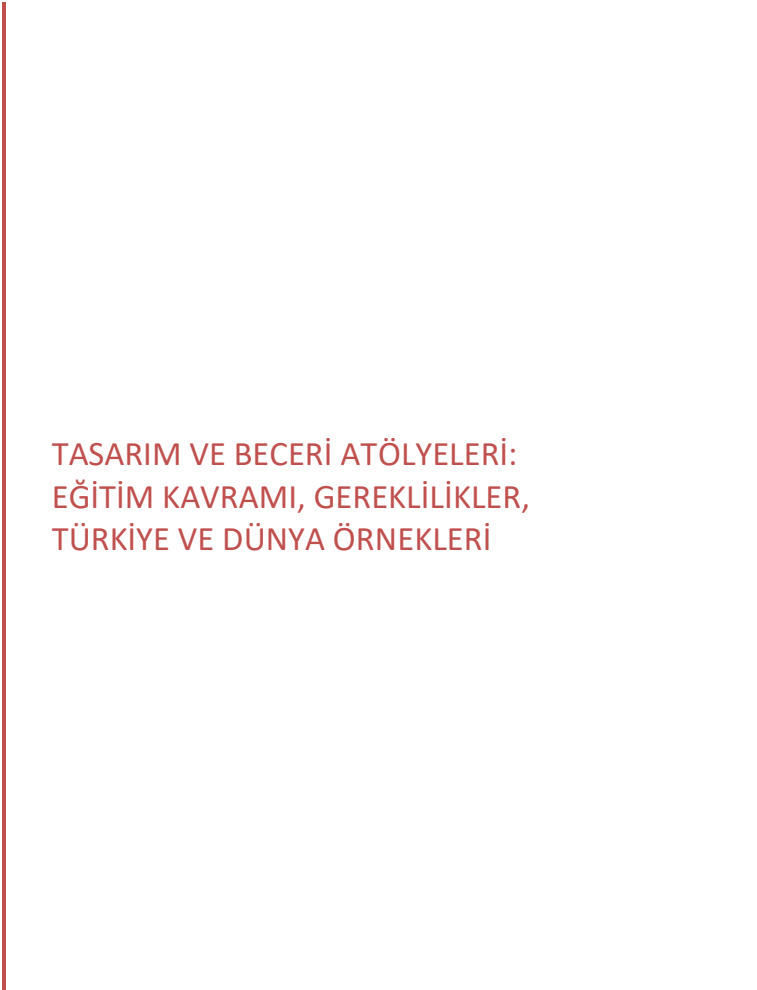
Sıra	Donanım - Malzeme Adı – MOBİLYA	Türü	Birim	Miktar
1	Çekyat	Mobilya	Adet	1
2	Baza (90 cm x 190 cm x 30 cm)	Mobilya	Adet	1
3	Tek Kişilik Yatak (90 cm x 190 cm x 28 cm)	Mobilya	Adet	1
4	Elbise Dolabı (84 cm x 60 cm x 188 cm)	Mobilya	Adet	1
5	Yemek Masası (80 cm x 80 cm x 73 cm)	Mobilya	Adet	7
6	Ahşap Çalışma Ünitesi (180 cm x 90 cm x 60 cm) ve Üst Raflar (180 cm x 29 cm x 35 cm)	Mobilya	Adet	1
7	Dikiş Masası (60 cm x 165 cm x 75 cm)	Mobilya	Adet	1
8	Mutfak Tezgâhı, Tezgâh Altı ve Üstü Dolaplar	Mobilya	Adet	1
9	Perde Ünitesi ve Perdesi (50 cm x 220 cm x 190 cm)	Mobilya	Adet	1
10	Tabure	Mobilya	Adet	35
11	Stor perde	Mobilya	Adet	1

Not: Lise grubu Bilim ve Kültür Atölyelerinin listesi MEB teknik şartnameler dosyasında yer almaktadır. Bu dosyada yer alan toplam sabit yatırım maliyetlerine söz konusu atölyelerin de maliyetleri ilave edilmiştir. Ekte yer alan Excel tablolarında (Ek-5'te) detaylara yer verilmiştir.

EK-4: Tasarım ve Beceri Atölyelerinin (TBA'lar) İçin MEB Tarafından Belirlenen Standartlar, Teknik ve İdari Şartnameleri

❖ Dijital dosya ve detay için: www.tba.meb.gov.tr

© 2014 Pearson Education, Inc. or its affiliate(s). All rights reserved. Pearson Education, Inc., publishing as Pearson Benjamin Cummings, 101 Philip Drive, Assinippi Park, New York, NY 10964-2133.

İÇİNDEKİLER

1-	<u>EĞİTİM</u>	98
2-	<u>EĞİTİM TARİHİNİN ÖNEMLİ NOKTALARI</u>	98
3-	<u>MODERN EĞİTİM ANLAYIŞI</u>	98
4-	<u>TÜRKİYE'DE EĞİTİM</u>	100
5-	<u>ÇAĞDAŞ EĞİTİM AKIMLARI</u>	100
	<u>5.1- Kır Eğitim Yurdu Akımı</u>	100
	<u>5.2- Sanat Eğitimi Akımı</u>	101
	<u>5.3- Çocuktan Hareket Akımı</u>	101
	<u>5.4- Sınıf Düzenleri Akımı</u>	101
	<u>5.5- İş Eğitimi Akımı</u>	101
6-	<u>ALTERNATİF EĞİTİM UYGULAMALARI</u>	102
	<u>6.1- Montessori Eğitimi</u>	102
	<u>6.2- Waldorf Eğitimi</u>	102
	<u>6.3- High/Scope Yaklaşımı</u>	102
	<u>6.4- Summerhill Okulu</u>	103
7-	<u>TASARIM VE BECERİ ATÖLYELERİ</u>	103
	<u>7.1- Tasarım ve Beceri Atölyeleri (TBA) Nedir?</u>	105
	<u>7.2- Tasarım ve Beceri Atölyeleri (TBA) Türleri</u>	105
	<u>7.2.1- Yazılım ve Tasarım Atölyesi</u>	105
	<u>7.2.2- Ahşap ve Metal Atölyesi</u>	106
	<u>7.2.3- Müzik Atölyesi</u>	106
	<u>7.2.4- Drama Atölyesi</u>	106
	<u>7.2.5- Yaşama Beceri Atölyeleri</u>	107
8-	<u>TÜRKİYE VE DÜNYA ÖRNEKLERİ</u>	108
	<u>8.1- TÜRKİYE ÖRNEKLERİ</u>	108
	<u>8.1.1- İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü:</u>	108
	<u>8.1.2- Antakya</u>	109
	<u>8.1.3- Mektebim Koleji</u>	109
	<u>8.1.4- ARKKİ</u>	110
	<u>8.2- DÜNYA ÖRNEKLERİ</u>	111
	<u>8.2.1- Almanya</u>	111
	<u>8.2.2- Japonya</u>	112
	<u>8.2.3- New Canaan Country School</u>	113
	<u>8.2.4- Yunanistan</u>	114
	<u>8.2.5- İngiltere</u>	114
	<u>8.2.6- Hamden Hall Country Day School</u>	116
9-	<u>KARŞILAŞILABİLECEK SORUNLAR</u>	117
10-	<u>SON SÖZ</u>	118
11-	<u>KAYNAKÇA</u>	119

1- EĞİTİM

Eğitim insanın hayatı boyunca devam eden bir süreçtir. Tarih boyunca da üzerinde önemle durulan, değişen, gelişen ve nasıl daha iyi hale getirilebileceği konusunda çalışmalar yapılan bir alan olmuştur. Bu nedenle de çok sayıda eğitim tanımı yapılmıştır.

- Durkhiem eğitimi, “toplumsal yaşama hazır olmayanlara yetişkin kuşak tarafından uygulanan etki” olarak tanımlanmış
- Tolstoy, “bir insanın diğerini kendi gibi kılma eğilimi demiş
- Dewey, “ Ne içten gelen olgunlaşma ne de zihnin kendisinde olan yeteneklerin geliştirilmesidir. Eğitim teması üzerinde belirli içeriksel çağrışım ya da bağlantılarla zihnin biçimlendirilmesidir” şeklinde açıklamıştır.
- Khrishnamurti ise herkesten daha farklı bir tanım yapmış ve "kuşları dinleyebilmek, gökyüzünü, bir ağacın, bir tepenin şeklinin olağanüstü güzelliğini görebilmek ve hissedebilmek, bunlarla gerçekten ve doğrudan ilişkide olmaktır” demiştir.

Teknik olarak da her türlü eğitim kurumu aracılığıyla kültürel mirasın (değer, bilgi, yetenek) kuşaktan kuşağa aktarılmasıdır. Eğitim süreç ve ürün olarak da ikiye ayrılabilir. Ürün olarak; öğrenme-öğretme yoluyla kazanılan her şey, süreç olarak da; birinin eğitmesi veya kendini eğitime durumudur.

Bunların yanı sıra, eğitim; hissedilen, özümseyen, bir güç haline getirilebilen bir araçtır.

2- EĞİTİM TARİHİNİN ÖNEMLİ NOKTALARI

Çin kültüründe eğitim anlayışının temeli; beşikten mezara kadar eğitim ve öğretim görme şeklindedir. Ayrıca Konfüçyüs ile Laotze'nin görüşleri Çinlilerde eğitimi şekillendiren ana etkenler olmuştur.

Antik Yunan'da ise eğitim anlayışı diğer medeniyetlere göre biraz daha farklı olmuştur. Dinsel ağırlıklı eğitim yerine toplumsal unsurların ve hukuki değerlerin ağırlıkta olduğu eğitim anlayışı ön planda tutulmuştur. Kısaca sosyal kurallara önem atfedilmiştir. Eğitim; "Asiller Eğitimi" ile "Köylüler Eğitimi" olarak ikiye ayrılmıştır. Asillere has olan eğitim jimnastik ile müzik eğitimidir. Köylülere verilen eğitim ise bundan farklı olmuştur. Ayrıca sosyal yapıya göre de değişiklik göstermiştir. Örneğin; İsparta'da askeri eğitim ağırlıktayken, Atina şehir devletinde gramer, edebiyat, müzik, jimnastik gibi dersler verilmiştir.

Yunan eğitim sisteminin Romalılar tarafından devralınmasından sonra eğitimin, ağırlık noktası "retorik" ya da ""diyalektik" unsurlar olmuştur. Romalılarda eğitimin temel ilkesi, iyi vatandaş yetiştirmek olarak belirlenmiştir. Roma'da asil ve hür bir eğitim; okul için değil, yaşam için öğrenim esastır.

Günümüz modern eğitim anlayışlarının temellerinin Aydınlanma döneminde atıldığını söylemek mümkündür. Özellikle John Locke ile J.J.Rousseau'nun felsefi sistemleri ve eğitim hakkındaki görüşleri modern eğitimin temel taşlarındandır.

Kısaca eğitimin tarihsel yönü öncelikle geleneksel ve dinsel bir argümanla başlamış, aklın ve bireyin üstünlüğünün kabul edildiği bir yöne de evrilmiştir.

3- MODERN EĞİTİM ANLAYIŞI

John Locke modern eğitime; bireyciliği ön plana çıkarıp geleneksel değerlerin karşısına yeni değerleri koyarak, bilgiye deneysel yollarla ulaşabileceğini, eğitimde ve bilimde fikir

özgürlüğünün olması gerektiğini söyleyerek katkı sağlamıştır. Böylelikle Locke çağdaş eğitimin temellerini atmıştır. J.J.Rousseau da; geleneksel eğitim sisteminin insanları gerçek benliklerinden ayırdığını; insan hâlini ve zamanını hiçe saydığını öne sürmüş ve eğitimin merkezinin, insan karakterinin doğaya göre biçimlenmesi gerektiğini savunmuştur. Rousseau ilaveten; bireyin kendini gerçekleştirmesi gerektiğini, çocukların, yeteneklerini ortaya çıkarmaları ve olmak istedikleri şeyi olmaları için özgür bırakılmaları gerektiğini, onlara şu ya da bu olmaları değil yaşamın öğretilmesi ve bir meslek sahibi olmadan önce insan olduklarının öngörülmesi gerektiğini söylemiştir. Kısaca Rousseau'nun eğitimden anladığı; verilen eğitimin bireye, bir takım görüşler dayatmakla değil de, bireyin istediği ve özümsemediği bir biçimde gerçekleştirilmesidir.

Kısaca Locke ve Rousseau'nun modern eğitim anlayışı; yaşantı sonucu oluşan deneyim, kendi olma, hayatındakilerden ve varlığından sorumlu olma, kendini gerçekleştirme gibi insanın varlığını yücelten değerlerdir. Bu düşünceler üzerine kurulan modern eğitim, sistematik ve programlı bir eğitim anlayışını da beraberinde getirmiştir.

Eğitimin ütopyalarından birisi olarak 19. yüzyılın büyük 'genel okul' reformcusu olarak bilinen Horace Mann'ın, bütün sınıflardan çocukların devam edebileceği genel bir okul kurarak bu sorunun üstesinden gelmeyi umut ettiği düşüncesini örnek olarak vermek mümkündür. Mann, zengin ve yoksulun aynı okulda kaynaşmasıyla birlikte sınıf ayrımlarının erimeyeceğini düşünüyordu. 'Genel okul' yaklaşımıyla ilgili sorun, bütün çocukların okula aynı kültürel temel ve entelektüel araçlarla girmemesi ve eğitimlerini aynı amaçlar için kullanma eğiliminde olmamalarıydı. Başka bir deyişle genel okul, öğrencilere aşırı genel bir eğitim sağlıyordu. 19. yüzyılın sonundan itibaren Amerikalı eğitimciler; eğitimi bireyselleştirerek ve bireysel ihtiyaçları karşılayacak düzeye getirerek, Genel Okul yaklaşımındaki aşırı genel eğitim sorununu çözmeye çalıştılar. 1920 ve 1930'larda Özgür Okul düşüncesi ise ;

- Öğretmenler danışmandır.
- Okul sosyal bir kurumdur.
- Eğitimin başlangıç noktası öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarıdır.

- d) Pasif öğrenmeye değil aktif öğrenme söz konusudur.
- e) Öğrenmenin, toplum olmak üzere birçok kaynağı vardır
- f) Yetenekler bir sonuç değil araçtır.
- g) Öğrenciler karar alma sürecine katılmaktadırlar. Düşüncelerini savundu.

4- TÜRKİYE'DE EĞİTİM

Vakıflar tarafından yürütülen eğitimin, II. Mahmut döneminde, devlet eliyle yürütülmesi gündeme gelmiştir. 17 Mart 1857 tarihinde Maarif-i Umumiye Nezareti adında, eğitim ve öğretim hizmetlerinden sorumlu bir nazır (bakan) meclis içinde yer almıştır. Okullar üç dereceye ayrılmıştır.

İlk yasal düzenleme de 1869 yılında Maarif-i Umumiye Nizamnamesidir. Bu düzenleme ile eğitim hakkı, yönetimi, eğitim sisteminin belirlenmesi, ödenekler, öğretmenlerin yetiştirilmesi ve istihdamı, sınav sistemleri vb. hususlar düzenlenmiştir.

1923 yılında Maarif Nezareti kaldırılarak 1926 yılında bugünkü eğitim hizmetlerinin temelini oluşturan “Maarif Teşkilatı Hakkında Kanun” kabul edilmiştir.

Cumhuriyetle beraber eğitimin süreklilik içeren bir olgu olduğu düşüncesi benimsenmiştir. Sistemler eğitim modeli egemen olmuştur.

5- ÇAĞDAŞ EĞİTİM AKIMLARI

Değişen dünya gelişimin en büyük hamlelerini bilim ve teknoloji alanında gösterirken eğitime yüklenen anlamda da büyük değişimler meydana gelmiştir. Bilim ve teknolojideki gelişmeler insan hayatında büyük kolaylıklar sağlarken bir yandan da hayatın karmaşılaşmasına ve yaşanan problemlerin türünün değişmesine neden olmuştur. Teknoloji ve bilim alanındaki gelişmelere uyum sağlayabilmek; eğitim ve öğrenmeye, farklı alanlarda yetişmiş insana daha fazla ihtiyaç duyulmasına yol açmıştır.

Bu da beraberinde; eğitimcilerin farklı düşünce akımlarıyla eğitim ve öğretim politikalarını etkilemelerine zemin hazırlamıştır.

5.1- Kır Eğitim Yurdu Akımı

19. yüzyılın son çeyreğinde ortaya çıkmıştır. Gençlere kırsal bölgede eğitim olanağı yaratmayı istemiştir. Bu akıma göre gençler, ailelerinden ayrılmalı ve kırlarda kurulan gençlik merkezlerinde eğitilmelidir.

İdealizmden etkilenmiş ve eğitimde bilgi aktarmanın ikinci panda olması gerektiğini vurgulanmıştır. Öğrencilerin doğayla iç içe yetiştirilmesi gerektiği savunulmuştur Temsilcisi, Hermann Lietz'dir

Ana İlkeleri:

- Öğrencilerle eğitimciler ilişkilerini, dostça ve arkadaşça kurmalı.
- Öğrenciler, kişilik ve yeteneğine en uygun alana yönlendirilmeli
- Gençler kendi ihtiyaçlarını karşılarken, çağın ihtiyaçlarına uygun mesleklere ve hayata hazırlanmalı.
- Milli bilinç yerleştirilmeli.

5.2- Sanat Eğitimi Akımı

Güzel sanatlar yoluyla eğitimde genel bir reform yapmaya yönelik çabalaradır. 19.yüzyıl kültürel çöküşünün önüne geçebilmeyi amaçlamıştır. İnsanın kendine yabancılaşmasını engellemek ister ve bunun için sanattan, kültürden, estetikten yararlanmaktadır. Güzel sanatlar eğitimi, öğretimin ana unsuru haline getirerek amaçlarına ulaşmak istemektedir. Toplumda yaşanan mevcut olumsuzlukların eğitim yoluyla giderilmeye çalışılması bu akımın ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Teknik gelişmelerin insanın maneviyatını öldürdüğü, sadece akılcılığı geliştirdiği, duyguları ihmal ettiği görüşündedir. İnsan şahsiyetini, eğitimin pedagojik ve psikolojik temellerinin güçlendirilmesi gerektiğini savunmaktadır.

5.3- Çocuktan Hareket Akımı

İngilizlerin çocuk merkezli, Almanların ise çocuktan hareket, dedikleri bu akım, tüm eğitim kademelerinde öğrenciyi merkeze alan bir hareket olarak 20. Yüzyılın başlarında ortaya çıkmıştır. Çocuk adeta yeniden keşfedilmiştir. Çocuk yetiştikten, farklı kendine özgü bir varlıktır. Bu akımda oyun önem kazanmıştır ve etkili, eğitici bir araç olarak kullanılmıştır. Bu akımın en büyük temsilcisi M. Montessori'dir. Ona göre çocuk, etkinlik alanını ve şeklini kendisi seçer. Yani yapılması gereken çocuğun kendi etkinlik alanına uygun olacak oyun ve materyali çocuğa sunmaktır. Çocuğun ilgi ve yetenekleri önemlidir. En temel ilkesi “çocuğu yetiştirmeye terk etmektir”

5.4- Sınıf Düzenleri Akımı

Sınıf düzenleri akımının başında Helene Parkhurst'un “Dalton Planı” gelir. Öğretimde bireysel çalışmayı hareket noktası olarak almaktadır. Aynı yaş öğrencilerinin bir sınıfta toplandığı geleneksel sınıf sistemini kaldırarak, öğrencilerin bireysel çalışmalarla, kendi yeteneklerine ve ilgi alanlarına uygun şekilde desteklenmesi amaçlanmaktadır. Her ders için özel laboratuvarlar kurulmaktadır. Bu sebeple akımın adı “Laboratuvar Plümü” olarak da geçmektedir. Öğrencilere yardım etmek ve rehberlik yapmak için laboratuvarlarda bir ders öğretmeni bulunmaktadır.

5.5- İş Eğitimi Akımı

20. yüzyıl başlarında geleneksel eğitime tepki olarak ortaya çıkmıştır. İş ve üretim okulu olarak iki başlıkta değerlendirilir.

- a) İş Okulu: En önemli unsur iştir. Okul hayatla iç içe olmalı çocuğa el becerisi kazandırılmalıdır. Şahsiyet işle yoğrulmalıdır. Zihin ve beden birlikte ürettiği için karakter gelişimine katkı sağlamaktadır. İş çocuğun gerek sosyal gerekse zihinsel beceriler kazanması için aracı olarak görülür. Yaparak, yaşayarak öğrenmek akımın özünü oluşturur. Okul programlarına iş dersi bu akımın etkisiyle girmiştir. En önemli temsilcisi; Alman eğitimci Kerschensteiner'dir.
- b) Üretim Okulu: Eğitim yoluyla maddi üretim ilişkisi önemli görülmüştür. İlkesi; iş içinde, iş aracılığıyla iş için eğitimidir. Zihni eğitim, bedeni eğitim ve politeknik eğitim şeklinde yapılır. İşin önemine vurgu yapar ancak eğitimin maddi üretimle ilişkisini öne çıkarır.

Çocukları ve gençleri pratik çalışmalara sokmayı, temel aletlerin kullanılmasını öğretmeyi amaçlar.

6- ALTERNATİF EĞİTİM UYGULAMALARI

6.1- Montessori Eğitimi

Tıp doktoru ve eğitimci Maria Montessori, Psikiyatri Kliniği'nde çalışırken; Fransız hekimler; Jean Itard ve Edouard Sequin'in yöntemlerini kullanarak zihinsel engelli çocukların eğitimiyle ilgilenmeye başlar. Bazı sonuçlar elde eden Montessori, bu tür yöntemlerin özel gereksinimi olmayan çocuklarda daha başarılı sonuçlar verebileceğini düşünür. Roma'nın kenar mahallelerinden birinde, 3-6 yaşlarında ilgilenilmeyen çocukların devam ettiği ilk Montessori okulunu açar. Çocukların gösterdiği gelişmeler uluslararası çapta dikkat çeker bu dikkat bugün hala devam etmektedir. Dünyanın pek çok ülkesinde Montessori okulları çalışmalarını sürdürmektedir. Türkiye'de de bu tarz eğitim veren bazı okul öncesi eğitim kurumları bulunmaktadır.

Montessori'nin eğitiminde; çocuğun beş duyusunun eğitimi ile aşamalı öğretim amaçlanmaktadır.

İnsanın doğasında dünyayı duyuyla algılamaya dayalı bilincin temel alınması ve algı kabiliyetinin geliştirilmesi gerektiğini savunmaktadır.

Çocuk, onun için özenle seçilmiş malzemenin sınırları içinde yaşar. Kendisine sunulan çeşitli öğretim araçları arasından hangi malzemeyi seçip kullanacağına kendisi karar verir. Çocukların öğrenme merakı, kendi seçimlerini yapabilmekten duydukları zevk ile sağlanmaktadır.

6.2- Waldorf Eğitimi

İlkokulu, I. Dünya Savaşı sonrası, Waldorf-Astoria sigara fabrikasının işçileri için verdiği bir dizi eğitim konferansı sonucu Almanya'da kuruldu. 2001 yılında 605'i Avrupa'da olan, 845 Waldorf Okulu bulunuyordu.

Çocuk eğitimi değil, insan eğitimi önemsemiştir. Steiner insan gelişiminin yedişer yıllık bir ritim içinde gerçekleştiğini öngörmüştür ve yedişer yıllık gelişim tanımları yapmıştır.

Çocuğa hazır bilgi aktarmanın yaratıcı olmadığı aksine zihinsel yeteneklerini kullanarak geliştirebilmesi için sorular uyandıracak bir öğretim şeklinin seçilmesi gerektiğini savunur. İlkokul çocuklarının hareket ihtiyaçlarına karşılayabilmek için interaktif bir ders programı hazırlanmasını, resim ve müzik derslerine önem verilerek duygusal zekâ gelişiminin desteklenmesini önerir.

Eğitimlerde canlılar âlemi öğretilir. Bahçecilik, marangozluk vb. elişleri ile yeni şeyler üretmeye yönelik işler yapılır. Diğer yedişer yıllık yaş aralıklarında da gelişime yönelik destekleyici içeriklerle eğitim sürdürülür.

Görüşleri Jean Piaget'nin çocuk psikolojisi ve eğitimi hakkında geliştirdiği kuramlarla büyük benzerlikler göstermektedir.

6.3- High/Scope Yaklaşımı

Temeli etkin öğrenmedir. Şiddete eğilimli çocuklar için hazırlanan bir yaklaşımdır.

Etkin öğrenmenin yetişkinle çocuk arasındaki sağlıklı ve olumlu etkileşimlere bağlı olduğunu söyler. Çocuklarla denetim paylaşılır, çocukların güçlü yönlerine odaklanılır, çocukların oyunlarını destekler ve sosyal çatışmalara karşı bir problem çözme yaklaşımı izler.

Çocuklara seçim yapmaları, kararlarını almaları için uygun ortam sağlanır. Bu durum da küçük çocukların bir sonraki etkinlikte ne ile karşılaşacaklarını tahmin etmelerini sonuç olarak da büyük ölçüde denetim gücü kazanmalarını sağlamaktadır.

High/Scope yaklaşımı Türkiye’de de bazı özel okullarda uygulanmaktadır.

6.4- Summerhill Okulu

A.S Neill tarafından 1921 yılında Londra’nın Suffolk’un Leiston kasabasında kurulmuştur. A.S Neil yaşamın amacını mutluluğu bulmak yani insanın kendine dair şeyleri bulması olarak tanımlamıştır.

Geleneksel okul çalışmalarının zaman, sabır ve enerji savurganlığı olduğunu; çocukları oyundan alıkoyduğunu söyler.

Summerhill’in temel ilkesi; okulun özgürlükle yönetilmesidir. Derse devam zorunluluğu yoktur, çocuk okula değil okul çocuğa uymalıdır. Program yalnızca öğretmenler içindir.

Öğrenciler üç gruba ayrılır ve yatılıdırlar. Odalarını toplama zorunlulukları yoktur, istediklerini seçme ve giyme hakkına sahiptirler.

Sınıf sınavları yoktur ama üniversiteye gitmek isteyen öğrenciler de göz önünde bulundurulur.

Her gün, sabah 9.30 ile 13.00 arasında; İngilizce, matematik, tarih, coğrafya, fizik, kimya, laboratuvar dersleri verilmektedir. Sonrasında tüm öğrenciler özgürdür.

Atölyelerde çocukların tercihleri; bisiklet onarmak, oyuncak veya resim yapmak vb. olabilir. Saat dörtteki çaydan sonra da çeşitli etkinlikler yapılır. Sanat odasında çalışmak, resim yapmak, deri işleriyle uğraşmak, sepet örmek, seramikle uğraşmak
Cumartesi okul toplantısı ve ardından dans yapılır, Pazar günü de tiyatro gecesi olarak geçirilir.

7- TASARIM VE BECERİ ATÖLYELERİ

Tasarım ve Beceri Atölyeleri (TBA); yeni eğitim yaklaşımını ve vizyonunu son dönemde çocuk eğitimlerinde önemli bir yeri olan robotik ve kodlama eğitiminin ötesine taşımaktadır. Uzmanlar tarafından yapılandırılan TBA Eğitimleri geleneksel eğitimi; teknolojiye dayalı, uygulamaya yönelik, genel hayat becerilerini artırıcı özellikleri ile öğrencilerin analitik düşünme yeteneklerini, el becerilerini, düşünsel dünyalarını geliştirmelerine, kendilerini ifade edebilmelerini sağlayan kapsamlı bir eğitim sistemine dönüştürmektedir.

Tasarım ve beceri atölyeleri (TBA) sadece bilişsel yönü olmayan farklı birçok açıdan başarıya katkı sağlayan, çocukların doğasına, psikolojik yapısına, beceri ve tecrübe temelli gelişimine katkı sağlayacak şekilde dizayn edilmiş eğitim programıdır.

Atölyeler çocukların baştan sona tasarım ve üretim süreci içinde yer almalarına olanak sağlayacaktır. Yapıcı geri bildirimlerle ve rehberlik eşliğinde kendilerini geliştirerek, eğitim ve öğretim görme imkânları olacaktır. Gerek mevcut yaşantılarında gerekse gelecek yaşam becerilerine ayrıca akademik hayatlarına da ciddi katkılarda bulunacaktır. Tüm bu beceriler karakter özelliklerini doğalarına uygun bir şekilde geliştirip, pekiştirecektir.

TASARIM VE BECERİ ATÖLYELERİ NE İŞE YARAR

DIŞ PAYDAŞLAR

İŞBİRLİKLİ VE VERİMLİ KAMU
YENİLİKÇİ VE SÜREKLİ SİVİL TOPLUM
YERLİ, YENİLİKÇİ, YEŞİL EKONOMİ

ÖĞRETMEN

YENİLİKÇİ MESLEKİ GELİŞİM
İŞBİRLİKLİ MESLEKİ GELİŞİM
GÜÇLÜ MESLEKİ AİDİYET
SOSYAL-DUYGUSAL ÖĞRETİM

OKUL

ÇOCUK DOSTU İKLİM
ÇEVRESEL GELİŞİME KATKI
ÜRETİM TEMELLİ KURUMSALLAŞMA

YÖNETİCİ

YENİLİKÇİ
İŞ BİTİRİCİ
ÜRETKEN
LİDER

ÖĞRENCİ

MERAK
SEBAT
İŞBİRLİĞİ
ELEŞTİREL DÜŞÜNME
YARATICILIK
ÖZ DENETİM
ETKİLİ İLETİŞİM
SOSYO-KÜLTÜREL FARKINDALIK

VELİ

NİTELİKLİ VE ERKEN KATILIM
YENİLİKÇİ-ÜRETKEN OKUL AİLE
İŞBİRLİĞİ

7.1- Tasarım ve Beceri Atölyeleri (TBA) Nedir?

Tasarım Beceri Atölyeleri; arkasındaki pedagojik öz nedeniyle bütünsel bir eğitim yaklaşımı sunan, doğrudan öğrencinin katılımı ve emeği ile gerçekleşen çalışmalardır. Klasik sınıf tasarımlarından ve geleneksel eğitim anlayışından farklı, etkileşimli öğrenme imkânı sunan açık eğitim alanlarıdır.

Deneyimi temel alan, uygulamanın ön planda olduğu, çocukların bilgilerini hayatla ilişkilendirmesini sağlayan ve yaşama becerilerini üst düzeye taşıyan eğitim anlayışıdır. Çağdaş eğitim kuramlarının her birinin içinde yer alan ve çocuğun kişisel, zihinsel ve sosyal gelişiminde büyük öneme sahip uygulamalarının toplamı gibidir aslında.

Herhangi spesifik bir faaliyetin yapıldığı yerden ziyade, öğrencilere yaratıcılıklarını ortaya koyabilecekleri, kendilerini ifade edebilecekleri araçların ve imkanların sunulduğu ortamlardır.

7.2- Tasarım ve Beceri Atölyeleri (TBA) Türleri

7.2.1- Yazılım ve Tasarım Atölyesi

Gelişen çağın ve teknolojinin kullanımına yönelik ve bu alandaki uygulamalar doğrultusunda bilgi ve teknoloji üretebilmeleri, bu alanda kullanılan malzemeleri doğru şekilde, doğru amaçla kullanabilmeleri, muhakeme yeteneklerinin gelişebilmesi, çok yönlü düşünmeyi öğrenebilmeleri için çalışmaların yapıldığı atölyedir. Robotik ve Kodlama,

- Yazılım,
- Üç Boyutlu (3D) Tasarım,
- Grafik Tasarım,
- Robotik ve Kodlama vb. konularda çalışmalar yapılır.
- Algoritmik düşünme,
- Problem çözme,
- Ürün geliştirme,
- Hayal ettiklerini bir ürün haline getirebilme
- Çoklu karar yapılarını anlama ve bunları içeren programlar oluşturma,
- Robotik ve kodlamanın ana unsuru olan sanat ve tasarım algısı geliştirme,
- 3 boyutlu düşünme, şekil ve uzay algısını geliştirme,
- İnce motor becerilerini geliştirme,
- Hayal gücünü geliştirme,
- Üretme ve buluş yapma vb. becerilerinin kazandırılmasının amaçlandığı atölyedir.

7.2.2- Ahşap ve Metal Atölyesi

Ahşap malzemeler yapısı ve kökeni nedeniyle çocukları doğaya yakınlaştıran ve çocukların doğaya sevgisini, merakını artıran malzemelerdir. Metal malzemeler ise kültürümüzü yansıtan kökeni eskilere dayanan ürünlerdir. Ahşap ve Metal Atölyeleri; yaşam becerilerini geliştirirken bir yandan da ahşabın doğallığını metalin sağlamlığıyla birleştirdikleri tasarımlar yapabilecekleri, hayallerini yaratıcılıklarıyla bütünleştirip gerçek bir ürüne dönüştürebilecekleri atölyelerdir.

- Ahşap tasarımı (Oyuncak, maket, kukla yapımı vb.),
- Ahşap oymacılığı,
- Filografi (Çivi sanatı),
- Tel bükme sanatı,
- Alüminyum folyo ile rölyef yapımı,
- Bakır levha desen kabartma vb. uygulamalar yapılır.

7.2.3- Müzik Atölyesi

Müzik kişisel gelişim, odaklanma, el becerileri, nefes kontrolü, terapi, hayal gücü, yaratıcılık, duygusal zeka gelişimi konusunda önemli bir yere sahiptir. Çocuk eğitiminde her geçen yıl daha da belirgin bir yer edinmeye başlamıştır. Ayrıca çocukların gelişiminde pozitif bir etkiye sahiptir. Bir terapi yöntemi olarak kullanılan sanatın çocukların eğitimlerinde yer alması, kendilerini ifade ediş kabiliyetlerinin gelişimine de katkı sağlamaktadır. Ayrıca burada müzik konusunda yeteneği ve ilgisi olan öğrencilere de fırsat olmaktadır.

Müzik atölyelerinde;

- Dinleme ve söyleme
- Müziksel algı ve bilgilenme
- Müziksel yaratıcılık
- Müzik kültürü vb. alanlarda beceriler geliştirilmektedir.

7.2.4- Drama Atölyesi

Drama gerek yetişkinler gerekse çocuklar için günlük yaşam becerilerine önemli ölçüde katkı sağlamaktadır. Topluluk önünde kendini ifade edebilme, özgüven kazanma, muhakeme ve ezbere olmadan doğaçlama konuşabilmek yeteneklerinin gelişmesini sağlamaktadır. Drama ile insanla ilgili her şey sanatsal bir ifadeyle canlandırılmakta ve üretilmektedir. Sözel ve sözel olmayan iletişim becerilerini geliştirmekte, dayanışma, ekiple çalışma, sorumluluk alma, iç disiplin alma konularında destek vermektedir. Ayrıca meslek seçimi ve seçecekleri meslek ne olursa mesleklerinde ilerlemelerini sağlayacak beceriler konusunda da yol gösterici olmaktadır.

- Tiyatro,
- Drama,
- Masal ve fıkra anlatıcılığı
- Karagöz-Hacivat (Gölge oyunları),
- Kukla oynatma
- Pantomim,
- Sunuculuk,
- Diksiyon,
- Ana dil ve yabancı dilin doğru kullanımı,
- Duygu, düşünce, hayal ve izlenimlerini yazılı olarak anlatma becerilerini ve alışkanlıklarını geliştirme vb. uygulamalar yapılmaktadır.

7.2.5- Yaşama Beceri Atölyeleri

Yaşam becerileri atölyesi, çocuklara bağımsız, kendine yetebilen bireyler olma konusunda destek olur. Çocuklar bu atölyede; sosyalleşebilir, disiplinler arası bağ kurabilir, özgüvenlerini, muhakeme yeteneklerini ve empati becerilerini geliştirebilirler. Bu sağlıklı ve güçlü ilişkiler kurmaları konusunda da kendilerine yardımcı olur.

a) Kendine yetebilme ve bağımsız bireyler olarak yetişebilme:

- Hijyen,
- Dikiş dikme,
- Kıyafetlerini düzenleme,
- Çamaşır asma,
- Ütü yapma,
- Elektrikli ev aletlerini kullanma,
- Basit tamir işleri yapma,
- Basit yemekler yapabilme,
- Cihazları kullanabilecekleri yönergeleri takip edip kılavuzları okuma,
- Günlük temizliklerini yapma,

b) Sağlıklı Yemek Kültürü Edinme:

- Sağlıklı ve dengeli beslenme alışkanlığı edinme,
- Sofra düzenlemeyi ve adabını öğrenme,
- Farklı kültürlerle ait yemekleri tanıma,

c) Etkili ve doğru iletişim:

- Nezaket kuralları,
- Sosyal beceriler,
- Zamanı doğru ve kontrollü yönetebilme,
- Enerji tasarrufu

d) Nezaket kuralları:

- Sosyal durumları yönetmek,
- Zaman yönetimi ve planlı yaşama

e) Enerji tasarrufu

f) Güvenlik

- Mutfak güvenliği,
- Basit ilk yardım kuralları,

g) Haklarının farkında olma ve koruyabilme

h) Mülkiyet kavramı

i) Girişimcilik ve finansal okuryazarlık vb. alanlarda temel yaşam becerilerinin kazandırılmasının amaçlandığı atölyedir.

8- TÜRKİYE VE DÜNYA ÖRNEKLERİ

8.1- TÜRKİYE ÖRNEKLERİ

8.1.1- İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü:

İstanbul ilindeki çok sayıda ilçedeki ilkokul ve ortaokulda TBA kurulum çalışması yapılmıştır.

Açılan Atölyeler:

Görsel Sanatlar Atölyesi

Salon Sporları

Drama ve Eleştirel Düşünme Atölyesi

Yazılım ve Tasarım Atölyesi

Müzik Atölyesi

Eğitim; sınıflar için ayrı Atölye Çalışma Planları oluşturularak yürütülmektedir. Örneğin 3. Sınıf Atölye Programının kısa bir bölümü

Ahşap- Metal Atölyesi: Öğrenci; ekleme, çıkarma, içten ve dıştan kuvvet uygulama yoluyla farklı malzemeleri kullanarak üç boyutlu çalışma yapar. Ahşap, metal, kumaş, balon vb. ile atık malzemeler kullanılır.

Spor Atölyesi. Öğrenci; seçtiği oyun ve fiziki etkinliklere düzenli olarak katılır.

Drama ve Eleştirel düşünme Becerileri Atölyesi: Öğrenci; çerçevesi belirli bir konu hakkında konuşur. Öğrencilerin temalar çerçevesinde kendi belirledikleri ya da öğretmen tarafından belirlenen bir konu hakkında konuşma yapmaları sağlanır.

Konuşma stratejileri uygulanır.

- Konuşmalarda nezaket kurallarına uymanın (yerinde hitap ifadeleri kullanma, göz teması kurma, işitilebilir ses tonuyla, konu dışına çıkmadan, kelimeleri doğru telaffuz ederek konuşma) önemi hatırlatılır.
- Beden dilini etkin kullanmanın önemi vurgulanır.

FeTeMM Atölyesi: Varlıkların Hareket Özellikleri Konu / Kavramlar: Hızlanma, yavaşlama, dönme, sallanma ve yön değiştirme.

Öğrenci; hareket eden varlıkları gözlemler ve hareket özelliklerini ifade eder. Varlıkların hareket özellikleri; hızlı, yavaş, dönen, sallanan ve yön değiştiren şeklinde nitelendirilir.

Cisimleri Hareket Ettirme ve Durdurma Konu / Kavramlar: Kuvvet, itme kuvveti, çekme kuvveti, hareketli cisimlerin sebep olabileceği tehlikeli durumlar.

Öğrenci;

- itme ve çekmenin birer kuvvet olduğunu deneyerek keşfeder,
- İtme ve çekme kuvvetlerinin hareket eden ve duran cisimler üzerindeki etkilerini gözlemleyerek kuvveti tanımlar.

Öğrenciler günlük yaşamda hareketli cisimlerin sebep olabileceği tehlikeleri tartışır.

Yazılım- Tasarım Atölyesi: Öğrenci; günlük yaşantıya ilişkin basit işlem akışları tasarlar. Bilgisayar kullanmadan bireysel ve grup olarak, okula hazırlık, kütüphaneden kitap ödünç alma vb. etkinlikler yapılır. Bir labirentte farenin yolunu bulmasına yardım etme, evden okula gitme gibi etkinliklerin işlem akışı tasarlanabilir.

Görsel Sanatlar Atölyesi: Öğrenci; görsel sanat çalışmalarını oluştururken sanat elemanları ve tasarım ilkelerini kullanır.

Müzik Atölyesi: Öğrenci; oluşturduğu ritim çalgısıyla dinlediği ve söylediği müziğe eşlik eder. Ritmik yapıları algılamaya yönelik etkinlikler üzerinde durulmalıdır.

ARAÇGEREÇ: Meslek görselleri, makas, kumaş, dikiş seti, yapıştırıcı vb.. S

ÜRE: 2 DERS SAATİ **GİRİŞ:** Önceden hazırlanan aşağıdaki benzeri görseller sınıfın farklı yerlerine asılarak bir süre öğrencilerin görseller hakkında konuşmaları izlenir. (5 dakika)

8.1.2- Antakya

2023 vizyonu çerçevesinde öğrencilerin kişisel özelliklerinin ve bununla beraber yaşam becerilerinin gelişimine en üst düzeyde katkı sağlama hedefiyle başlatılmış bir pilot çalışmadır. Ana başlıklar altında farklı atölyelerle eğitim planlanmıştır.

BİLİM

- Fen, Teknoloji, Matematik ve Mühendislik Atölyesi
- Yazılım ve Tasarım Atölyesi; Robotik kodlama, 3D Tasarım, Yazılım, Grafik Tasarım

SANAT

- Görsel Sanatlar: Ahşap, mozaik, resim, geleneksel el sanatları, heykel vb.
- Ahşap ve Metal Atölyesi: Ahşap tasarım, tel bükme
- Müzik Atölyesi: Dinleme, söyleme, müziksel algı ve bilgilenme, müziksel yaratıcılık, müzik kültürü

SPOR

- Salon Sporları: Atıcılık, karate, güreş, dart, halter, okçuluk, vb.
- Açık Hava Sporları: Futbol, basketbol, voleybol, tenis, geleneksel çocuk oyunları vb.

KÜLTÜR

- Drama Atölyesi: Tiyatro, drama, mahalli oyunlar, masal ve fıkra anlatma, sunuculuk ve diksiyon vb.
- Dil ve Eleştirel Düşünme Atölyesi

YAŞAM

- Yaşam Becerileri: Girişimcilik, finansal beceriler, kendi kendine yetebilme, yemek kültürü, temel yaşam becerileri
- Bahçe ve Hayvan Bakımı: Peyzaj, hayvan bakımı, fidan ekimi, organik tarımsal üretim, süs bitkisi yetiştirme

8.1.3- Mektebim Koleji

Temel eğitim felsefesini; Bütünsel Eğitim Modeli olarak niteleyen kolej;

Öğrencilerin gerek akademik gerek sosyal gelişimlerini, ulusal ve evrensel eğitim dinamiklerini göz önünde bulundurarak hazırladıkları programlarla üst düzeye taşımaya çalışıyorlar.

- Okul Öncesinde “Dünya Benim Oyun Alanım” mottosuyla sorgulama ve yaratıcı düşünme
- İlkokulda “Dünya Benim Keşif Alanım” mottosuyla keşfetme ve tasarlama
- Ortaokulda “Dünya Benim Proje Alanım” mottosuyla projelendirme ve yapılandırma
- Lisede “Dünya Benim Yaşam Alanım” mottosuyla deneyimleme ve insanlığın hizmetine sunma doğrultusunda eğitim planlarını oluşturuyorlar.

ATÖLYELERİ:

- Sanat ve Tasarım Atölyesi
- Müzik Atölyesi
- Sahne ve Hikâye Atölyesi
- Spor Atölyesi
- Türkçe (Anadil) Atölyeleri
- Sunum Atölyesi
- Yazma Atölyesi
- Metin Atölyesi
- Okuma Atölyesi
- Müzakere Atölyesi
- Matematik Okuryazarlığı ve İleri Bilişsel Uygulamalar (İBU) Atölyesi
- Fen Bilimleri Atölyesi
- Müzede Ders Atölyesi
- Kodlama Atölyesi

8.1.4- ARKKİ

Finlandiya kökenli tasarım okulu Arkki'nin , Türkiye Tasarım Vakfı ile işbirliği yapacak. Çocukların tasarım becerilerinin geliştirilmesi için yaratıcılık, tasarım odaklı ve yenilikçi düşünebilme gibi alanlarda çalışma yapılması planlanmaktadır.

5C Becerileri

Çocukların tasarım odaklı düşünme ve 5C gibi önemli becerileri geliştirmeleri için pratik yapmalarına yardımcı oluyor. 5C beceriler, karmaşık problem çözümü (complex problem solving), eleştirel düşünmeyi (critical thinking), yaratıcılığı (creativity), iş birliğini (collaboration) ve iletişimi (communication) içeriyor.

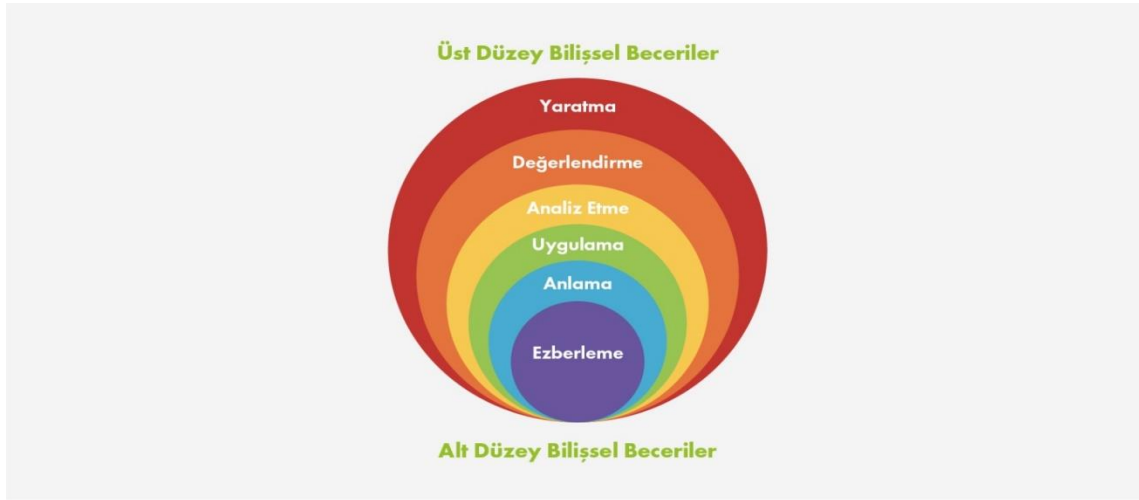
Oyna, Üret, Başar!

Çocukların merak etme ve sorgulama yeteneklerini destekliyor.

“Oyna, Üret, Başar!” mottosu, aktif öğrenmenin eğlenceli yönünü vurguluyor.

Üst Düzey Bilişsel Beceriler

Üst düzey bilişsel becerilerin gelişimine katkı sağlıyor. Bu beceriler insanlığın “Sahip olduğumuz tüm bilgi ile ne yapabiliriz?” ve “Bu bilgileri dünyayı daha iyi bir yer yapmak için nasıl kullanırız?” sorularına yanıt bulmasına yardımcı oluyor.

Yaşam boyu öğrenmeyi öğrenme

Çocuklara yaşam boyu öğrenme ile öğrenmelerinin sorumluluğunu alma becerisi sağlayan öğrenci merkezli bir yaklaşım sunuyor.

Pandemi ve pandemi sonrası için yaş, zaman ve mekândan bağımsız olan yaşam boyu öğrenme yaklaşımı daha da önem kazanıyor.

Proje – Akran – Merak – Oyun

Geleneksel öğrenme yerine olay (fenomen) temelli öğrenme yaklaşımını merkeze alarak, çocukları; kişisel yaratıcılıklarını geliştirmeye ve bireysel öğrenmeye teşvik ediyor. Çocuklara sorgulayıcı öğrenme süreçleri ve uygulamalı deneyler yoluyla ilham oluyor.

Finlandiya Eğitim Yaklaşımı

Finlandiya temelli Arkki, dünya çapında çocuklara ve gençlere tasarım odaklı düşünmeyi yaratıcı eğitimle geniş bir müfredatta sunmayı hedeflemektedir.

4-19 yaş aralığındaki çocuk ve gençlere yöneliktir.

8.2- DÜNYA ÖRNEKLERİ

8.2.1- ALMANYA

Tasarım Beceri Atölyeleri mantığının yürütülmesine ilişkin iki farklı proje örneği bulunmaktadır.

Alıntı: Zehra ÖZTÜRK Tasarım Ve Beceri Atölyelerine Yönelik Uygulamalar - Almanya Örneği

1- Diskrete Schulentwicklung durch Lernwerkstätte: Amaç; öğrencileri meslek hayatlarına hazırlamak ve bunu yaparken de okul deneyimi tattırmaktır. On iki farklı atölyede geleceğin yeni teknolojilerle öğretmen yetiştirmektedir. Hem kendi öğrencilerine hem okullara hitap eder. Bu durum da okul dışı eğitim fırsatı için okullarla irtibat halinde olma imkânını sağlamaktadır. Öğrenciler çok sayıda medya aracına, videografilere, ders araç gereçlerine ulaşabilme ve inceleyebilme fırsatını atölyeler sayesinde edinebilmektedir.

İki okula yazı yazma atölyesi kurulmuştur teknik özellikleri; Obervorschütz'te büyüklükleri 15 ila 20 m2 arasında değişen üç küçük alana, Arolsen'de ise büyüklüğü 40 m2 olan bir mekâna kurulmuştur. Tarihi yazı köşesi de oluşturulmuştur. Burası farklı materyaller ve kendi ürettikleri mürekkeple yazılmıştır.

2- Kinder erforschen Naturwissenschaft- (“Çocuklar Bilimi Araştırıyor”) Bilgiden çok öğrenme süreçlerinin önemine dikkat çekilmiştir.

Eğitim kurumlarında; çocukların ihtiyaçlarını ve fikirlerini merkeze alan, soruların cevaplarının araştırılarak bulunduğu, derslerin ödevlerle uzatılmadığı grupla ve bireysel, farklı yaş grupları ve akranları ile olmalarına imkân veren eğitim sunulmak istenmiştir

Grundschule im Grünen İlkokulunda (Berlin); on üç senedir öğrencilere çevre bilgisi dersi verilmektedir.

Sonnenblumen İlkokulu (Berlin); farklı sosyo-kültürel çevreden gelen öğrencilerden oluşmaktadır. Projeye katılan Altmış öğrenci ve altı öğretmen “hareket” konusu üzerinde yoğunlaşmışlardır, canlıların hareketlerini makinelerin özellikleri ile ilişkilendirmişlerdir.

Wilhelm-Busch İlkokulu (Berlin); Öğrencileri her aşamaya dâhil etmişlerdir. Birinci sınıftan üçüncü sınıfa kadar tüm çocuklar katılmış ve “sonbahar” veya “hava durumu” gibi konular ele alınmıştır.

Fuldatal İlkokulu (Kassel); Otuz öğrenci ve dört öğretmen katılmıştır. Öğrenciler orman araştırmacısı olmuş ve ormanı incelemişlerdir. Bitkileri, hayvanları, bakteri ve minarelleri incelemişlerdir.

Regenbogen İlkokulu (Kassel); Doğa konusu işlenmiştir. On yedi öğrenci, bir öğretmen ve iki okul dışı katılımcıyla gerçekleşmiştir.

8.2.2- JAPONYA

Eğitimi; tasarım, renkler, desenler, formlar, yapılar ve gündelik yaşamda algılanan ilişkileriyle ilgilenen sürekli bir keşif süreci olarak yorumlamaktadırlar. Bunun, çok küçük yaşlardan itibaren geliştirilmesi gereken derin, çok-duyusal bir deneyim olduğunu savunmaktadırlar.

Temel tasarım ilkelerine duyuşal, hayali ve bilimsel yaklaşımların bir karışımını sunan Masayo Ave, benzersiz yaratıcı tasarım eyleminin çocukların merak duygusunu geliştirdiğine ve kendi evrenlerinin gizemlerinde onların zevklerini beslediğine kesinlikle inandığı için;

Yaklaşık on yıl önce çocuklar için yeni tasarım eğitimi programı geliştirmeye başlamıştır. Programda belirli bir keşif sürecini planlayarak, çocuklara günlük çevreyi sezgisel, deneyimsel ve bütüncül bir şekilde anlatmaya çalışmıştır.

JHPestarozi, Maria Montessori, Norman Moritz Mauers, Bruno Munari... gibi usta pedagog ve eğitimcilerin görüşlerinden yararlanmıştır. Bahsi geçen tüm sanat çalışmalarını birleştirerek tasarımın yaratıcı eylemindeki temel duyuşal deneyimleri yaşatmayı amaçlamıştır.

Duygu ve izlenimlerin daha sonra bilgi ve bilgelik üreten tohumlar olduğu düşüncesi hâkimdir.

Çocuklar için Tasarım Laboratuvarı 2018 yılından bu yana faaliyettedir. Çocuklar bu ortamda, bilimsel gözlemlerini çizimlerinde veya modellerinde belgeleyerek, görsel kompozisyonlarında hiç bitmeyen hikâye anlatımını uygulayarak veya Origami ve Kirigami'de geometrinin büyüsunü deneyimleyerek kapsamlı öğrenmenin keyfini yaşamaktadırlar.

8.2.3- New Canaan Country School

Önemli görülen on iki yıla yani 3-15 yaş grubuna yatırım yapılmaktadır. Çünkü çocuğun; akademik, yaratıcı, ahlaki ve fiziksel gelişiminin en önemli yıllarını bu dönem oluşturmaktadır. Temelin doğru bir şekilde kurulması gereken biçimlendirici yıllardır. Yolculuk boyunca, öğrenciler bir sonraki adımı atmak için tam olarak ihtiyaç duydukları şeyle donatılmaktadır: konudan konuya, sınıftan sınıfa ve Country School'dan ülkenin en iyi liselerine, kolejlerine ve ötesine...

Her çocuğun benzersiz, kişisel güçlü yönlerini ortaya çıkarmak için bilinçli olarak tasarlanmıştır. Çocukluk kavramını benimseyerek, öğrencilerin günden güne ve yıldan yıla, hazırlıklı, temelli, neşeli, cesaretli, doğal ve kendinden emin bir şekilde ilerlemelerini sağlayan bir akademik program oluşturulmuştur. Çünkü bir çocuğun bugün öğrendiği, gördüğü ve hissettiği şey, ne olacağının özüdür ilkesini benimsemişlerdir. Öğrenciler her aşamada yaparak yaşayarak öğrenmektedirler.

Robotik Sınıfları

Yenilik, girişimci düşünce, STEAM ve tasarım düşüncesi.

Amicus Foundation MakerSpace Tasarım Laboratuvarı, 5-9. sınıflardaki öğrencilere hizmet vermektedir. Fikirlerden fiziksel yaratımlara kadar; açıklığı, paylaşılan deneyimleri, işbirliğini ve hızlı gelişimi teşvik etmek için tasarlanmıştır. Öğrenciler; bilim, matematik, mühendislik ve kendini ifade etme ile yakından ilgilenirken tasarlar, deneyler, inşa eder ve icat ederler. 3D yazıcılar, mikro denetleyiciler, üretim teknolojisi, video prodüksiyonunun yanı sıra hayal güçlerini harekete geçirmek için çeşitli geri dönüştürülmüş malzemeler de dâhil olmak üzere alanda, çok sayıda kaynağa sahiptirler.

Sanat Tasarım

Küçük çocuklar doğal olarak etraflarındaki dünyadan ilham alırlar. Meraklı, yaratıcı ve hayal gücü kuvvetlidirler. Sanat programı, her sınıf düzeyine özel olarak uyarlanmıştır. Okulun misyonunu destekleyen sanat, doğal olarak sınıf deneyimiyle bütünleşir. Program, öğrencilerin çok kültürlülüğü ve doğal dünyayla güçlü bir bağlantıyı teşvik eden bir bağlamda sanatla meşgul olmaları için fırsatlarla donatılmıştır.

Visual Art

Çizim, resim, heykel, baskı resim, multimedya teknikleri, fotoğrafçılık, seramik, yenilikçi tasarım, metaller ve ahşap işçiliği dâhil olmak üzere çok çeşitli alanlarda öğrencilerin kendilerini geliştirmeleri sağlanır. Son teknolojiye sahip üç stüdyodan, birkaç ortak çalışma alanından ve tam donanımlı bir ahşap atölyesinden ve dökümhaneden yararlanan tüm öğrenciler, ilgi alanlarını keşfetmek için birçok fırsata sahiptir.

Drama

Kendini ifade etmek. Karakter Gözlemi. Doğaçlama.

Drama, Erken Çocukluk Programında kendini ifade etmeyi, karakter gözlemini ve doğaçlamayı teşvik eden çeşitli etkinliklerle başlar. Kukla gösterileri, favori hikâyelerin teatral uyarlamaları yaşa uygun diğer grup temelli etkinlikler, öğrencilerin müfredatla ve kişisel öğrenmeleriyle derin bağlantılar kurmalarına yardımcı olur.

Müzik

Çocuklar doğal olarak müzikaldir: şarkıcılar, oyuncular, dansçılar, dinleyiciler ve yaratıcılarıdır. Erken Çocukluk Müziği Programı'nda çocuklara şarkı söyleyerek, dans ederek ve doğaçlama hareketlerle müziğin öğeleri tanıtılır. Öğrenciler müzik aracılığıyla dünyamızın tonlarını ve ritimlerini keşfeder, birbirleriyle ilişkiler geliştirir ve topluluk oluşturur.

Atletizm/Spor

Sadece atletik becerilerini geliştirmekle kalmayacak, aynı zamanda ekip çalışması ve esneklik gibi değerli şeyler öğrenecekleri bir çalışmadır.

8.2.4- YUNANİSTAN

Bilim disiplininin sanatın ifade araçlarının zenginliğine kadar değişen nesnelerin algısal dilidir Cazibesi, mantık, duygu ve hayal gücüyle dolu bir dünyayı besleyerek bize ortaya çıkıyor.

Gündelik bir nesne örneğiyle başlayarak, çocuklar faydacı olanı keşfetmeye yönlendirilirler. Kullanılabilir nesnelerin pedagojik değeri, Lewis Mumford'a göre, bir kültürün gelişiminin üst aşamalarını karakterize eden iki eksenin dengeli gelişimine katkıda bulunan, yalnızca gerçek değil, aynı zamanda zihinsel kavramların yaklaşımı için de sunulmaktadır: sembol (sanat) ve araç (teknik).

Tasarım Laboratuvarı; Çocukları, 9-11 yaşındaki öğrencilerin güncel konularla aktif katılımını teşvik eder. Çocuklar, Tasarım alanındaki kavramları; yaparak keşfederler. Tasarım uygulamalarını genişletirler ve doğal bilgi arayışını teşvik ederek etraflarındaki nesneleri eleştirel olarak yargılama yeteneklerini teşvik ederler.

8.2.5- İNGİLTERE

Program, yeni nesil tasarımcılara ilham vermeyi ve Birleşik Krallık'taki ortaokullarda tasarım eğitimini desteklemeyi amaçlıyor.

Öğrenciler bugüne kadar yedi cam ve seramik atölyesine katıldı. Işığın bu farklı malzemelerin yüzeyinden nasıl yayıldığını manipüle eden tekniklerle deneyler yaptılar ve ortaya çıkan örnek parçalar, ilk fikirlerini nihai bir tasarım haline getirmelerine olanak sağlayacaktır.

A) İlkokul

National Glass Center'da gençlerin STEAM (Bilim, Teknoloji, Mühendislik, Sanat ve Matematik) konularını keşfetmelerine yardımcı olmak için cam kullanılmaktadır. Yaratıcılığı ve sergilerini çocukların cam sanatı, bilimi ve tarihi hakkında bilgi edinmeleri için ilham kaynağı olarak kullanmayı teşvik ediyorlar.

Erimiş cam bitmiş, katı bir nesneye dönüşürken bu şaşırtıcı malzemenin değişen hallerine tanık olunur.

1-Cam – tam gün atölye

- Galeriler turlarına katılım sağlanır ve farklı galeri mekânlarında sergilenen çağdaş sanatı tartışılır.
- Sanatçıların fikirleri ve cam yapım süreçleri hakkında bilgi edinilir. Bir sanat eseri seçilir ve bir inceleme yazılıp grupla paylaşılır.

- Ölçüm, ölçek ve orantı tartışılır. Simetrik tasarımlar oluşturmak için matematiği kullanmak üzerine araştırma yapılır.
- Cam yapım süreçleri ve ekipmanları hakkında bilgi edinilir.

Öğrenme Hedefleri:

- Önde gelen çağdaş cam sanatçıları ve fikirleri
- Yeni kelime
- Farklı amaçlar için yazma
- Simetri çizgilerinin belirlenmesi
- Malzemeler ve teknikler
- Simetrik bir desen nasıl oluşturulur
- Fikirler nasıl sunulur
- Kişisel düşünceleri tartışın
- Sıcak camın nesnelere nasıl şekillendiği
- Cam üzerine nasıl boya yapılır

İlham alınanlar:

- Sıcak cam gösterileri
- Çağdaş sanat sergileri

Kullanılan Malzemeler:

- Kurşun kalemler, kağıt, aynalar, cetveller, cam, cam, boya kalemleri

2-Mimarlık: Yapı ve Malzemeler – tam gün çalıştay

- Ulusal Cam Merkezi'ni keşfedilir ve bir dizi kaynak ve malzeme kullanarak eski ve yeni binaları karşılaştırmak için Aziz Petrus Kilisesi'ne ziyarete gidilir.
- Gözlemsel çizimler yapmak için bir vizör kullanılır, iki bina arasındaki rotanın bir haritası çizilir ve vitray pencere tasarımı oluşturmak için asetat kullanılır.
- Farklı yapı malzemeleri hakkında bilgi edinilir ve kullanımları tartışılır.
- Kilisedeki vitray pencerelerden ilham alınarak cam boyalı bir dekorasyon yapılır.

Öğrenme Hedefleri:

- Yükseklik çizimler
- Bir vizör kullanma
- Ölçek
- Malzeme özellikleri
- Haritalama
- Vitray
- Gözlemden çizim
- Cam üzerine boyama nasıl yapılır?
- Sıcak camın nesnelere nasıl şekillendiği
- Bir su jeti kesicinin nasıl çalıştığını

İlham Alınır:

- Mimari
- Vitray
- Aziz Petrus Kilisesi turu
- Sıcak cam gösterileri

Kullanılan Malzemeler:

- Kağıt, kurşun kalemler, cetveller, vizörler, cam, cam boya kalemleri, asetat, keçeli kalemler

Ortaöğretim Öğrencileri için Yaratıcı Atölye Çalışmaları

1-Cam Kesme ve Fırınlama – tam gün atölye

- Fikirler ve teknikler keşfedilir,
- Cam kesiciler ve kesme yağı, cam levha, cam taneleri ve fırınlar kullanılır,
- Cam teknikleri ve bitmiş bir parça tasarlama hakkında bilgi edinilir,
- Sergilerden veya mevcut okul projesinden esinlenerek kaynaşmış bir cam panel yapılır

Öğrenme Hedefleri:

- Cam panel tasarlama süreci
- Cam nasıl kesilir ve kaynatılır
- Fırınlara nasıl çalışır?
- Sıcak camın nesnelere nasıl şekillendiği
- Fikirler farklı medyalara nasıl uyarlanır
- Çağdaş sergilerimiz hakkında

İlham Alınır:

- Çağdaş sergiler
- Sıcak cam gösterileri
- Yeni teknikler öğrenmek

Kullanılan Malzemeler:

- Kağıt, kurşun kalem, cetveller, cam kesiciler, set kareler, cam levha, cam tanecikler

2-Serigrafi – tam gün atölye

- Stüdyodaki tasarım becerileri geliştirilir ve kağıt üzerindeki çizimleri cam ekran baskısına dönüştürülür,
- UV pozlama ünitesi, cam emayeler, serigraflar, cam, baskı aletleri kullanılır,
- Cam üzerine serigrafi baskı hakkında bilgi edilir
- Çok katmanlı erimiş cam ekran baskısı yapılır

Öğrenme Hedefleri:

- Serigrafi üzerine pozlama ve baskı nasıl yapılır
- Çok renkli baskılar nasıl tasarlanır
- Hayal gücünden çizim
- Görüntüyü renklere ayırma
- Opak çizimler nasıl oluşturulur
- Cam katmanları nasıl kaynatılır
- Sıcak camın nesnelere nasıl şekillendiği

İlham Alınır:

- Çağdaş sergiler
- Yeni teknikler öğrenmek
- Sıcak cam gösterileri

Kullanılan Malzemeler:

- UV pozlama ünitesi, cam emayeler, serigraflar, cam, baskı araçları

8.2.6- Hamden Hall Country Day School

Tasarım Laboratuvarı, öğrencilerin çeşitli disiplinlerde yeni hedeflere ve başarılarına ulaşmalarını sağlayacak ve vizyonlarının meyvelerini toplamak için onlara yardımcı olacak niteliktedir.

Robotik

6 -12. Sınıfları içindir

Okuldan sonra haftada iki kez toplanır ve her yıl yeni bir gerçek dünya sorununu ele alan First LEGO League Challenge'da yarışılır. Her yıl farklı bir tema tanıtılmaktadır.

Rekabetçi olmayan üyeler, güneş enerjili arabalar tasarlama ve Raspberry Pi ile programlama gibi daha küçük projelerle uğraşırlar.

Denizcilik

Üç proje, tekne yapımını içeriyordu:

Teknoloji ve Tasarım Sınıfı Çalışma Örneği:

Öğrencilere sınırlı malzeme kullanarak en az 4 fit yüksekliğinde kuleler yapmaları talimatı verildi. Kulelerin, rüzgârı simüle eden bir fandan gelen esintiye dayanabilmesi gerekiyordu. Sonuçlar renkli ve yaratıcıydı!

Anaokulu Sınıfı:

Çocukların küçük motor becerilerini geliştirecek etkinliklere maruz bırakan 40 dakikalık bir egzersize tabi tutulur. Öğrenciler pense ve ayarlanabilir anahtarlar gibi aletlerle çalıştırılır.

Müfredat boyunca yaratıcılık teşvik edilir.

Öğrencilere her çeşit malzeme ve kaynak yaratma, tasarlama, inşa etme ve tamir etme fırsatı sağladığı için yaratıcılığı teşvik eder. Proje tabanlı öğrenme esastır.

Öne Çıkan Projeleri

- Beşinci sınıf fasulye torbası fırlatma projesi
- Denizde tekne yapımı projesi
- Ortaokul matematik projesi: Rüya evlerinin 3 boyutlu mimari ölçekli modeli
- Orta ve Üst Okul ağaç işleme sınıfları ve kulüpleri
- Üçüncü sınıf Kızılderili yapıları
- Ortaokul Elektronik Kulübü
- Lise Robotik Kulübü
- Tower Challenge, Ortaokul Teknoloji ve Tasarım dersi
- Ball Maze Challenge, Ortaokul Teknoloji ve Tasarım dersi
- Sürdürülebilir Mimarlık projesi, Ekolojik Bilim dersi

Tüm bu örneklerle ilaveten Uluslararası ve çeşitli sivil toplum kuruluşlarının geri kalmış ve eğitim ihtiyacı olan bölgelerde öncelikle okuryazarlık eğitimi arkasından da beceri gelişimine katkı sağlayacak tasarım ve atölye çalışmaları yapılmaktadır. Bu ülkelere bir örnek olarak Sierra Leone verilebilir.

9- KARŞILAŞILABİLECEK SORUNLAR

Yaş gruplarına ve eğitim düzeylerine göre, kullanılacak malzemelerin önceden belirlenmesi ve atölyede buna göre ayrı ayrı yerlere yerleştirilmesi gerekmektedir. Bu sınıflandırma işleminin daha sağlıklı olabilmesi için, atölyelere mümkün oldukça fazla çekmeceli dolap yerleştirilmelidir. Bu dolaplar, küçük yaşta olanların da rahatlıkla erişebileceği şekilde tasarlanmalıdır. Özellikle yine, küçük çocukların sürekli hareket halinde olacakları düşünülerek hareket için alan ayrılması tavsiye edilmektedir. Atölye içerisinde özellikle, büyük öğrencileri için, masalarda veya erişilebilir noktalarda prizlerin bulunması, lehim vb. Araçların kullanımı açısından önemlidir. Atölyelerde bu tarz işlemler için, koruyucu gözlüklerin bulundurulması gerekmektedir. 3b yazıcıların baskılarının uzun sürmeleri dolayısıyla 3b yazıcı için özel bir yerin ayrılması gerekmektedir. Öğrenciler arasında ayırım yapılmadan eşit imkânlarla yararlanabilmeleri konusunda özen gösterilmelidir. Malzeme envanteri tutulmalı ve eksikliklerin giderilebilmesi için program yapıp bütçe ayrılmalıdır. Alanların bu tasarımlara uygun büyüklükte olması ve ışıklandırma ile havalandırmaya sahip olması da diğer önemli konulardır. Çocukların malzemelerden kaynaklı oluşabilecek kazalara karşı korunması bu konuda gerekli önlemlerin alınması önem arz etmektedir.

10- SON SÖZ

Dünya Sağlık Örgütü (World Health Organization) sağlıklı bir bireyin sahip olması gereken ve insanların günlük yaşamlarında yaşadıkları sıkıntıların üstesinden gelmelerine yardımcı olan on temel beceriyi şu şekilde sıralamıştır:

- Karar verme becerisi,
- Problem çözme becerisi,
- Empati kurma becerisi,
- Öz farkındalık becerisi,
- İletişim becerisi,
- Kişilerarası iletişim becerisi,
- Duygularla başa çıkma becerisi,
- Stresle başa çıkma becerisi,
- Yaratıcı düşünme becerisi ve
- Eleştirel düşünme becerisi (WHO, 1997)

Bu becerilerin gelişmesinde eğitim önemli bir rol oynamaktadır.

Bireysel farklılıkların öğrenme ortamında kullanılması bir zenginlik olarak görülmelidir. Ama bu aynı zamanda uygun koşullar sağlanmadığında, öğrencilerin bireysel farklılıklardan dolayı farklı öğrenme ihtiyaçlarına ve stillerine sahip oldukları göz ardı edildiğinde zenginlik kimi öğrenci için verimsizliğe ve var olan değerlerin ortaya çıkmasına engel olmaktadır.

Altındaki tabloda da görüldüğü gibi çok sayıda kuramcı tarafından deneyimler sonucu geliştirilmiş çok sayıda öğrenme stili vardır. Öğrenmenin etkin ve başarılı olabilmesi, yukarıda bahsi geçen becerilerin gelişebilmesi için eğitim stillerinin uygun bir formasyonda bir araya getirilerek eğitimde kullanılması gerekmektedir.

1	Jung'un psikolojik tipler kuramı	16	Barsch öğrenme stili
2	Myers & Briggs tip göstergesi	17	Brandt öğrenme stilleri
3	Lawrance öğrenme stili	18	Butler öğrenme stili
4	Fleming & Mill öğrenme stili	19	Hermann'ın beyinsel baskınlık
5	Reinert öğrenme stili	20	Hill bilişsel öğrenme stili
6	Kolb'un öğrenme stili	21	Kagan'ın bilişsel stili
7	Honey & Mumford öğrenme stili	22	Keirsey & Bates stili
8	4MAT öğrenme stilleri	23	Letteri öğrenme stilleri
9	Grasha-Riechmann öğrenme stili	24	Merril sosyal stilleri
10	Dunn & Dunn öğrenme stili	25	NASSP öğrenme stili
11	Felder & Silverman öğrenme stili	26	Riding & Cheema'nın bilişsel stil
12	Alan bağımlı-bağımsız öğrenme	27	Silver & Hanson öğrenme stili
13	Gregorc öğrenme stili	28	Simon & Byram öğrenci tipleri
14	Canfield öğrenme stili	29	Torrance öğrenme stilleri
15	Curry öğrenme stili	30	Witkin'in bilişsel stili

Gerek yukarıda bahsi geçen öğrenme stili, bireysel farklılıklar vb. gerekse çağdaş eğitim akımları, gelişen teknoloji, eğitim yönteminin çok yönlü olmasına, aynı anda birden fazla becerinin kullanılabilirdiği bir şekle dönüşmesini gerekli kılmaktadır. Tasarım ve Beceri Atölyeleri bahsi geçen ihtiyacın karşılanması, çocukların hem ruhsal, hem fiziksel gelişimi için en iyi yöntemlerden biridir. Çağdaş eğitim akımlarının, öğrenme stillerinin içlerinden en uygun olanların

seçilip harmanlandığı ve birçok stili aynı anda öğrencilere uygulayabilmeye yardımcı olduğu düşünülebilir.

Oynamayı Öğrenmek, Öğrenmek için Oynamak; gelişimsel bir yaklaşıma dayanmaktadır. Deneyimsel öğrenmek yaptığımız her şeyin temelidir. Çocukların yaratıcılığı, kendini ifade etmeyi, problem çözmeyi ve bu önemli ilk arkadaşlıkların gelişimini teşvik eden keşif faaliyetleri için her türlü fırsatın TBA aracılığı ile verilmesi mümkün olabilir. Çocuklar, besleyici bir ortamda bir benlik duygusu geliştirmeyi öğrenirler.

11- KAYNAKÇA

- Etem Yeşilyurt, Öğrenme Stili Modelleri: Teorik Temelleri Bağlamında Kapsayıcı Bir Derleme Çalışması DOI: 10.26466/opus.603506
- Adem YILDIRIM, Eleştirel Pedagoji Paulo Freire ve Ivan Illich'in Eğitim Anlayışı Üzerine, 2011 https://tr.wikipedia.org/wiki/T%C3%BCrkiye%27de_e%C4%9Fitim Sayfa en son 09.30, 17 Mart 2021 tarihinde değiştirildi.
- Yrd. Doç. Dr. Ali GURBETOĞLU, Eğitime Felsefi Yaklaşımlar
- Doç. Dr. Elvan YALÇINKAYA- Galip ÖNER, Dünyada Çağdaş Eğitim Hareketleri, 2020
- Kemal AYTAÇ, Çağdaş Eğitim Akımları, 2019
- A. S. Neil (Çev: Güler Dikmen Nalbantoğlu), Bir Eğitim Mucizesi, 1990
- http://www.bugday.org/portal/haber_detay.php?hid=68 28-Mart-2004
- <https://www.okuldunyasi.com/tasarim-beceri-atolyeleri-tba-nedir-alanlari-nelerdir/>
- <https://istmem.meb.gov.tr/tba/>
- <https://istmem.meb.gov.tr/tba/assets/uploads/dokumanlar/eca0f0b0b9c492b6991050c9b9b6adf2.pdf>
- https://antakya.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2019_03/03180055_Tasarim-Beceri_Atolyeleri_F.pdf
- <https://www.mektebim.k12.tr/tr/ilkokul/egitim/tasarim-beceri-atolyeleri>
- <https://www.arkki.com.tr/>
- <https://tba.meb.gov.tr/>
- Zehra ÖZTÜRK, Tasarım Ve Beceri Atölyelerine Yönelik Uygulamalar - Almanya Örneği, 2019
- <https://www.masayoavecreation.org/designlab-for-children>
- <https://www.countryschool.net/>
- <https://www.designlabkids.org/>
- <https://www.risingacademies.com/about>
- <http://www.schooldesignlab.co.uk/>
- <https://sunderlandculture.org.uk/our-venues/national-glass-centre/education/designlab-nation/>
- <https://www.innovationunit.org/projects/school-design-lab/>
- <https://www.hamdenhall.org/academics/signature-programs/makerspace-design-lab>
- http://wbgfiles.worldbank.org/documents/hdn/ed/saber/supporting_doc/Greports/SABER_AR_2019_final.pdf
- <https://www.autens.dk/en/design-lab/>
- <https://hundred.org/en/innovations/education-design-lab#694b05e1>
- <https://www.scienceworld.ca/get-curious/>, <https://www.exploratorium.edu/explore>, Cite des Sciences et de l'industrie With Kids (Paris, France)
- <https://wegowithkids.com/worlds-best-science-centers-with-kids/>

Tasarım ve Beceri Atölyeleri Kurulum Öncesi Fizibilite Çalışması

DESTEK VEREN KURUM: KARACADAĞ KALKINMA AJANSI

Adres: Fırat Mahallesi Urfa Bulvarı No:142 Kayapınar / Diyarbakır

Web Sitesi: www.karacadag.gov.tr / Telefon: 0(412) 237 12 16-17

BAŞVURU SAHİBİ KURUM: ŞANLIURFA İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

Adres: Ertuğrulgazi Mah. Osmangazi Cad. No:14 Haliliye / Şanlıurfa

Web Sitesi: www.sanliurfa.meb.gov.tr / Telefon: 0(414) 280 63 00

HİZMET ALINAN FİRMA: NOVA DANIŞMANLIK EĞT. VE ARŞ. HİZ. LTD. ŞTİ

Adres: Urfa Bulvarı Mem-ü Zin Apt. No: 72/2 Kayapınar / Diyarbakır

Web Sitesi: www.novadanismanlik.com.tr / Telefon: 0(412) 228 64 65

Doküman, hizmet alınan Nova Danışmanlık tarafından hazırlanmıştır.

Proje ekibi:

M. Tahir DADAK (Proje Koordinatörü)

Mesut AKGÜL (Uzman)

Sultan ATAK (Uzman)

"Bu dokümanın içeriğinden sadece Şanlıurfa İl Millî Eğitim Müdürlüğü sorumludur ve içeriğin herhangi bir şekilde T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın veya Karacadağ Kalkınma Ajansı'nın görüş ya da tutumunu yansıttığı mütalaa edilemez."